Střední zdravotnická škola a Střední odborná škola, Česká Lípa, příspěvková organizace

Školní vzdělávací program

Praktická sestra

RVP: 53-41-M/03 Praktická sestra

Platnost od 1.9.2021
Ředitelka školy: Mgr. Hana Kubátová Ortová

Obsah

OBSAH **2**

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE **5**

2. PROFIL ABSOLVENTA **6**

2.1. Uplatnění absolventů 6
2.2. Odborné kompetence 6
2.3. Klíčové kompetence 9
2.4. Způsob ukončení vzdělávání 13
2.5. Identifikační údaje 14

3. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU **15**

3.1. Celkové pojetí vzdělávání 15
3.2. Realizace průřezových témat 15
3.3. Organizace výuky 17
3.4. Realizace praktického vyučování 18
3.5. Hodnocení žáků 18
3.6. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných 19
3.7. Realizace bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence 19
3.8. Podmínky pro přijímání ke vzdělávání 19
3.9. Identifikační údaje 21

4. UČEBNÍ PLÁN **22**

4.1. Přehled využití týdnů v období školního roku 24
4.2. Identifikační údaje 25

5. PŘEHLED ROZPRACOVÁNÍ OBSAHU VZDĚLÁVÁNÍ V RVP DO ŠVP **26**

6. UČEBNÍ OSNOVY **28**

6.1. Český jazyk a literatura 28
6.1.1 Pojetí vyučovacího předmětu *28*

6.1.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání ... *31*
6.2. SEMINÁŘ Z ČESKÉHO JAZYKA ... 37

2. ANGLICKÝ JAZYK ... 43

6.2.1 Pojetí vyučovacího předmětu ... *43*
6.2.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání ... *47*
6.2 OBČANSKÁ NAUKA ... 51
6.3.1 Pojetí vyučovacího předmětu ... *51*
6.3.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání ... *54*
6.3 DĚJEPIS ... 59
6.4.1 Pojetí vyučovacího předmětu ... *59*
Obecný cíl vyučovacího předmětu ... *59*
6.4.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání ... *61*
6.4 MATEMATIKA ... 64
6.4.1 Pojetí vyučovacího předmětu ... *64*
6.5.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání ... *67*
6.5 FYZIKA ... 70
6.6.1 Pojetí vyučovacího předmětu ... *70*
6.7 BIOLOGIE A EKOLOGIE ... 74
6.7.1 Pojetí vyučovacího předmětu ... *74*
6.7.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání ... *76*
6.8 CHEMIE ... 79
6.8.1 Pojetí vyučovacího předmětu ... *79*
6.8.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání ... *80*
6.9 TĚLESNÁ VÝCHOVA ... 83
6.9.1 Pojetí vyučovacího předmětu ... *83*
Obecný cíl vyučovacího předmětu ... *83*
6.9.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání ... *85*
6.10 INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE ... 93
6.10.1 Pojetí vyučovacího předmětu ... *93*
6.10.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání viz.příloha č. 14a ... *95*
6.11 EKONOMIKA ... 96
6.11.1 Pojetí vyučovacího předmětu ... *96*
6.11.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání ... *97*
6.12 SOMATOLOGIE ... 100
6.12.1 Pojetí vyučovacího předmětu ... *100*
6.12.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání ... *102*

6.13 KLINICKÁ PROPEDEUTIKA 106
6.13.1 Pojetí vyučovacího předmětu 106
6.13.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání 108
6.14 PRVNÍ POMOC 111
6.14.1 Pojetí vyučovacího předmětu 111
6.14.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání 113
6.15 ZÁKLADY KLINICKÝCH OBORŮ 119
6.15.1 Pojetí vyučovacího předmětu 119
6.15.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání 121
6.16 MIKROBIOLOGIE, EPIDEMIOLOGIE A HYGIENA 133
6.16.1 Pojetí vyučovacího předmětu 133
6.16.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání 135
6.17 PATOLOGIE 137
6.17.1 Pojetí vyučovacího předmětu 137
6.17.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání 139
6.1 SEMINÁŘ PSYCHOLOGIE A KOMUNIKACE OSB 143
. 6.18.1. Pojetí vyučovacího předmětu 143
. Rozvíjené klíčové kompetence: 145
. Průřezová témata: 146
. 6.18.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání 147
6.19 PSYCHOLOGIE A KOMUNIKACE 152
. 6.19.1 Pojetí vyučovacího předmětu 152
. 6.19.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání 155
6.20 OŠETŘOVATELSTVÍ 163
6.20.1 Pojetí vyučovacího předmětu 163
6.20.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání 165
6.21 OŠETŘOVÁNÍ NEMOCNÝCH 185
6.21.1 Pojetí vyučovacího předmětu 185
6.21.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání 187

7. PERSONÁLNÍ A MATERIÁLNÍ ZABEZPEČENÍ OBORU 201

8. CHARAKTERISTIKA SPOLUPRÁCE SE SOCIÁLNÍMI PARTNERY 202

1. Identifikační údaje

Název školy:	**Střední zdravotnická škola a Střední odborná škola, Česká Lípa, příspěvková organizace**
Adresa školy:	**28.října 2707, Česká Lípa**
Zřizovatel:	**Liberecký kraj, U Jezu 642/2a, Liberec 2**
Kód a název oboru vzdělání:	**53-41–M/03 Praktická sestra**
Název školního vzdělávacího programu:	**Praktická sestra**
Stupeň poskytovaného vzdělání:	**střední vzdělání s maturitní zkouškou**
Délka a forma vzdělávání:	**4 roky v denní formě vzdělávání**
Platnost Školního vzdělávacího programu:	**od 1.9.2021**
Jméno ředitele školy:	**Mgr. Hana Kubátová Ortová**
Telefonní číslo:	**481 131 050/ pobočka 5905**
E-mail:	**sekretariat@skolalipa.cz**
Webová adresa:	**www.skolalipa.cz**
Podpis ředitele školy:	
Razítko:	

2. Profil absolventa

2.1. Uplatnění absolventů

Absolvent Střední zdravotnické školy a střední odborné školy v České Lípě oboru Praktická sestra se uplatní ve zdravotnických zařízeních lůžkového i ambulantního charakteru a při poskytování komunitní nebo domácí zdravotní péče i jako zdravotnický pracovník v zařízeních sociálních služeb, zejména v léčebnách dlouhodobě nemocných, v zařízeních geriatrické péče a v zařízeních hospicové a respitní péče. Absolvent je způsobilý vykonávat povolání praktická sestra v rozsahu stanoveném vyhláškou č. 55/2011 Sb., o činnostech zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, ve znění pozdějších předpisů.
Absolvent je schopen poskytovat nebo zajišťovat bez odborného dohledu a bez indikace a v souladu s diagnózou stanovenou lékařem nebo zubním lékařem základní ošetřovatelskou péči. Podílet se pod odborným dohledem nebo přímým vedením všeobecné sestry, dětské sestry nebo porodní asistentky na poskytování specializované nebo vysoce specializované ošetřovatelské péče. Vykonávat bez odborného dohledu na základě indikace lékaře nebo zubního lékaře jednoduché výkony při poskytování zdravotní péče. Pod odborným dohledem zubního lékaře zpracovávat dentální materiály v ordinaci a vykonávat činnost zubní instrumentářky. Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci. Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce a zdravotních služeb. Jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje.

2.2. Odborné kompetence

Absolventi jsou schopni:

a) **Poskytovat nebo zajišťovat bez odborného dohledu a bez indikace a v souladu s diagnózou stanovenou lékařem nebo zubním lékařem základní ošetřovatelskou péči a podílet se pod odborným dohledem nebo přímým vedením všeobecné sestry, dětské sestry nebo porodní asistentky na poskytování specializované nebo vysoce specializované ošetřovatelské péče.**

Tzn., aby absolventi byli schopni zejména:
 poskytovat ošetřovatelskou péči v souladu s danými postupy, právními předpisy a standardy
 sledovat a zaznamenávat fyziologické funkce pacienta za použití zdravotnických prostředků, jeho fyzický a psychický stav a schopnost příjmu potravin
 provádět komplexní hygienickou péči, včetně prevence proleženin a opruzenin, sledovat poruchy celistvosti kůže

 rozdělovat stravu pacientům podle diet a dbát na jejich dodržování, dohlížet na dodržování pitného režimu, sledovat bilanci tekutin pečovat o vyprazdňování
 aplikovat zábaly, obklady, léčivé koupele, teplé a studené procedury
 provádět sociální aktivizaci zejména v rámci péče o seniory
 pečovat o zajištění psychické pohody pacienta, pocitu jistoty, bezpečí a sociálního kontaktu
 vykonávat činnosti při zajištění herních aktivit dětí
 provádět ve spolupráci s fyzioterapeutem, ergoterapeutem, všeobecnou sestrou, dětskou sestrou a porodní asistentkou rehabilitační ošetřovatelství včetně metod bazální stimulace
 pečovat o močové katetry pacientů starších 3 let (péčí o močové katetry se rozumí zejména hygiena genitálu, dezinfekce katetru, výměna močového sáčku)
 ošetřovat periferní žilní vstupy
 zajišťovat činnosti spojené s přijetím, přemisťováním a propuštěním pacientů
 poskytovat a zajišťovat psychickou podporu umírajícím a jejích blízkým a po stanovení smrti lékařem zajišťovat péči o tělo zemřelého a činnosti spojené s úmrtím pacienta
 vykonávat v rozsahu své odborné způsobilosti činnosti při přejímání, kontrole, manipulaci a uložení léčivých prostředků a činnosti při přejímání, kontrole, manipulaci a uložení zdravotnických prostředků vč. prádla, jejich dezinfekci a sterilizaci a zajišťování jejich dostatečné zásoby
 vykonávat činnosti při stálé připravenosti pracoviště včetně jeho vybavení a funkčnosti zdravotnických prostředků
 při všech činnostech dbát na dodržování hygienicko-epidemiologického režimu v souladu s právními předpisy
 provádět zápisy do zdravotnické dokumentace a vykonávat administrativní činnosti související s poskytováním zdravotní péče, pracovat s informačním systémem pracoviště

 poskytovat pacientovi informace v souladu se svou odbornou způsobilostí a pokyny lékaře, dbát na ochranu osobních údajů
 motivovat a edukovat jednotlivce, rodiny a skupiny osob k přijetí zdravého životního stylu a k péči o sebe
 při komunikaci s pacienty a dalšími osobami jednat v souladu se společenskými pravidly a profesní etikou, zohledňovat jejich osobnostní, sociální a kulturní specifika; zvládat základní komunikaci s pacienty v cizím jazyce
 spolupracovat v rozsahu své odborné způsobilosti při řešení následků mimořádné události nebo krizové situace, poskytnout neodkladnou první pomoc
 pracovat jako člen zdravotnického týmu, dbát na dodržování pracovněprávních norem a interních předpisů zařízení.

b) Vykonávat bez odborného dohledu na základě indikace lékaře nebo zubního lékaře jednoduché výkony při poskytování zdravotní péče

Tzn., aby absolventi byli schopni zejména:
 podávat léčivé přípravky s výjimkou radiofarmak v rozsahu stanoveném vyhláškou č. 55/2011 Sb., odst. 2 a), ve znění pozdějších předpisů
 provádět odsávání sekretů z horních cest dýchacích u pacientů při vědomí starších 10 let a zajišťovat jejich průchodnost
 zavádět a udržovat inhalační a kyslíkovou terapii, odebírat kapilární a žilní krev a jiný biologický materiál
 provádět vyšetření biologického materiálu získaného neinvazivní cestou a kapilární krve
 provádět ošetření nekomplikovaných chronických ran, ošetřovat stomie
 podávat potraviny pro zvláštní lékařské účely.

c) Pod odborným dohledem zubního lékaře zpracovávat dentální materiály v ordinaci a vykonávat činnost zubní instrumentářky.

d) Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci

Tzn., aby absolventi:
 chápali bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i spolupracovníků (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. pacientů, klientů, návštěvníků) i jako součást řízení jakosti a jednu z podmínek získání či udržení certifikátu jakosti podle příslušných norem
 znali a dodržovali základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence
 osvojili si zásady a návyky bezpečné a zdraví neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci s přístroji a u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeji apod.), rozpoznali možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a byli schopni zajistit odstranění závad a možných rizik
 znali systém péče o zdraví pracujících (včetně preventivní péče, uměli uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce).

e) Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce a zdravotních služeb

Tzn., aby absolventi:
 chápali kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména pracoviště, tj. zdravotnického nebo sociálního zařízení
 dodržovali stanovené normy (standardy) a předpisy související se systémem řízení jakosti zavedeným na pracovišti
 dbali na zabezpečování parametrů (standardů) kvality poskytovaných služeb, zohledňovali požadavky pacientů a jiných klientů.

f) Jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje.

Tzn., aby absolventi:
 znali význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení
 zvažovali při plánování a posuzování určité činnosti (v pracovním procesu i v běžném životě) také možné náklady, výnosy a zisk, vliv na životní prostředí, sociální dopady
 efektivně hospodařili s finančními prostředky
 nakládali se zdravotnickými prostředky i materiálem, energiemi, odpady, vodou a jinými pracovními prostředky ekonomicky a s ohledem na životní prostředí.

2.3. Klíčové kompetence

a) Kompetence k učení

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání, tzn., že absolventi by měli:

 mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
 ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky
 uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný
 s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky
 využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí
 sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí
 znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

b) Kompetence k řešení problémů

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni samostatně řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy, tzn., že absolventi by měli:

 porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky

 uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace
 volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve
 spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

c) Komunikativní kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích, tzn., že absolventi by měli:

 vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat
 formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
 účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje
 zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata
 dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii
 zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.)
 vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování
 dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí nejméně v jednom cizím jazyce
 dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění podle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě)
 chápat výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivováni k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení.

d) Personální a sociální kompetence
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli připraveni stanovovat si na základě poznání své osobnosti přiměřené cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové i pracovní, pečovat o své zdraví, spolupracovat s ostatními a přispívat k utváření vhodných mezilidských vztahů, tzn., že absolventi by měli:

 posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích
 stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek
 reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku
 ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí

 mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí
 adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní
 pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností
 přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly
 podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhýc;
 přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

e) Občanské kompetence a kulturní povědomí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi uznávali hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti a dodržovali je, jednali v souladu s udržitelným rozvojem a podporovali hodnoty národní, evropské i světové kultury, tzn., že absolventi by měli:

 jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu
 dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci
 jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie
 uvědomovat si v rámci plurality a multikulturního soužití vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých
 zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě
 chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje
 uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních
 uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu
 podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah.

f) Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni optimálně využívat svých osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění ve světě práce, pro budování a rozvoj své profesní kariéry a s tím související potřebu celoživotního učení, tzn., že absolventi by měli:

 mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám

 mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze
 mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady
 umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání
 vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle
 znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků
 rozumět podstatě a principům podnikání, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání; dokázat vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, svými předpoklady a dalšími možnostmi.

g) Matematické kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni funkčně využívat matematické dovednosti v různých životních situacích, tzn., že absolventi by měli:

 správně používat a převádět běžné jednotky;
 používat pojmy kvantifikujícího charakteru
 provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy
 nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení
 číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.)
 aplikovat znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru
 efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích.

h) Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi pracovali s osobním počítačem a jeho základním a aplikačním programovým vybavením, ale i s dalšími prostředky ICT, a využívali adekvátní zdroje informací a efektivně pracovali s informacemi, tzn., absolventi by měli:

 pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií
 pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením

 učit se používat nové aplikace
 komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky on-line a off-line komunikace
 získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet
 pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií
 uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní.

2.4. Způsob ukončení vzdělávání

Ukončení studia se řídí zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) v platném znění a vyhláškou č.177/2009 Sb., kterou se stanoví podrobnosti o ukončování vzdělávání ve středních školách maturitní zkouškou v platném znění. Absolvent ukončuje vzdělávání maturitní zkouškou. Dokladem o získání středního vzdělání s maturitní zkouškou je vysvědčení o maturitní zkoušce s kvalifikační úrovní EQF 4. Konání maturitní zkoušky se řídí školským zákonem a příslušným prováděcím předpisem ke konkrétnímu školnímu roku. Maturitní zkouška se skládá ze společné a profilové části. Společná část se skládá ze dvou zkoušek, a to ze zkoušky z českého jazyka a ze zkoušky z cizího jazyka nebo z matematiky. Profilová část maturitní zkoušky se skládá ze tří povinných zkoušek. Jedna z povinných zkoušek musí být konána formou praktické zkoušky. Profilová zkouška se skládá z předmětu Ošetřovatelství, z Psychologie a komunikace a z Ošetřování nemocných.

2.5. Identifikační údaje

Název školy: Střední zdravotnická škola a Střední odborná škola, Česká Lípa, příspěvková organizace

Adresa školy: 28. října 2707, 470 06 Česká Lípa

Název ŠVP: Praktická sestra
Obor vzdělání: 53-41–M/03 Praktická sestra

Stupeň poskytovaného vzdělání: střední vzdělání s maturitní zkouškou

Délka a forma vzdělávání: čtyřleté denní studium

Platnost ŠVP: od 1. 9. 2021

3. Charakteristika vzdělávacího programu

3.1. Celkové pojetí vzdělávání

Školní vzdělávací program Střední zdravotnické školy a střední odborné školy v České Lípě obor Praktická sestra se uskutečňuje dle rámcového vzdělávacího programu 53-41-M/03 Praktická sestra. Cílem je připravit žáky pro výkon nelékařských zdravotnických povolání podle platných právních předpisů.

Vzdělávání je zejména zaměřeno na zvládnutí ošetřovatelských výkonů a postupů, na vytváření žádoucích profesních postojů, návyků a dalších osobnostních kvalit zdravotnického pracovníka při dodržování bezpečnosti práce a ochrany zdraví při práci. Žáci jsou vedeni k nejvyšší kvalitě jejich práce a služeb, ekonomickému chování v souladu se strategií udržitelného rozvoje, k pečlivosti a odpovědnosti za kvalitu své práce, k ochotě a trpělivosti při poskytování ošetřovatelské péče a jednání s pacienty. Zároveň jsou vzděláváni tak, aby získali pozitivní hodnotovou orientaci potřebnou pro pracovní, osobní a občanský život a byli schopni se dále vzdělávat podle platných právních předpisů. Důležitým aspektem je výchova a vzdělávání žáků k péči o vlastní zdraví a k vědomí důležitosti prevence zdraví.

3.2. Realizace průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie a budování občanské gramotnosti žáků. Toto vzdělávání zahrnuje vědomosti a dovednosti z oblastí osobnosti a jejího rozvoje, komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů mezi lidmi, společenskými skupinami a zahrnuje vědomosti z oblasti kultury, náboženství, historického vývoje, státu, politického systému, politiky, soudobého světa, masových medií, morálky, svobody, odpovědnosti, tolerance a solidarity, potřebného právního minima pro soukromý a občanský život. Pro realizaci této oblasti jsou využity zejména společenskovědní vyučovací předměty. Nezbytnou podmínkou pro její realizaci je demokratické klima školy, otevřenost rodičům a širší občanské komunitě v místě školy.

Člověk a životní prostředí

Udržitelný rozvoj patří mezi priority EU i naší republiky. Realizací průřezového tématu Člověk a životní prostředí se zvýší gramotnost pro udržitelnost rozvoje. Environmentální vzdělávání a výchova poskytují žákům znalosti a dovednosti potřebné pro pochopení principu udržitelnosti, podněcuje aktivní integrovaný přístup k realitě a ovlivňuje etické vztahy k prostředí. V souvislosti s jejich odborným vzděláváním poukazuje na vlivy pracovních činností na prostředí a zdraví. Hlavním cílem tohoto vzdělávání je, aby žáci pochopili souvislosti mezi lidskými aktivitami a problematikou životního prostředí, postavení člověka v přírodě a vliv prostředí na zdraví člověka, aby respektovali principy

udržitelnosti rozvoje, pochopili odpovědnost za vlastní jednání a osvojili si principy šetrného přístupu k životnímu prostředí. Toto průřezové téma je realizováno zejména v oblasti přírodovědného vzdělávání, společenskovědního vzdělávání, vzdělávání pro zdraví a odborného vzdělávání zejména v oblasti vlivu pracovních činností.

Člověk a svět práce
Základním cílem vzdělávání je příprava absolventa, který se umí uplatnit na trhu práce i v životě. Hlavním cílem tohoto průřezového tématu je vybavit žáka znalostmi a kompetencemi, které mu pomohou formovat odborný profil nezbytný pro kariérní růst. Průřezové téma Člověk a svět práce doplňuje znalosti a dovednosti žáka získané v odborné složce vzdělávání. Konkrétní obsahové celky jsou zařazeny do odpovídajících předmětů.

Člověk a digitální svět
absolvent:
• je schopen pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívá jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání, používá základní a aplikační programové vybavení počítače, pracuje s informacemi a s komunikačními prostředky.
Těžištěm tohoto průřezového tématu je získávání dovedností při práci s komunikačními a informačními technologiemi. Vybavit žáky digitálními kompetencemi a schopnostmi je aplikovat při nejrůznějších činnostech, při řešení nejrůznějších problémů.
Učivo průřezového tématu je začleněno ve všech předmětech, zejména pak v informační a komunikační technologii.
Žáci jsou vedeni zejména k tomu, aby:
- se učili komunikovat prostřednictvím vhodných digitálních technologií a služeb, např. s úřady
- dokázali uvést příklady využití digitálních technologií ve svém oboru
- byli schopni uvést, jak vývoj technologií včetně umělé inteligence ovlivňuje různé aspekty života jedince, společnosti a životního prostředí
- využívali vhodné technologie a jejich kombinace pro školní práci a k naplnění svých potřeb
- digitální technologie a způsob jejich použití nastavovali a měnili podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jejich vlastní potřeby
- využívali digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji
- se orientovali v aktuálním dění v oblasti kybernetické bezpečnosti
- dovedli chránit sebe a ostatní před možným nebezpečím v digitálním prostředí
- znali a uplatňovali právní normy v digitálním prostředí včetně norem týkajících se ochrany citlivých a osobních údajů, duševního vlastnictví a kybernetické bezpečnosti
- při interakcích v digitálním prostředí respektovali pravidla chování a jednali eticky
- si byli vědomi neodvolatelnosti činů v online prostředí
- rozeznávali běžný technický problém a běžnou provozní závadu, poradili si s ní, v případě závažného problému uměli vyhledat pomoc

- vytvářeli a upravovali digitální obsah v různých formátech, vyjadřovali se za pomoci digitálních prostředků
- data a informace získaná v digitálním prostředí kriticky hodnotili, posuzovali jejich spolehlivost, hodnověrnost a úplnost
- sdíleli prostřednictvím digitálních technologií data, informace a obsah s ostatními, používali digitální technologie pro spolupráci.

Žáci využívají výukový software, při odborných předmětech se využívají odborné počítačové učebny s připojením k internetu, vyučující mají k dispozici notebooky, dataprojektory, interaktivní tabule.

Další vzdělávací a mimoškolní aktivity

Další vzdělávací aktivity školy jsou zaměřeny na prohlubování osobního a sociálního rozvoje žáků, na posilování uvědomělého přístupu ke svým povinnostem a jejich plnění, uvědomělého přístupu ke své profesní přípravě s cílem uplatnit se na trhu práce a ve společnosti tak, aby je jejich společenská, profesní a ekonomická pozice plně uspokojovala. Vzdělávací aktivity se dále zaměřují na vedení žáků k ochraně životního prostředí jako nepominutelného předpokladu pro udržitelný rozvoj společnosti. Žáci jsou vedeni k odpovědnosti za své zdraví, podílení se i na podpoře zdraví mladší populace formou přípravy a realizace programů v rámci primární prevence chorob i výskytu negativních jevů mezi žáky škol. Programy, projekty a další aktivity školy jsou organizovány většinou pro všechny žáky školy bez rozdílu věku a studijních oborů s cílem stmelovat kolektiv žáků ve třídách i v celé škole, podporovat jejich vzájemnou pomoc a spolupráci, vytvářet a posilovat pocit sounáležitosti se školou, městem a celou společnost

3.3. Organizace výuky

Vzdělávání je organizováno jako čtyřleté denní studium. Výuka je organizována v systému vyučovacích hodin. Výuka je organizována formou teoretických, teoreticko – praktických a praktických vyučovacích hodin. K výuce teoretických a teoreticko-praktických jsou využívány kmenové třídy a odborné učebny. Pro výuku praktických vyučovacích hodin jsou využívána smluvní zdravotnická a sociální zařízení, která poskytují reálné podmínky rozvíjející odborné kompetence žáků.

Do výuky jsou zařazeny i další formy vzdělávání – např. kurzy, projekty, besedy a různé soutěže (třídní, školní, krajské, celostátní). V rámci všeobecného vzdělávání žáci připravují krátkodobé projekty, které jsou založeny na propojení teorie a praxe, vedou ke kreativitě žáka, který se učí realizovat nápad, řešit problémy, diskutovat a argumentovat, spolupracovat v týmu. V rámci tělesné výchovy jsou pro žáky organizovány sportovní výcvikové kurzy a sportovní den ředitele školy. Jazykové kompetence jsou rozvíjeny ve vyučovacích hodinách, organizováním

olympiád v jazycích, exkurzemi do jiných států apod. Odborné kompetence jsou rozvíjeny odbornou praxí žáků, exkurzemi do zdravotních a sociálních zařízení.

3.4. Realizace praktického vyučování

Ve druhém, třetím a čtvrtém ročníku je výuka doplňována odbornou, teoreticko – praktickou a praktickou výukou v přirozených podmínkách zdravotnických a sociálních zařízení. V těchto zařízeních se žáci učí a pracují pod vedením odborných vyučujících školy nebo zdravotnických pracovníků. Odborné vyučující jsou způsobilé k výkonu zdravotnického povolání. Výuka je doplněna souvislou odbornou praxí v rozsahu 4 – 6 týdnů, organizovanou vždy ve 3. ročníku, v posledním výukovém měsíci školního roku (červen) a ve 4. ročníku na podzim či na konci prvního pololetí končícího ročníku. Souvislá odborná praxe probíhá ve vybraných zdravotnických a sociálních pracovištích (na základě smluvního vztahu). Na souvislé odborné praxi pracuje žák samostatně, bez přímého vedení odborných učitelek školy. Na činnost žáků dohlíží určený pověřený pracovník (nejčastěji staniční sestra), který se také podílí i na hodnocení práce žáků.

3.5. Hodnocení žáků

Hodnocení žáků vychází ze školního řádu a pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, který je vydáván v souladu s § 30 zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) v platném znění. Pro hodnocení se využívá tradiční pětistupňová škála. Podklady pro hodnocení získává učitel zejména soustavným diagnostickým pozorováním žáka, soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové). Při ústním zkoušení se posuzuje správné pochopení dané problematiky, vhodné vyjadřování, schopnost komunikace a diskuse, logické uvažování a schopnost tvůrčím přístupem řešit daný problém, prezentovat své názory. U písemného zkoušení je důraz kladen nejen na faktické znalosti, ale i logické odvozování a řešení problémových situací, hodnotí se i forma vyjadřování a grafická stránka. Dále se hodnotí samostatné domácí práce, referáty, ročníkové práce a aktivita žáků při výuce.

Hodnocení ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření, se zaměřujeme na: vztah k práci, pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem, nácvik komunikačních technik, verbální – neverbální komunikace, osvojení praktických dovedností a návyků, zvládnutí účelných způsobů práce, využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech, aktivitu, samostatnost, tvořivost a iniciativu v praktických činnostech, kvalitu výsledků činností žáka, organizaci vlastní práce, udržování pořádku na pracovišti, dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví a péče o životní prostředí, hospodárné využívání pomůcek, spotřebního materiálu, energie, překonávání překážek v práci.

Žáci jsou hodnoceni průběžně po celou dobu klasifikačního období. Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, zhodnotí klady i nedostatky jeho projevů, výkonů, písemností, praktických činností. S výsledky hodnocení seznámí učitel žáka bez zbytečného odkladu. Hodnocení žáka vyjádřené klasifikací (známkou) nebo slovním hodnocením zapíše učitel do svého záznamového archu a průběžně na účet žáka v systému BAKALÁŘI. Tento způsob umožňuje společně rodičům i škole reagovat na případné zhoršení prospěchu žáka. Každý zákonný zástupce obdrží na počátku školního roku jedinečné přihlašovací údaje, pomocí nichž nahlédne do informačního systému průběžné klasifikace, ale též

zameškaných hodin a dalších důležitých informací. O jakékoliv výrazné negativní změně prospěchu žáka je podávána informace zákonným zástupcům třídním učitelem (písemnou, ústní nebo telefonickou formou). Za první pololetí školního roku se žákovi vydává místo vysvědčení výpis z vysvědčení, za druhé pololetí se vydává vysvědčení za obě pololetí.

3.6. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných

Žáci se specifickými vývojovými poruchami učeni jsou integrováni do běžné třídy a vzdělávají se podle individuálního vzdělávacího plánu. Evidenci těchto žáků vede výchovný poradce v součinnosti s ostatními učiteli. Nezbytná je úzká spolupráce školy s rodiči. Při hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se přihlíží k povaze postižení nebo znevýhodnění na základě doporučení poradenského zařízení. Na základě žádosti žáka nebo zákonného zástupce nezletilého žáka, může ředitel školy rozhodnout o slovním hodnocení žáka. Škola se věnuje i práci s nadanými žáky. Tito žáci jsou vytipovaní učiteli jednotlivých předmětů a účastní se různých školních, regionálních i celostátních soutěží a olympiád. Významnou oblastí práce školy je práce s žáky s horším prospěchem. Výchovný poradce pomáhá žákům překonat obtíže při vzdělávání, spolupracuje s jednotlivými učiteli i rodiči při řešení vzniklých problémů.

Všichni vyučující jsou v potřebném rozsahu informováni o žácích se SVP, které učí, třídní učitelé jsou podrobněji informováni o potřebách žáků se SVP ve svých třídách.

3.7. Realizace bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence

Škola zajišťuje bezpečnost a ochranu zdraví žáků i zaměstnanců v souladu s platnou legislativou. Všichni jsou pravidelně a prokazatelně odborně proškolováni v dodržování pravidel BOZP a PO vždy na počátku každého školního roku a při vstupu na jednotlivá pracoviště, kde probíhá odborný výcvik a odborná praxe. Při výuce v odborných učebnách musí žáci respektovat a dodržovat provozní řády učeben. Dále jsou tato témata zařazována v průběhu školního roku dle aktuální situace a potřebnosti. Ve zdravotnických zařízeních jsou žáci proškoleni v zásadách BOZP a PO pracovníky zařízení vždy na počátku jejich praktické výuky.

3.8. Podmínky pro přijímání ke vzdělávání

Podmínky přijetí ke studiu určuje zákon č. 561/2004 Sb. (Školský zákon) v platném znění.

Podmínky, které musí splnit uchazeč o vzdělávání v oboru praktická sestra jsou:
- Splnění povinné školní docházky nebo úspěšné ukončení základního vzdělání před splněním povinné školní docházky.
- Splnění podmínek přijímacího řízení stanovených ředitelem školy na základě platné legislativy.

- Splnění podmínek zdravotní způsobilosti uchazečů daného oboru stanovenýchvládním nařízením.
- V případě přestupu žáka se ředitel školy řídí platnými právními předpisy a zákonem č.561/2004Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zdravotní způsobilost

Potvrzení zdravotní způsobilosti uchazeče se řídí uvedenými podmínkami zdravotní způsobilosti, které jsou stanoveny v nařízení vlády č. 211/2010 Sb., o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. Toto potvrzení je povinně požadováno na přihlášce ke vzdělávání. Posouzení zdravotního stavu uchazeče provádí příslušný registrující dorostový nebo praktický lékař. Při výběru studijního oboru nejsou zdravotně způsobilí uchazeči trpící zejména:

- prognosticky závažnými onemocněními podpůrného a pohybového aparátu znemožňujícími zátěž páteře a trupu (např. juvenilní revmatoidní artritis)
- prognosticky závažnými onemocněními omezujícími funkce končetin a s poruchou jemné motoriky
- prognosticky závažnými chronickými nemocemi dýchacích cest a plic, kůže a spojivek včetně onemocnění alergických
- prognosticky závažnými nemocemi srdce a oběhové soustavy vylučujícími středně velkou zátěž
- prognosticky závažnými poruchami mechanismu imunity
- prognosticky závažnými a nekompenzovanými formami epilepsie a epileptických syndromů a kolapsovými stavy
- prognosticky závažnými nemocemi oka znemožňujícími zvýšenou fyzickou zátěž a manipulaci s břemeny
- prognosticky závažnými poruchami vidění, poruchami barvocitu
- závažnými duševními nemocemi a poruchami chování a psychopatologickými rysy osobnosti
- prokázaným sklonem k abúzu návykových látek a alkoholu.

3.9. Identifikační údaje

Název školy: Střední zdravotnická škola a Střední odborná škola, Česká Lípa, příspěvková organizace

Adresa školy: 28. října 2707, 470 06 Česká Lípa

Název ŠVP: Praktická sestra
Obor vzdělání: 53-41–M/03 Praktická sestra

Stupeň poskytovaného vzdělání: střední vzdělání s maturitní zkouškou

Délka a forma vzdělávání: čtyřleté denní studium

Platnost ŠVP: od 1. 9. 2021

4. Učební plán

Soubor A	**Značka**	**1.roč.**		**2.roč.**		**3.roč.**		**4.roč.**		**Celkem**
Český jazyk a literatura	ČJL	3		3		3		3		**12**
Seminář z ČJ	Sčj	0		0		1		1		**2**
Anglický jazyk	AJ	4		4		4		4		**16**
Občanská nauka	ON	1		1		1		1		**4**
Dějepis	D	2		0		0		0		**2**
Matematika	M	3		3		1		0		**7**
Fyzika	F	2		0		0		0		**2**
Chemie	CH	1		0		0		0		**1**
Biologie a ekologie	BE	1		0		0		0		**1**
Informační a komunikační technologie	ICT	1		1		1		1		**4**
Tělesná výchova	TV	2		2		2		2		**8**
Ekonomika	EK	1		1		0		0		**2**
Soubor B										
Somatologie + latinská zdrav. terminologie	SOM	5		0		0		0		**5**
Klinická propedeutika	KLP	0		2		0		0		**2**
Mikrobiologie, epidemiologie a hygiena	MEH	0		1		0		0		**1**
Patologie	PAT	0		1		0		0		**1**
První pomoc	PP	2		0		0		0		**2**
Ošetřovatelství	OŠE	3		6		6		5		**20**
Ošetřování nemocných	OSN	0		4		12		12		**28**
Základy klinických oborů	ZKO	0		1		2		1		**4**
Psychologie a komunikace	PSK	1		2		2		2		**7**
Seminář psychologie a komunikace	OSB	0		1		0		0		**1**
Celkem:		**32**		**33**		**35**		**32**		**132**

Poznámky k učebnímu plánu:

1. U vybraných vyučovacích předmětů se třída dělí na skupiny. O dělení tříd rozhoduje ředitel školy dle možností a potřeb školy a podle platných předpisů.

2. Odborná praxe bude probíhat ve zdravotnických a sociálních zařízeních, kdy budou žáci zařazeni na smluvně zajištěná pracoviště.

3. Časová rezerva je určena k opakování a procvičování učiva, exkurzím, výchovně – vzdělávacím akcím apod. O jejich délce, termínu a náplni rozhoduje ředitel školy /ve smyslu platných předpisů/.

4.1. Přehled využití týdnů v období školního roku

Činnost	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník
Vyučování podle rozpisu učiva	33	33	32	28
Lyžařský kurz	1	0	0	0
Sportovně turistický kurs	0	1	0	0
Odborná praxe	0	0	4	0
Maturitní zkoušky	0	0	0	4
Časová rezerva: opakování učiva, exkurze, výchovně – vzdělávácí akce, práce na projektu apod.	6	6	4	4
Celkem týdnů	40	40	40	36

4.2. Identifikační údaje

Název školy: Střední zdravotnická škola a Střední odborná škola, Česká Lípa, příspěvková organizace

Adresa školy: 28. října 2707, 470 06 Česká Lípa

Název ŠVP: Praktická sestra
Obor vzdělání: 53-41–M/03 Praktická sestra

Stupeň poskytovaného vzdělání: střední vzdělání s maturitní zkouškou

Délka a forma vzdělávání: čtyřleté denní studium

Platnost ŠVP: od 1. 9. 2021

5. Přehled rozpracování obsahu vzdělávání v RVP do ŠVP

RVP			ŠVP		
Vzdělávací oblasti a okruhy	Min. počet hodin za studium		Předmět	Počet hodin	
	týdenních	celkem		týdenních	celkem
Jazykové vzdělávání					
- český jazyk	5	160	Český jazyk a literatura	5	160
- cizí jazyk	10	320	Anglický jazyk	10	320
Společenskovědní vzdělávání	5	160	Občanská nauka	3	96
			Dějepis	2	64
Přírodovědné vzdělávání	4	128	Fyzika	2	64
			Biologie a ekologie	1	32
			Chemie	1	32
Matematické vzdělávání	7	224	Matematika	7	224
Estetické vzdělávání	5	160	Český jazyk a literatura	5	160
Vzdělávání pro zdraví	8	256	Tělesná výchova	8	256
Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích	4	128	Informační a komunikační technologie	4	128
Ekonomické vzdělávání	2	64	Ekonomika	2	64
Základ pro poskytování ošetřovatelské péče	8	256	Somatologie	5	160
			Klinická propedeutika	2	64
			Mikrobiologie, epidemiologie a hygiena	1	32
			Patologie	1	32
Ošetřovatelství a ošetřování nemocných	54	1728	Ošetřovatelství	20	640
			Ošetřování nemocných	28	896
			Základy klinických oborů	4	128
			První pomoc	2	64

Sociální vztahy a dovednosti	5	160	Psychologie a komunikace	5	160
Disponibilní hodiny	*11*	*352*	*Český jazyk*	*2*	*64*
			Seminář z ČJ	*2*	*64*
			Anglický jazyk	*6*	*192*
			Občanská nauka	*1*	*32*
			Psychologie a komunikace	*2*	*64*
			Osobnostní rozvoj	*1*	*32*
Celkem	**128**	**4096**		**132**	**4224**

6. Učební osnovy

6.1. Český jazyk a literatura

	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	celkem za vzdělávání
počet hodin	3	3	3	3	12

6.1.1 Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl předmětu

Jazykové vzdělávání rozvíjí komunikační kompetenci žáků a učí je užívat jazyka jako prostředku k dorozumívání a myšlení, k přijímání, zpracování, sdělování a výměně informací na základě jazykových a slohových znalostí, kultivuje jazykový projev. Jazykové vzdělávání se rovněž podílí na rozvoji sociálních kompetencí. Utvářet kladný vztah k materiálním a duchovním hodnotám pomáhá zároveň estetické vzdělávání, které je součástí předmětu. Vede k pěstování estetického cítění, formování vkusu, žebříčku hodnot, snaží se také přispět k ochraně kulturního dědictví.

Charakteristika učiva

Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa. Rozsah je 12 týdenních vyučovacích hodin za studium. Učivo je strukturováno do tradičních celků: zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností; komunikační a slohová výchova; práce s textem a získávání informací; literatura a ostatní druhy umění; práce s literárním textem a kultura.

Výuka českého jazyka a literatury navazuje na poznatky získané v základním jazykovém vzdělávání a dále je pak rozvíjí. Zvýšená pozornost se věnuje těm tematickým celkům, ve kterých je možné aktivně rozvíjet vyjadřování žáků (stylistický výcvik, obecnější poznání systému jazyka) a využít funkci jazyka jako nástroje myšlení, dále využít vybraná literární díla, literární poznatky k uvedení žáků do světa kultury a podílet se tak na utváření jejich názorů, postojů, zájmů a vkusu, na utváření jejich názoru na svět a celkově rozvíjet a kultivovat jejich duchovní život. Pozornost se věnuje těmto celkům: čtenářství na sebevzdělávání, interpretace literárního díla na základě znalosti literární teorie a literární historie, zhodnocení kvality literárního, filmového a jiného uměleckého díla. V těchto celcích je možné ukázat využití literárních poznatků ve

světě, v němž žijí (např. vliv čtenářství na sebevzdělávání, interpretace literárního díla na základě znalosti literární teorie a literární historie, zhodnocení kvality literárního, filmového a jiného uměleckého díla) .

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- uplatňovali mateřský jazyk v rovině recepce, reprodukce a interpretace
- využívali jazykových vědomostí a dovedností v praktickém životě
- vyjadřovali se srozumitelně a souvisle, formulovali a obhajovali svoje názory
- chápali význam kultury osobního projevu pro společenské a pracovní uplatnění
- získávali a kriticky hodnotili informace z různých zdrojů a předávali je vhodným způsobem s ohledem na jejich uživatele
- chápali jazyk jako jev, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa
- uplatňovali ve svém životním stylu estetická kritéria
- chápali umění jako specifickou výpověď o skutečnosti
- chápali význam umění pro člověka
- správně formulovali a vyjadřovali svoje názory
- ctili a chránili materiální kulturní hodnoty
- získali přehled o kulturním dění
- uvědomovali si vliv prostředků masové komunikace na utváření kultury
- uměli využívat jazyka jako prostředku dorozumívání a myšlení, k přijímání a výměně informací
- vyjadřovali se kultivovaně a v souladu s normami českého jazyka, a to ústně i písemně
- získávali a kriticky hodnotili informace z různých zdrojů a předával je vhodným způsobem s ohledem na jejich uživatele

Pojetí výuky

Výklad učiva bude doplňován názornými ukázkami, prací s texty, besedami, exkurzemi (knihovny, výstavy, filmová a divadelní představení), které přispívají ke správnému pochopení jazykových jevů a metod jazykového a literárního bádání. Základními metodami je práce žáků s verbálním a ikonickým textem, skupinová práce žáků, projekty a samostatné práce, semináře, samostudium, diskuse, učení se ze zkušeností, využívání prostředků ICT.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení se bude řídit klasifikačním řádem, který je součástí školního řádu. Do hodnocení žáka se zahrnují slohové práce, kontrolní diktáty, indexované písemné práce (po uzavření tematických celků), schopnost interpretovat vybraná umělecká díla, dovednosti stylistické, schopnost porozumět textu a opravit stylistické nedostatky. Při pololetní a závěrečné klasifikaci budou vyučující vycházet z výsledků písemného a ústního zkoušení.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Z klíčových kompetencí budou rozvíjeny především kompetence komunikativní, personální a sociální:

- schopnost vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat
- schopnost formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- schopnost aktivně se účastnit diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje, respektovat názory druhých
- schopnost zpracovávat jednoduché texty na běžná i odborná témata a různé pracovní materiály
- schopnost snažit se dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii
- schopnost písemně zaznamenávat podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.)
- schopnost vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování
- schopnost stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek
- schopnost efektivně se učit pracovat, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok
- schopnost pečovat o své fyzické a duševní zdraví
- schopnost pracovat v týmu, podílet se na realizaci společných pracovních činností
- schopnost podněcovat práci v týmu vlastními návrhy na zlepšení a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy jiných
- schopnost přijímat hodnocení svých výsledků, kritiku a adekvátně na ni reagovat
- schopnost využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně pracovat s informacemi
- schopnost chápat jazykové vzdělávání jako součásti lidské kultury
- schopnost hledat a vytvářet integrační vazby s ostatními předměty

Průřezová témata

Při realizaci průřezových témat *Občan v demokratické společnosti* a *Člověk a životní prostředí* budou žáci vedeni především k vhodné míře sebevědomí a k schopnosti morálního úsudku, k dovednosti řešit základní existenční otázky, k dovednosti odolávat myšlenkové manipulaci – především v souvislosti s výukou mediální gramotnosti, k dovednosti nalézat kompromis, diskutovat s lidmi o citlivých či kontroverzních otázkách (administrativní, publicistický styl, úvaha, estetické vzdělávání).

Celky *Člověk a svět práce* a *Člověk a digitální svět* se v předmětu promítnou převážně v práci s informacemi (vyhledávání, zpracování a využití) v rámci slohové výuky hlavně v administrativním, odborném a publicistickém stylu – dialog, úřední korespondence – s cílem připravit žáky na vhodnou písemnou a verbální prezentaci, psaní životopisů, žádostí, odpovědí na inzerát, vyplňování dotazníků a personálních testů, pohovor se zaměstnavatelem, výběrové řízení. Žáci budou také vedeni k zájmu o software, který umožňuje předvídat slova nebo fráze.

Mezipředmětové vztahy
V předmětu Český jazyk a literatura se uplatňují mezipředmětové vztahy k předmětům Občanská nauka, Dějepis, Ošetřování nemocných, Ošetřovatelství, Gerontologie, Psychologie a komunikace, Informační a komunikační technologie.

6.1.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Pro ročník 1. až 4. Žák: • vysvětlí jazyk jako společenský jev • rozlišuje spisovné a nespisovné útvary národního jazyka a ve vlastním projevu volí prostředky adekvátní komunikační situaci • popíše základní druhy evropských jazyků • dovede pracovat s Pravidly českého pravopisu a se Slovníkem spisovné češtiny, má přehled o odborných slovnících • rozlišuje původ jmen a příjmení • v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu, aplikuje zákonitosti tvoření českých slov • nahradí běžné cizí slovo českým ekvivalentem • aplikuje zákonitosti tvoření českých slov • určuje slovní druhy a mluvnické kategorie jmen a sloves • dovede se logicky ptát na větné členy a druhy vedlejších vět • vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně • zjišťuje potřebné informace z různých zdrojů a hodnotí je • umí pracovat s internetem	Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností 1. ročník • jména a příjmení • jazyk, řeč, národní jazyk • spisovné a nespisovné útvary národního jazyka • hlavní principy českého pravopisu¨ • jazykové příručky • všestranné jazykové rozbory • zvuková stránka jazyka 2. ročník • všestranné jazykové rozbory • nauka o slově a slovní zásobě • změny významu slov • obohacování slovní zásoby • homonyma, synonyma, antonyma • neverbální komunikace

• používá klíčová slova při vyhledávání informací • orientuje se v denním tisku • rozlišuje závažné a podružné informace	• jazykové rodiny 3. ročník • všestranný jazykový rozbor • tvarosloví • tvoření slov • obecný výklad o jazyce • skladba 4. ročník • všestranný jazykový rozbor • obecné poučení o jazyce, jazyková kultura, • spisovná čeština • slovní zásoba vzhledem k oboru vzdělání
Pro ročník 1. až 4. Žák • zjišťuje potřebné informace z různých zdrojů a hodnotí je • umí pracovat s internetem • používá klíčová slova při vyhledávání informací • rozlišuje závažné a podružné informace • rozumí obsahu přiměřeného textu i jeho části, • dovede obsah vyjádřit vlastními slovy Žák	Komunikační a slohová výchova • Práce s textem průběžně • noviny, časopisy • knihovny a jejich služby, internet • racionální studium textu (pochopení textu, • orientace v něm) • práce s informacemi získanými v textu, • jejich hodnocení • zpětná reprodukce textu 1. ročník • úvod – podstata slohu

• komunikuje na patřičné úrovni v různých oblastech života • vhodně reprezentuje • adekvátně využívá emocionální a emotivní • stránky mluveného i psaného slova, vyjadřuje • postoje neutrální, pozitivní i negativní; • dovede výstižně vyjádřit své myšlenky • argumentuje a obhajuje svá stanoviska • klade otázky a vhodně formuluje odpovědi • vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně • rozlišuje konvenčnost a nekonvenčnost vyjadřování • umí rozlišit osobní a úřední dopis z hlediska funkčního a správně stylizovat obě formy dopisu • odborně se vyjadřuje o jevech svého oboru • v základních útvarech odborného stylu, • především popisného a výkladového; • pořizuje z odborného textu výpisky a výtah • dělá si poznámky z přednášek a jiných • veřejných projevů; • má přehled o denním tisku a tisku své • zájmové oblasti;	• slohotvorní činitelé objektivní a subjektivní • funkční styly • vypravování • krátké informační útvary • referát (psaný i mluvený) • grafická a formální úprava jednotlivých • písemných projevů 2. ročník • popis • charakteristika • životopis • administrativní styl – dopis, žádost • grafická a formální úprava jednotlivých • písemných projevů 3. ročník • dialog, diskuse, polemika • útvary publicistického stylu • hodnověrnost přinášených informací, možnosti jejich ověřování • úvaha, kritika, recenze • komunikace a zdravé sebevědomí • grafická a formální úprava jednotlivých • písemných projevů 4.ročník • odborný funkční styl • výklad • řečnický funkční styl

	• grafická a formální úprava jednotlivých • písemných projevů
Pro ročník 1. až 4. Žák • vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi • rozliší konkrétní literární díla podle druhů a žánrů • postihne význam textu • text interpretuje a debatuje o něm • vyjádří vlastní prožitky z daných uměleckých děl • popíše hlavní historické změny • má přehled o literárních památkách jednotlivých období • zná nejvýznamnější literární památky • interpretuje vybraná díla a diskutuje o nich • porovnává českou a světovou literaturu z hlediska úrovně, tematického zaměření, aktuálnosti a čtivosti • vlastními slovy vypráví o knihách, filmech a divadelních představeních • popíše události ovlivňující literární díla • vyjádří vlastní názor na dané skutečnosti, diskutuje o nich • orientuje se v nabídce kulturních institucí, zejm. ve svém regionu • uvede klady a zápory masových sdělovacích prostředků • pozná a porovná typické znaky kultur hlavních národností na našem území • popíše vhodné společenské chování v dané situaci a umí ho také prakticky použít	Literatura • Práce s literárním textem průběžně • umění jako specifická výpověď o skutečnosti • literární druhy a žánry • četba a interpretace literárního textu • tvořivé činnosti 1. ročník • pojem a funkce umělecké literatury • základní literárněvědné pojmy • nejstarší literární památky • antická literatura • křesťanství – bible • znaky středověké literatury • počátky našeho písemnictví • kronika, legenda • počátky česky psané literatury • literatura 14.století • Jan Hus a literatura doby husitské • renesance a humanismus • Jan Ámos Komenský • literatura v době baroka • klasicismus, osvícenství • preromantismus 2. ročník

	• národní obrození • romantismus • realismus • kritický realismus a naturalismus • májovci, ruchovci a lumírovci • próza konce 19. století • realistické drama • literatura za hranicemi reality – sci-fi 3. ročník • literatura na přelomu století • impresionismus, symbolismus, dekadence • prokletí básníci • anarchističtí buřiči • proletářská poezie • poetismus a surrealismus • odraz 1. svět. války v literatuře • česká próza mezi světovými válkami • české drama mezi světovými válkami 4. ročník • česká literatura a kultura v době 2. svět. války a po válce do r. 1948 • téma 2. svět. války ve světové literatuře • současná světová literatura • oficiální literatura 1948 – 1968, budovatelský román • česká literatura po roce 1968 – oficiální, samizdatová, exilová • české divadlo po roce 1945 (malé scény)

	• česká poezie 2. pol. 20. stol. až do současnosti • moderní česká literatura (po roce 1989)

6.2. Seminář z českého jazyka

	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	celkem za vzdělávání
počet hodin	0	0	1	1	2

6.2.1 Pojetí vyučovacího předmětu

(2) **Obecné cíle**

Předmět seminář z českého jazyka vychází ze vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura z Rámcového vzdělávacího programu. Cílem semináře je prohloubení znalostí a dovedností při jazykové a slohověfunkční analýze textů a jazykových projevů. Vzdělávání v předmětu seminář z českého jazyka přispívá ke zvýšení jazykové kultury, rozvíjí komunikační kompetenci žáků a učí je užívat jazyka jako prostředku k dorozumívání a myšlení, k přijímání, zpracování, sdělování a výměně informací. Jazykové vzdělávání se rovněž podílí na rozvoji sociálních kompetencí, utvářet kladný vztah k materiálním a duchovním hodnotám pomáhá zároveň estetické vzdělávání, které je součástí předmětu. Vede k pěstování estetického cítění, formování vkusu, žebříčku hodnot, snaží se také přispět k ochraně kulturního dědictví.

(3) **Charakteristika učiva**

Výuka navazuje na jazykové, slohové, literární a interpretační dovednosti získané v předmětu ČJL a dále je pak rozvíjí. Pozornost se věnuje těmto celkům: čtenářství a sebevzdělávání, interpretace literárního díla na základě znalosti literární teorie a literární historie, zhodnocení kvality literárního, filmového a jiného uměleckého díla, využití získaných jazykových znalostí v didaktických testech, uplatnění znalosti slohových postupů a útvarů ve slohové práci.

.

(4) **Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí**

- **Vzdělání směřuje k tomu, aby žáci:**
- uplatňovali mateřský jazyk v rovině recepce, reprodukce a interpretace
- využívali jazykových vědomostí a dovedností v praktickém životě
- vyjadřovali se srozumitelně a souvisle, formulovali a obhajovali svoje názory
- chápali význam kultury osobního projevu pro společenské a pracovní uplatnění

- získávali a kriticky hodnotili informace z různých zdrojů a předávali je vhodným způsobem s ohledem na jejich uživatele
- chápali jazyk jako jev, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa
- uplatňovali ve svém životním stylu estetická kritéria
- chápali umění jako specifickou výpověď o skutečnosti
- chápali význam umění pro člověka
- správně formulovali a vyjadřovali svoje názory
- ctili a chránili materiální kulturní hodnoty
- získali přehled o kulturním dění
- uvědomovali si vliv prostředků masové komunikace na utváření kultury
- uměli využívat jazyka jako prostředku dorozumívání a myšlení
- vyjadřovali se kultivovaně a v souladu s normami českého jazyka, a to ústně i písemně
- získávali a kriticky hodnotili informace z různých zdrojů a předávali je vhodným způsobem s ohledem na jejich uživatele

(5) **Výukové strategie**

Jádrem semináře z českého jazyka je aktivní rozvoj samostatného vyjadřování, kritického myšlení žáků, který se opírá o poznatky z předmětu český jazyk. Výuka probíhá metodou výkladu a názorného přibližování látky na aktuálních textech a příkladech. Ve skupinách studenti řeší problémové úkoly. Diskuse je prohloubením informací obsažených v referátech. Studenti jsou vedeni k samostatné práci, samostudiu, ke kritickému zpracování informací získávaných na internetu. Důležitá je práce se základními jazykovými kodifikačními příručkami.

(6) **Hodnocení výsledků žáků**

Hodnocení studentů vychází z jejich komunikačních dovedností. Hodnotí se schopnost interpretovat vybraná umělecká díla, dovednosti stylistické, schopnost porozumět textu, schopnost zaujmout stanovisko, obhájit svůj názor, schopnost využít mezipředmětových vazeb a znalostí.

(7) **Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat**

Z klíčových kompetencí budou rozvíjeny především kompetence komunikativní, personální a sociální:

- schopnost vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- aktivně se účastnit diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje, respektovat názory druhých
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování

- efektivně se učit pracovat, vyhodnocovat dosažené výsledky
- pečovat o své fyzické a duševní zdraví
- pracovat v týmu, podílet se na realizaci společných pracovních činností
- podněcovat práci v týmu vlastními návrhy na zlepšení a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy jiných
- přijímat hodnocení svých výsledků, kritiku a adekvátně na ni reagovat
- využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně pracovat s informacemi
- chápat jazykové vzdělávání jako součásti lidské kultury
- hledat a vytvářet integrační vazby s ostatními předměty

Průřezová témata
Člověk a svět práce – osvojení kompetencí k aktivnímu rozhodování o vlastní profesní kariéře, uvědomění si významu demokratického vzdělání pro život, které je založeno na vzájemném respektování, spolupráci, účasti a dialogu.
Člověk a digitální svět- viz. příloha č.14a
Člověk v demokratické společnosti – výchova k přiměřené míře sebevědomí, zodpovědnosti a schopnosti morálního úsudku, dovednost jednat s lidmi, úcta k materiálním i duchovním hodnotám a kulturnímu dědictví.

6.2.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva – 3. ročník
Žák: vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi rozliší konkrétní literární díla podle druhů a žánrů postihne význam textu text interpretuje a debatuje o něm	**Práce s literárním textem průběžně** umění jako specifická výpověď o skutečnosti četba a interpretace literárního textu

vyjádří vlastní prožitky z daných uměleckých děl interpretuje vybraná díla a diskutuje o nich porovnává českou a světovou literaturu z hlediska úrovně, tematického zaměření, aktuálnosti a čtivosti vlastními slovy vypráví o knihách, filmech a divadelních představeních popíše události ovlivňující literární díla vyjádří vlastní názor na dané skutečnosti, diskutuje o nich orientuje se v nabídce kulturních institucí, zejm. ve svém regionu definuje jednotlivé disciplíny, používá termíny rozeznává funkčně stylové zaměření textů dokáže vyhledat chyby v mluveném i písemném projevu pracuje aktivně s denním tiskem přebírá odpovědnost za práci svou i za práci kolektivu	tvořivé činnosti **Literární druhy a žánry** **Poezie a základní pojmy** **Próza a základní žánry** **<u>Rozbor vybraných děl dle struktury k ÚMZ:</u>** **Nejstarší literární památky** světové literatury **Nejstarší literární památky** na našem území **Literatura doby Karlovy** **Předhusitská a husitská literatura** **Renesance a humanismus** **Baroko** **Klasicismus a osvícenství** **Národní obrození** **Romantismus** ve světové a české literatuře

• vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi • rozliší konkrétní literární díla podle druhů a žánrů • postihne význam textu • text interpretuje a debatuje o něm • vyjádří vlastní prožitky z daných uměleckých děl • interpretuje vybraná díla a diskutuje o nich • porovnává českou a světovou literaturu z hlediska úrovně, tematického zaměření, aktuálnosti a čtivosti • vlastními slovy vypráví o knihách, filmech a divadelních představeních	**Realismus** ve světové a české literatuře Všeobecné jazykové rozbory – nácvik DT Rozpis učiva - 4.ročník **Práce s literárním textem průběžně** • umění jako specifická výpověď o skutečnosti • četba a interpretace literárního textu • tvořivé činnosti **Literární druhy a žánry** **Poezie a základní pojmy** **Próza a základní žánry** **Světová literatura 2. pol. 20. stol.** • rozbor vybraných děl dle struktury k ÚMZ **Česká literatura 2. pol. 20. stol.** • rozbor vybraných děl dle struktury k ÚMZ **České divadlo 20. stol. (Osvobozené divadlo, Divadlo Járy Cimrmana)** **Autoři současné literatury** **Pravopisná cvičení** **Rozbor neuměleckého textu -** dle struktury k ÚMZ

• popíše události ovlivňující literární díla • vyjádří vlastní názor na dané skutečnosti, diskutuje o nich • orientuje se v nabídce kulturních institucí, zejm. ve svém regionu • definuje jednotlivé disciplíny, používá termíny • rozeznává funkčně stylové zaměření textů • dokáže vyhledat chyby v mluveném i písemném projevu • pracuje aktivně s denním tiskem • přebírá odpovědnost za práci svou i za práci kolektivu	**Příprava na DT z ČJL**

2. Anglický jazyk

	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	celkem za vzdělávání
počet hodin	4	4	4	4	16

6.2.1 Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Cílem je výchova moderního člověka, který má jazykové znalosti a dovednosti potřebné ke komunikaci v anglickém jazyce. Znalost anglického jazyka připravuje na aktivní život v integrované Evropě a multikulturní společnosti a na schopnost využívání informačních a komunikačních technologií v každodenním životě. Výuka cizího jazyka umožňuje lépe poznat zemi, její tradice, kulturu, zvyklosti. Tím napomáhá formovat vztah k cizincům a cizím kulturám, což působí pozitivně na vlastní projev žákyně/žáka a současně přispívá k harmonickému rozvoji osobnosti žákyně/žáka a rozvíjí její/jeho schopnost učit se po celý život. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žákyně/žáci dosáhli výstupní jazykové úrovně minimálně B1 podle Společného evropského referenčního rámce.

(1) Charakteristika učiva

Obsahem vyučování cizímu jazyku je systematický výcvik v řečových dovednostech (receptivních i produktivních) v návaznosti na osvojované jazykové prostředky, tj. výslovnost, slovní zásobu, gramatiku včetně grafické stránky jazyka a pravopisu, v podmínkách řečových komunikačních situací, do nichž se zapojují různé funkce jazyka a informace z reálií. Receptivní dovednosti jsou rozvíjeny poslechem s porozuměním monologickým i dialogickým textům a čtením textů s porozuměním. Produktivní dovednosti, ústní a písemné vyjadřování, je rozvíjeno v průběhu celé výuky a zaměřuje se situačně a tematicky. Stejně tak používání lexikálních prostředků včetně vybrané frazeologie, gramatických prostředků, morfologie i syntaxe, zvukových prostředků, pravopisu, interpunkce. Do výuky jsou zařazeny exkurze a zájezdy („olympiáda“ anglického jazyka, poznávací zájezdy do Velké Británie). Žákyně/žáci jsou vedeni k sledování anglicky mluvených filmů, televizních a rozhlasových programů, internetu jako zdroje informací v cizím jazyce, četbě anglických tiskovin, dopisování s anglicky mluvícími partnery, využívání slovníků v tištěné i elektronické podobě. Jsou motivovány/motivováni k zapojení do soutěží a projektů.

(2) **Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí**

Vzdělávání směřuje k tomu aby žáci:

- měli kladný vztah k jazyku a potřebu jazykově se vzdělávat
- rozuměli souvislým projevům v anglickém jazyce
- dovedli pracovat s textem běžným i odborným a uměli jej zpracovat
- uměli samostatně zformulovat vlastní myšlenky – jako např. životopis, žádost o přijetí do zaměstnání, odpověď na inzerát
- uměli komunikovat ústně i písemně na všeobecná i odborná témata; volit adekvátní kominkační strategie a jazykové prostředky
- pohotově a správně reagovali ve standardních životních situacích
- používali vhodný registr k danému projevu
- ovládali základy obchodní korespondence
- měli poznatky z reálií dané jazykové oblasti
- uměli odhadnout neznámé výrazy podle kontextu
- vyjadřovali se ohleduplně, slušně, kultivovaně
- chápali a respektovali odlišné kulturní a sociální hodnoty jiných národů
- získávali informace o světě, zvláště o zemích studovaného jazyka a to i prostřednicvím digitálních technologií
- využívali získané poznatky včetně odborných ze svého oboru ke kominikaci a svému dalšímu vzdělávání

(3) **Pojetí výuky**

Výuka je vedena tak, aby podporovala samostatnou činnost žáků. Uplatňují se metody odpovídající znalostem, dovednostem, věku a potřebám žákyň/žáků. Využívá se práce individuální, párové, skupinové, frontálního způsobu výuky a individuálního přístupu k jednotlivcům. Rozhovory ve dvojicích a spolupráce v malých skupinách aktivizují, zbavují ostychu a zároveň učí týmové práci. Individuální vystoupení žákyň/žáků vedou k jejich větší samostatnosti. Při výuce řečových dovedností v souvislosti s konverzačními tématy se vhodně využívají vlastní znalosti žákyň/žáků, mezipředmětové vztahy (spolupráce s vyučujícími odborných předmětů) a informace z internetu. Jsou využívány audio i video ukázky. K podpoře výuky se využívají exkurze a výměnné studijní pobyty dle možností školy a žáků. Práce s učebnicí a pracovním sešitem je doplňována i dalším výukovým materiálem s ohledem na typ učiva. Ve výuce se používají cizojazyčné časopisy i odborná literatura s ohledem na profesní

orientaci žáků. Dalším vhodným doplňkem výuky jsou multimediální výukové programy, on-line stránky které umožňují další procvičování probíraného učiva. Žákům se specifickými poruchami učení se doporučují vhodné strategie učení a volí se odpovídající metody při výuce. Jako například metody propojující vícesmyslové a zkušenostní učení spojené s činností: puzzle, jazykové hry, písně, činnosti s didaktickými pomůckami, pracovní list a další podobné materiály. Nadané/nadaní žákyně/žáci jsou zapojovány/zapojováni do soutěží a vyučující podporují jejich vývoj individualizací jejich výuky.

Hodnocení výsledků žáků

Evaluace probíhá průběžně každou hodinu, na konci každé lekce (případně na konci tématického okruhu) a na závěr každého pololetí ústně i písemně. Dále se hodnotí práce žákyně/žáka při vyučování a její/jeho domácí příprava. Hodnocení se řídí klasifikačním řádem a má motivační charakter. V rámci hodnocení je taktéž využíváno sebehodnocení a vrstevnické hodnocení. Při hodnocení se klade důraz na porozumění řečovému projevu a schopnost samostatného vyjadřování. V ústním projevu se hodnotí schopnost pochopit smysl textu, reprodukovat ho, formulovat otázky a odpovídat víceslovně. Hodnocena je samostatnost ústního projevu, aktivizace slovní zásoby; důraz je kladen na správnou výslovnost, plynulost mluvy a její logické uspořádání. V písemném projevu se hodnotí správnost psaní e-mailů, dopisů (životopis, odpověď na inzerát), vzkazů, krátkých zpráv, didaktických textů. V receptivních dovednostech (čtení a poslech) je kladen důraz na schopnost porozumět různým projevům a textům, odvodit význam z kontextu a používat přiměřené postupy k získávání informací. Celkově se klade důraz na porozumění učivu a schopnost aplikovat poznatky v praxi.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Z klíčových kompetencí jsou rozvíjeny:

- řečové dovednosti
- využívání informačních a komunikačních technologií
- schopnost aktivní komunikace v cizím jazyce
- formování osobnosti žáka, rozšiřování znalostí reálií dané jazykové oblasti
- práce s cizojazyčnými slovníky v tištěné i elektronické podobě, využívání internetu jako zdroje informací v cizím jazyce
- získávání informací o světě, zvláště o zemích studovaného jazyka a využívání získaných poznatků ke komunikaci
- využívat při studiu cizího jazyka vědomostí získaných ve výuce mateřského jazyka a tento si efektivně si osvojovat
- komunikativní schopnosti žáků a rozšíření jejich uplatnění v příslušné jazykové oblasti
- schopnost účastnit se diskuse, formulovat svůj názor a reagovat na názory druhých
- orientace v cizojazyčném odborném textu a získávání základů z odborné terminologie

- nalezení vhodné techniky učení a uvědomění si, že znalost jazyka je prostředkem k získávání informací a znalostí
- zamýšlení se nad vlastním způsobem života a svými životními a studijními plány.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Výuka cizího jazyka má určitá specifika - probíhá ve skupině s menším počtem žákyň/žáků - a jedním z cílů je komunikace na různá témata jako například: životní styl, využívání volného času, kultury, tradic a zvyklostí, reálií České republiky a zemí anglického jazyka. Konverzace na tato témata umožňuje žákům projevit svůj názor a zároveň i učí respektovat odlišný názor. Jazyková výuka přispívá k vytváření demokratického prostředí ve třídě i ve škole, pěstuje vzájemný respekt, spolupráci, zdvořilost a slušnost k sobě navzájem.

Člověk a životní prostředí

V jazykové výuce se uplatňuje téma člověk a životní prostředí a je součástí celkového výchovného působení vyučujících na žákyně/žáky, a to především vlastním postojem a vztahem k environmentální problematice. Dalším důležitá témata - bydlení, jídlo a zdravá životospráva - prolínají celou výukou. Porovnává se přístup k environmentální problematice v zemích příslušných jazykových oblastí s využitím cizojazyčných materiálů (textů z časopisů, propagačních materiálů, informací na internetu) a vlastních zkušeností žákyň/žáků.

Člověk a svět práce

Součást výuky je aktivní rozhodování o vlastní profesní kariéře – odpovědnost za vlastní život. Důležitost vzdělání pro život – sebevzdělávání a celoživotní učení. Podle podmínek daného regionu schopnost změny profesní orientace. Zvládnutí komunikačních situací. Znalost cizího jazyka je jednou z kompetencí, které zvyšují předpoklady pro úspěšné uplatnění na trhu práce a kvalifikační předpoklady prakticky ve všech profesích. V hodinách cizího jazyka se žákyně/žáci učí představit se, sdělit důležité údaje z osobního i profesního života, napsat strukturovaný životopis, odepsat na inzerát. Učí se orientovat v anglickém tisku, vyhledávat informace na internetu. Cvičení a texty zaměřené na povolání a vzdělávání motivují k zamyšlení nad pracovní kariérou a možností dalšího studia. Žákyně/žáci pracují s jednoduchými odbornými texty a získávají základní znalosti odborné terminologie ze svého oboru.

Člověk a digitální svět- *viz. příloha č.14a*

Mezipředmětové vztahy

V předmětu Anglický jazyk se uplatňují mezipředmětové vztahy k předmětům Český jazyk a literatura, Psychologie a komunikace, Informační a komunikační technologie, Somatologie, Ošetřovatelství, Ošetřování nemocných.

6.2.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žákyně/žák: • Představí sebe a svoji rodinu a přátele • Dokáže hovořit o charakterových vlastnostech • Hovoří o svých oblíbených činnostech a jak tráví volný čas, víkendy a pod. • Popíše místo, kde žije • Dokáže hovořit o vybavení bytu nebo domu • Dokáže porovnat bydlení v různých zemích (především ČR a UK) • Zná slovní zásobu týkající se mass medií a počítačů • Dokáže hovořit o nových technologiích • Dokáže hovořit o oblíbených filmech, knihách, hudbě nebo výtvarných dílech • Napíše formální i neformální e-mail nebo dopis, umí používat správné fráze • Pohovoří o svých plánech a záměrech do budoucna • Správně používá odbornou terminologii – dokáže se orientovat v odborném textu a hovořit o dané problematice	1.ročník Gramatické časy přítomný prostý a průběhový, minulý prostý a průběhový, předpřítomný prostý, formy budoucího času • Přídavná jména – stupňování, pořadí, použití ve větě • Příslovce • Předložky místní i časové • Zájmena osobní podmětná i předmětná, frekvenční, ukazovací, neurčitá, reflexiva • Používání členů a dalších determinantů, kvantifikátory • Podstatná jména – počitatelnost, číslo, determinanty, vlastní jména • Slovní pořádek ve větě • Základy fonetiky: fonémy, přízvuk slovní a větný, nepřízvučná slova, intonace, rytmus Tematické okruhy zaměřené na život v rodině, volný čas, užití nových technologií, kulturní život a bydlení
Žákyně/žák • Dokáže hovořit o vzdělávacím systému a o škole – a to jak v ČR	2.ročník Gramatické časy: přítomné a minulé časy v prosté i průběhové formě, předpřítomný čas a čas předminulý, formy budoucího času

tak v anglicky mluvících zemích • Dokáže porovnat vzdělávací systém v UK a v ČR • Umí hovořit o různých povoláních – jejich výhodách a nevýhodách • Dokáže hovořit o svém budoucím povolání • Zvládne napsat životopis a motivační dopis – správně používá stylistické fráze • Zvládá dialogy v obchodě a v restauraci • Dokáže napsat stížnost nebo reklamaci • Umí hovořit o zdravém životním stylu, sportech a problematice znečištění životního prostředí • Správně používá odbornou terminologii – dokáže se orientovat v odborném textu a hovořit o dané problematice Žákyně/žák • Dokáže plynně hovořit o své rodině a přátelích s využitím charakterových vlastností • Zvládá hovořit o bydlení, zřízení bytu nebo domu, využívá správné fráze • Dokáže porovnat styl bydlení v ČR a v UK • Zvládá hovořit o školském systému v ČR a porovnat jej se školským systémem v UK • Dokáže hovořit o své škole, vyučovacích předmětech • Zvládne napsat CV a motivační dopis, • Zvládne pracovní pohovor a dokáže hovořit o přípravě na pracovní pohovor • Umí hovořit o různých typech povolání, o jejich výhodách a nevýhodách • Umí pojmenovat různé druhy potravin • Dokáže hovořit o české i mezinárodní kuchyni	• Nepřímá řeč • Modální slovesa • První a druhý kondicionál • Stupňování přídavných jmen • Vztažné věty • Frázová slovesa Tematické okruhy zaměřené na vzdělávání, pracovní činnosti, nákupy a návštěva restaurace, sport a zdravý životní styl 3.ročník Postupné opakování gramatických jevů a zdokonalování jejich užití jak v písemném, tak ústním projevu Tematické okruhy – prohlubování učiva s důrazem na přípravu k maturitní zkoušce Lidé, bydlení, škola, práce, rodina, jídlo, nákup a služby Psaná forma: krátká zpráva, formální a neformální dopis,

• Zvládne orientaci v receptech a dokáže sám vysvětlit základní přípravu jídla • Dokáže odpovědět na inzerát – žádost o zaměstnání, brigádu, bydlení • Orientuje se v rozdílech psaní formálního a neformálního dopisu / e-mailu • Správně používá odbornou terminologii – dokáže se orientovat v odborném textu a hovořit o dané problematice	
Žákyně/žák • Dokáže komunikovat při cestování – rezervace hotelu, komunikace na recepci, zakoupení jízdenky apod. • Umí se orientovat v různých typech ubytování, zvládne hovořit a výhodách a nevýhodách různého způsobu dopravy, • Dokáže hovořit o různém zaměření dovolené • Umí hovořit o způsobu trávení volného času • Dokáže komunikovat s lékařem při základním ošetření, umí pojmenovat běžná onemocnění a úrazy • Dokáže hovořit o využití nových technologií v běžném životě i ve škole • Umí hovořit o problematice ochrany životního prostředí • Zvládá napsat všechny typy krátkého i dlouhého textu, které potřebuje ke zvládnutí písemné maturitní zkoušky • Orientuje se ve všech základních gramatických jevech a rozumí	4.ročník Postupné opakování gramatických jevů a zdokonalování jejich užití jak v písemném, tak ústním projevu směřované k přípravě na maturitní zkoušku Tematické okruhy – prohlubování učiva s důrazem na přípravu k maturitní zkoušce cestování, kultura a volný čas, sport, zdraví a zdravý životní styl, věda a technologie, životní prostředí, psaná forma: formální a neformální dopisy, příběh, inzerát, krátké zprávy

jejich používání, a to jak v písemném, tak ústním projevu, aby úspěšně zvládl/-a maturitní zkoušku • Správně používá odbornou terminologii – dokáže se orientovat v odborném textu a hovořit o dané problematice	

6.2 Občanská nauka

	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	celkem za vzdělávání
počet hodin	1	1	1	1	4

6.3.1 Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Cílem předmětu je příprava k tomu, aby se student svým kvalitním společensko – vědním přehledem a velkou mírou flexibility uplatnil nejen na trhu práce, ale aby dokázal řešit základní životní a pracovní situace. Záměrem tohoto studia je především osobnostně-vzdělanostní kultivace studenta, jenž by měl být otevřen rozmanitým názorům, postojům či jedinečným lidským zkušenostem, se kterými se ve svém životě setkává. Student získá fundované znalosti z vědních oborů jako jsou: historie, politologie, religionistika, sociologie, psychologie, kulturní antropologie, ekonomie, právo či filosofie (seznámí se tak se společenskými, hospodářskými, právními, politickými a kulturními aspekty současného života). Je v něm upevňováno jeho mravní a právní vědomí a kultivován jeho osobnostní profil. Student by měl být veden nejen k samostatnému myšlení a rozhodování, ale i k odpovědnému převzetí sociálních rolí.

Charakteristika učiva

Obsah předmětu vychází z obsahového okruhu RVP. Tematické okruhy tvoří didaktické soubory: Člověk jako jedinec; Člověk a společnost; Občan a demokracie (občan a stát v dějinách a současnosti); Občan a právo; Občan a hospodářství; Občan, Evropa a soudobý svět; Člověk v reflexi filosofie a vědy.

Okruh I.: Člověk jako jedinec – tento tematický celek je zaměřen na aspekty praktické psychologie, která si klade za cíl porozumět sobě samému i druhým lidem a využití těchto poznatků pro vytváření mezilidských vztahů.

Okruh II.: Člověk a společnost – tento tematický celek je zaměřen na praktickou sociologii. Cílem okruhu je vybavit studenta takovými znalostmi a dovednosti, které mu umožní orientovat se ve struktuře moderní multikulturní společnosti a praktické využití těchto znalostí v rodinných, pracovních a dalších sociálních vztazích. Objeví se zde i témata z oblasti religionistiky, demografie a kulturní antropologie.

Okruh III.: Občan a demokracie – tento tematický celek v sobě propojuje základy politologie a dovednosti občanské gramotnosti. Cílem je vybavit studenta takovými znalostmi, aby byl schopen pochopit principy fungování demokratické společnosti. Objeví se zde i témata z oblasti historie.

Okruh IV.: Občan a právo – tematický celek je zaměřen nejen na vytváření základního právního povědomí a využití získaných poznatků v běžné životní praxi, ale i na základní orientaci v systému právní vědy. Učivo se bude realizovat i formou besed.

Okruh V.: Občan a hospodářství – cílem tohoto tematického celku je obeznámit s ekonomickými jevy.

Okruh VI.: Občan, Evropa a soudobý svět – cílem tohoto tematického celku je nejen orientace v politickém a hospodářském dění, porozumění integračním a globalizačním procesům, ale též budování vědomí odpovědnosti za lokální dění. Učivo se bude realizovat i formou besed a exkurzí.

Okruh VII.: Člověk v reflexi filozofie a vědy – tento tematický celek obeznámí se základními pojmy a otázkami z filosofie, filosofické antropologie a etiky, dějinami filosofie. Student bude veden zejména k tomu, aby byl schopen interpretovat filosofické texty.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- rozvíjení zdravého sebevědomí (důvěra ve vlastní schopnosti) a otevírá cestu k sebepoznání a k přijímání pozitivních životních hodnot
- k pozitivnímu ovlivnění hodnotové orientace studentů tak, aby jednali odpovědně vůči sobě i druhým, byli slušnými a informovanými občany, kteří si váží demokracie a svobody, aktivně se podílejí na chodu společnosti, vystupují proti korupci a kriminalitě, jednají asertivně a respektují rovnost pohlaví
- k tomu, aby studenti byli schopni získávat a kriticky zhodnotit informace z různých zdrojů, dokázali formulovat a vyjádřit svůj názor, uměli odolávat myšlenkové manipulaci
- k tomu, aby studenti dovedli hledat a nalézt adekvátní způsoby řešení rozmanitých společenských problémů, dokázali si obhájit vlastní názor a neprosazovali se na úkor potřeb, zájmů a práv druhých lidí.
- k tomu, aby studenti vnímali sounáležitost s evropskou kulturou, uplatňovali tolerantní postupy vůči minoritám, náboženské a jiné nesnášenlivosti
- k tomu, aby si studenti dokázali vážit materiálních i duchovních hodnot a cílevědomě pečovali o životní prostředí
- k tomu, aby byli studenti motivováni k celoživotnímu vzdělávání
- k tomu, aby si kladli filosofické a etické otázky, přemýšleli nad životem

Výukové strategie

Vedle tradičních vyučovacích metod (např. výklad, vysvětlování, popis) budou převažovat:
dialogická metoda, skupinová práce žáků, samostatná práce, četba a interpretace konkrétních ukázek z filosofických děl, referáty, využívání prostředků ICT a audiovizuální techniky, projekty, besedy, přednášky, divadelní představení, návštěvy významných památek a míst

Hodnocení výsledků žáků

Kritéria hodnocení vychází z klasifikačního řádu SZŠ a SOŠ v České Lípě. Žáci budou hodnoceni ústní a písemnou formou. Budou hodnocení objektivně, a to na základě porozumění poznatkům, aktivity v diskuzích a hodinách a schopnosti formulovat svůj názor.

Přínos vyučovacího předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Vzdělání směřuje k tomu, aby žáci:

- naučili kriticky hodnotit informace z různých zdrojů
- efektivně se učit a stanovit si cíle dalšího vzdělávání
- samostatně posoudit různé situace a vyrovnávat se s životními problémy
- účinně používat komunikativní dovednosti, a to nejen v dalším vzdělávání, ale i v životě
- připraveni kultivovaně vystupovat, dokázat prezentovat své názory a myšlenky
- pracovat nejen v týmu, ale také samostatně řešit pracovní problémy
- aktivně přispívat k utváření dobrých mezilidských vztahů
- pečovat nejen o duševní, ale i fyzické zdraví
- uznávat hodnoty podstatné pro život v demokratické společnosti
- podporovat duchovní a materiální hodnoty národní, evropské a světové kultury
- reálně odhadnout své osobní a odborné předpoklady pro úspěšné uplatnění na trhu práce
- dokázat si stanovit své priority a cíle, adekvátně přijímat kritiku a konstruktivně na ni reagovat
- usilovat o celoživotní vzdělávání
- měli být schopni pochopit a analyzovat zadané úkoly, navrhnout varianty i nalézt optimální řešení.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti se bude aplikovat podporou duchovní a materiální hodnoty národní, evropské a světové kultury. Žáci se budou učit adekvátně přijímat kritiku a konstruktivně na ni reagovat, usilovat o celoživotní vzdělávání.

Člověk a svět práce bude zaměřen na to, aby v různých životních situacích byli schopni pochopit a analyzovat zadané úkoly, navrhnout varianty i nalézt optimální řešení.
Člověk a digitální svět- viz. příloha č.14a

Mezipředmětové vztahy
V předmětu Občanská nauka se uplatňují mezipředmětové vztahy k předmětům Český jazyk a literatura, Dějepis, Ekonomika, Psychologie a komunikace, Informační a komunikační technologie.

6.3.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: • uvědomí si nezbytnost výuky občanské výchovy • dokáže charakterizovat základní psychologické disciplíny • charakterizuje specifika osobnosti v jednotlivých etapách vývoje • vymezí základní charakterové a temperamentové rysy osobnosti, charakterizuje speciální schopnosti, nadání a talent • charakterizuje pojmy potřeby, hodnoty, zájmy • charakterizuje motivační vlastnosti osobnosti • ilustruje na příkladech podíl vlastní aktivity jedince na jeho sebevýchově, sebepoznávání a sebevzdělávání • zdůvodní a chápe význam vzdělání pro život, vymezí jednotlivé druhy učení a charakterizuje efektivní učení, dokáže efektivně zařadit učení do svého volného času • popíše, jak faktory životního prostředí ovlivňují zdraví lidí • zdůvodní význam zdravého životního stylu • dovede posoudit vliv pracovních podmínek a povolání na své zdraví v dlouhodobé perspektivě a ví, jak by mohl kompenzovat jejich nežádoucí důsledky • dovede posoudit psychické, estetické a sociální účinky pohybových činností	**1.ročník** Úvod do předmětu – význam výchovy k občanství **Člověk jako jedinec** • psychologie jako věda-její základní disciplíny a funkce • periodizace vývoje lidského jedince-etapy, mezníky, hlavní sledované linie vývoje, mezigenerační vztahy • schopnosti a rysy osobnosti, temperament, charakter, vlohy, schopnosti, nadání a talent • motivace, potřeby, hodnoty, postoje, zájmy a životní plány • paměť, fáze paměti, druhy lidského učení, efektivní učení, inteligence • sebevýchova, sebepoznávání, sebevzdělávání • význam vzdělání, vzdělání – kariéra, vzdělávací soustava ČR, vzdělávání mimo školu • činitelé ovlivňující zdraví: životní prostředí, životní styl, pohybové aktivity, výživa a stravovací návyky, rizikové chování • náročné životní situace, základy psychohygieny – duševní zdraví a rozvoj osobnosti, duševní poruchy; sociální dovednosti; rizikové faktory poškozující zdraví

• popíše vliv fyzického a psychického zatížení na lidský organismus • orientuje se v zásadách zdravé výživy a v jejích alternativních směrech • dovede uplatňovat naučené modelové situace k řešení stresových a konfliktních situací • objasní důsledky sociálně patologických závislostí na život jednotlivce, rodiny a společnosti a vysvětlí, jak aktivně chránit • svoje zdraví • objasní základní příznaky některých psychických nemocí a způsoby léčby • definuje sociologii jako vědu, uvede základní techniky zjišťování dat, na příkladu dokáže vyhodnotit statistickou informaci • charakterizuje současnou českou společnost, její etnické a sociální složení • popíše sociální nerovnost a chudobu ve vyspělých demokraciích • uvede postupy, jimiž lze do jisté míry řešit sociální problémy • popíše, kam se člověk může obrátit, když se dostane do složité sociální situace • rozliší pravidelné a nepravidelné příjmy a výdaje a na základě toho sestaví rozpočet domácnosti, navrhne, jak řešit schodkový rozpočet a jak naložit s přebytkovým rozpočtem domácnosti • navrhne způsoby, jak využít volné finanční prostředky, vybere nejvýhodnější finanční produkt pro jejich investování • vybere nejvýhodnější úvěrový produkt, zdůvodní své rozhodnutí a posoudí způsoby zajištění úvěru a vysvětlí, jak se vyvarovat předlužení • dovede posoudit služby nabízené peněžními ústavy a jinými subjekty a jejich možná rizika • objasní způsoby ovlivňování veřejnosti • objasní význam solidarity a dobrých vztahů v komunitě	• odpovědnost za zdraví své i druhých • péče o veřejné zdraví v ČR, zabezpečení v nemoci • práva a povinnosti v případě nemoci nebo úrazu **Člověka společnost** • sociologie jako věda, sociologický výzkum • společnost, společnost tradiční a moderní • současná česká společnost, společenské vrstvy, sociální útvary a skupiny, sociální mobilita, elity a jejich úloha • sociální nerovnost a chudoba v současné společnosti • majetek a jeho nabývání, rozhodování o finančních záležitostech jedince a rodiny, rozpočtu domácnosti, zodpovědné hospodaření • řešení krizových finančních situací, sociální zajištění občanů • rasy, etnika, národy a národnosti; majorita a minority ve společnosti, multikulturní soužití • migrace, migranti, azylanti, výchova proti extremismu a xenofobii, solidarita • postavení mužů a žen v tradiční a moderní společnosti, genderové problémy • víra a ateismus, významná světová náboženství a církve, náboženská hnutí, sekty, náboženský fundamentalismus • významné osobnosti světových náboženství 20. a 21. století • kultura-hmotná kultura, duchovní kultura, kulturní instituce v ČR a v regionu, kultura národností na našem území • společenská kultura – principy a normy kulturního chování, společenská výchova – evropská a mimoevropská etiketa • kultura bydlení, odívání • lidové umění a užitá tvorba • estetické a funkční normy při tvorbě a výrobě předmětů používaných v běžném životě

• debatuje o pozitivech i problémech multikulturního soužití, objasní příčiny migrace lidí • posoudí, kdy je v praktickém životě rovnost pohlaví porušována • dovede charakterizovat významná světová náboženství (popíše společné znaky, ale také rozdíly) • objasní postavení církví a věřících v ČR • vysvětlí, čím jsou nebezpečné některé náboženské sekty a náboženský fundamentalismus • debatuje o vlivu významných osobností světových náboženství • vysvětlí význam péče o kulturní hodnoty, význam vědy a umění • orientuje se v nabídce kulturních institucí • porovná typické znaky kultur hlavních národností na našem území • popíše vhodné společenské chování v dané situaci • dovede posoudit vliv médií na a reklamy na životní styl jedince • diskutuje a argumentuje o etice v partnerských vztazích, o vhodných partnerech a o odpovědném přístupu k pohlavnímu životu • charakterizuje demokracii a objasní, jak funguje a jaké má problémy (korupce, kriminalita atd.) • objasní význam práv a svobod, které jsou zakotveny v českých zákonech, a popíše způsoby, jak lze ohrožená lidská práva obhajovat • dovede kriticky přistupovat k mediálním obsahům a pozitivně využívat nabídky masových médií • charakterizuje současný český politický systém • objasní funkci politických stran a svobodných voleb • uvede příklady funkcí obecní a krajské samosprávy • vysvětlí, jaké projevy je možné nazvat politickýmradikalismem, nebo politickým extremismem • vysvětlí, proč je nepřijatelné propagovat hnutí omezující práva a svobody jiných lidí	• ochrana a využívání kulturních hodnot • funkce reklamy a propagačních prostředků a její vliv na životní styl • partnerské vztahy, lidská sexualita **2.ročník** **Občan a demokracie** • základní hodnoty a principy demokracie • lidská práva, jejich obhajování, veřejný ochránce práv, práva dětí • svobodný přístup k informacím, masová média a jejich funkce, kritický přístup k médiím, maximální využití potencionálu médií • stát, státy na počátku 21. století, český stát, státního občanství v ČR • Ústava ČR, politický systém v ČR, • struktura veřejné správy, obecní a krajská samospráva • politika, politické ideologie • politické strany, volební systémy a volby • politický radikalismus a extremismus, současná česká extremistická scéna a její symbolika, mládež a extremismus • teror, terorismus • občanská participace, občanská společnost • občanské ctnosti potřebné pro demokracii a multikulturní soužití **Člověk a právo** • právo a spravedlnost, právní stát • právní řád, právní ochrana občanů, právní • vztahy • soustava soudů v České republice

• uvede příklady občanské aktivity ve svém regionu • vysvětlí, co se rozumí občanskou společností • debatuje o vlastnostech, které by měl mít občan demokratického státu • vysvětlí pojem právo, právní stát, uvede příklady právní ochrany a právních vztahů • popíše soustavu soudů v ČR a činnost policie, soudů, advokacie a notářství • vysvětlí, kdy je člověk způsobilý k právním úkonům a má trestní odpovědnost • popíše, jaké závazky vyplývají z běžných smluv, a na příkladu ukáže možné důsledky vyplývající z neznalosti smlouvy (včetně jejich všeobecných podmínek) • dovede hájit své spotřebitelské zájmy, dokáže uplatnit nárok na reklamaci • popíše práva a povinnosti mezi dětmi a rodiči, mezi manželi popíše, kde může o této oblasti hledat informace nebo získat • pomoc při řešení svých problémů • objasní postupy vhodného jednání, stane-li se obětí nebo svědkem jednání, jako je šikana, lichva, korupce, násilí, vydírání • charakterizuje náplň vybraných právnických profesí • vysvětlí, proč je tržní ekonomika nutným základním stavebním kamenem liberálně demokratického režimu, popíše příklady zásahů státu do tržní ekonomiky, uvede, jak občan přispívá do státního rozpočtu • debatuje o české ekonomice • dokáže vysvětlit, jak se chová podnik na trhu, na konkrétním případě odhadne vývoj poptávky, nabídky a ceny na trhu • získá návod, jak se uplatnit na trhu práce, dovede si zkontrolovat, zda jeho mzda a pracovní zařazení odpovídají pracovní smlouvě	• vlastnictví, právo v oblasti duševního vlastnictví • smlouvy, odpovědnost za škodu • rodinné právo • správní řízení • trestní právo – trestní odpovědnost, tresty a ochranná opatření, orgány činné v trestním řízení • kriminalita páchaná na dětech a mladistvých, kriminalita páchaná mladistvými • notáři, advokáti a soudci, komerční právníci 3.ročník **Občan a hospodářství** • tržní ekonomika, úloha státu v tržní ekonomice • ekonomika České republiky • trh a jeho fungování (zboží, nabídka, poptávka, cena) • zaměstnanost, politika zaměstnanosti, problém nezaměstnanosti • mzda – časová a úkolová • peníze v tržní ekonomice-podstata a vznik peněz • daně, daňové přiznání • sociální a zdravotní pojištění • služby peněžních ústavů **Občan, Evropa a soudobý svět** • rozmanitost soudobého světa • velmoci, vyspělé státy • rozvojové země a jejich problémy • konflikty v soudobém světě • integrace a dezintegrace • Česká republika a svět:

• charakterizuje a rozliší jednotlivé formy peněz a objasní jejich funkci • dokáže rozlišit způsob úhrady přímých a nepřímých daní • orientuje se ve službách bank • popíše rozčlenění soudobého světa na civilizační sféry a civilizace • vysvětlí, s jakými konflikty a problémy se potýká soudobý svět, jak jsou řešeny, debatuje o jejich možných perspektivách • objasní postavení České republiky v Evropě a v soudobém světě • popíše funkci a činnost OSN a NATO • vysvětlí důvody a vývoj evropské integrace, vysvětlí význam a cíle Evropské unie, charakterizuje činnost orgánů EU (jejich význam a funkce) • vysvětlí zapojení ČR do mezinárodních struktur a podíl ČR na jejich aktivitách • uvede příklady projevů globalizace a debatuje o jejích důsledcích • popíše úlohu státu a místní samosprávy při ochraně zdraví a životů obyvatel • dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a ví, jak se doporučuje na ně reagovat • prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným • vysvětlí, jaké otázky řeší filosofie, filosofická etika • dovede používat vybraný pojmový aparát • dovede pracovat s jemu obsahově a formálně dostupnými texty • debatuje o praktických filosofických a etických otázkách • orientuje se v dějinách filosofie • vysvětlí, proč jsou lidé za své názory, postoje a jednání odpovědni jiným lidem.	• NATO, OSN, EU • zapojení ČR do mezinárodních struktur • bezpečnost na počátku 21. století, konflikty v soudobém světě • globální problémy, globalizace • mimořádné události (živelní pohromy, havárie, krizové situace aj.) • základní úkoly ochrany obyvatelstva (varování, evakuace) • úrazy a náhlé zdravotní příhody • poranění při hromadném zasažení obyvatel • stavy bezprostředně ohrožující život **Člověk v reflexi filosofie a vědy, základy etiky** • filosofie-vznik filosofie, základní filosofické problémy, filosofická etika • význam filosofie a etiky v životě člověka, jejich smysl pro řešení životních situací • dějiny filosofie • etika a její předmět, základní pojmy etiky: morálka, mravní hodnoty a normy, mravní rozhodování a odpovědnost • životní postoje a hodnotová orientace, člověk mezi touhou po vlastním štěstí a angažováním se pro obecné dobro a pro pomoc jiným lidem

6.3 Dějepis

	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	celkem za vzdělávání
počet hodin	2	0	0	0	2

6.4.1 Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Dějepis jako společenskovědní předmět kultivuje historické vědomí žáků. Poskytuje žákům relativně komplexní poznatky o národních a světových dějinách a umožňuje jim tak utvořit si vlastní názor na historický vývoj.

Charakteristika učiva

Učební osnova je určena pro výuku dějepisu, 1. ročník – 2 hodiny týdně. Učivo je strukturováno do tradičních celků: člověk v dějinách, novověk 19. století, novověk 20. století a dějiny regionu a oboru

Výuka musí být pro žáky zajímavá, aby v nich vzbuzovala touhu po poznávání historie. Proto je třeba doprovázet výklad učiva prací s historickými texty, obrazovým materiálem, exkurzemi, spoluprací archivem, muzeem, galeriemi a knihovnami, které přispívají k hlubšímu objasnění charakteru a významu kultury, k poznání díla významných osobností našich i světových dějin, k poznání výsledků lidstva v boji za svobodu a lidská práva, k hlubšímu poznání národních a regionálních dějin ve vztazích a souvislostech s dějinami ostatních národů. Proto je třeba rozvíjet schopnost žáků samostatně studovat odbornou literaturu a analyzovat historické dokumenty. Vycházet při tom z místních podmínek a ze zájmů a možností žáků.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- využívali vědomostí a dovedností v praktickém životě
- vyjadřovali se srozumitelně a souvisle, formulovali a obhajovali svoje názory
- chápali význam pro společenské a pracovní uplatnění
- získávali a kriticky hodnotili informace z různých zdrojů a předávali je vhodným způsobem s ohledem na jejich uživatele
- správně formulovali a vyjadřovali svoje názory

- ctili a chránili materiální kulturní hodnoty
- získali přehled o kulturním dění
- vyjadřovali se kultivovaně a v souladu s normami českého jazyka, a to ústně i písemně
- získávali a kriticky hodnotili informace z různých zdrojů a předávali je vhodným způsobem s ohledem na jejich uživatele

Pojetí výuky

Vedle tradičních vyučovacích metod (např. výklad, vysvětlování, popis) budou převažovat: dialogická metoda, skupinová práce žáků, samostatná práce, práce s historickou mapou, interpretace konkrétních ukázek z historických dokumentů, referáty, využívání prostředků ICT a audiovizuální techniky, projekty, besedy, přednášky, návštěvy významných památek a míst.

Hodnocení výsledků žáků

Kritéria hodnocení vychází z Klasifikačního řádu SOŠ a SOU v České Lípě. Studenti budou hodnoceni ústní a písemnou formou. Každý tematický celek bude zakončen písemnou prací. Při hodnocení studentů se přihlíží k vědomostem o historii, k přístupu k probíranému učivu, ke zpracování seminárních prací, ke schopnosti aplikovat získané poznatky o historii na současnost.

Přínos vyučovacího předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Klíčové kompetence

Z hlediska klíčových dovedností se klade důraz na:

- komunikativní dovednosti;
- schopnost orientovat se v historických událostech a společenských procesech;
- schopnost aplikovat získané vědomosti a poznatky v životě;
- schopnost konfrontovat různé pohledy na dějinné i současné národní i světové události;
- schopnost chápat a oceňovat lidské hodnoty, humanitu, demokracii, toleranci;
- schopnost žáka interpretovat verbální, ikonické a kombinované texty;
- rozvíjet své vyjadřovacích schopností;
- schopnost vést diskuzi a formulovat vlastní stanovisko;
- schopnost efektivně se učit a pracovat;
- schopnost přijímat hodnocení svých výsledků, radu i kritiku.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti se aplikuje úctou k materiálním a duchovním hodnotám, vědomím nutnosti zachování těchto hodnot pro budoucí generace, tolerancí odlišným názorům a orientací v globálních problémech současného světa.

Člověk a digitální svět- viz. příloha č.14a

Mezipředmětové vztahy
V předmětu Dějepis se uplatňují mezipředmětové vztahy k předmětům Český jazyk a literatura, Občanská nauka, Informační a komunikační technologie.

6.4.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: • objasní smysl poznávání minulosti a variabilitu jejího výkladu, • uvede příklady přínosu starověkých civilizací, • vysvětlí vliv starověkých civilizací na další rozvoj Evropy, • vysvětlí vztahy mezi některými evropskými státy v době raného středověku, • charakterizuje vliv církve na společnost zvlášť v období středověku, • uvede příklady renesančního umění a vliv humanismu a osvícenství na naše země, • popíše situaci v českých zemích v období 18. a 19. století, • vysvětlí významné změny, • objasní nerovnoměrnost vývoje, • objasní význam osvícenství, • charakterizuje renesanci, baroko a klasicismus, • na příkladu občanských revolucí vysvětlí boj za občanská i národní • práva a vznik občanské společnosti, • objasní vznik novodobého českého národa a jeho úsilí o emancipaci, • popíše česko-německé vztahy, postavení Židů a Romů v 18. století, • objasní způsob vzniku národních států,	**1. ročník** 1. Úvod do dějepisu 2. Periodizace dějin 3. Starověk • orientální státy • antické státy 4. Středověk • stát a společnost • církev • kultura 5. Raný novověk • humanismus a renesance • zámořské objevy • český stát • reformace a protireformace • západní a východní Evropa • absolutismus a osvícenství 6. Velké občanské revoluce

• objasní roli dělnického hnutí v Evropě a českých zemích, • uvede příklady z regionu; • vysvětlí rozdělení světa a rozpory mezi velmocemi, • popíše dopad války na obyvatelstvo a objasní změny ve světě • charakterizuje a srovná demokracii v ČSR první a druhé republiky, • objasní vývoj česko-německých vztahů, • vysvětlí důsledky hospodářské krize, • charakterizuje fašismus, nacismus, frankismus, • vysvětlí dopad odboje na poválečný vývoj, • popíše mezinárodní vztahy v době mezi 1. a 2. světovou válkou, • objasní, proč došlo k dočasné likvidaci ČSR, • objasní cíle válčících stran, její totální charakter, • charakterizuje válečné zločiny, • popíše průběh války a osvobození regionu, • objasní uspořádání světa a jeho důsledky pro ČSR, • objasní pojem studená válka, • popíše projevy a důsledky studené války, • charakterizuje režim v ČSR a jeho vývoj v souvislostech celého • východního bloku, • popíše vývoj ve vyspělých demokraciích, • popíše dekolonizaci a problémy třetího světa, • vysvětlí rozpad sovětského bloku	• USA • VFBR • 1848 7. Společnost a národy • národní hnutí v Čechách • česko-německé vztahy • dualismus • vznik Německa a Itálie 8. Modernizace společnosti • průmyslová revoluce • demografický vývoj • vznik dělnického hnutí 9. Vztahy mezi velmocemi • vznik a vývoj koloniální soustavy • mezinárodní vztahy před válkou 10. První světová válka • příčiny, průběh a výsledky • české země za války 11. Vznik ČSR 12. Meziválečné uspořádání světa a Evropy • mezinárodní vztahy ve 20. a 30. letech • ČSR v meziválečném období • totalitní režimy v Evropě • hospodářská krize • růst napětí a cesta k válce

	13. Druhá světová válka • ČSR za války • válečné zločiny • holocaust • důsledky války 15. Svět v blocích • poválečné uspořádání světa a Evropy • ČSR 1945–1948 • studená válka • ČSR 1948–1989 • světové velmoci – USA, SSSR • třetí svět a dekolonizace • konec bipolarity

6.4 Matematika

	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	celkem za vzdělávání
počet hodin	3	3	1	0	7

6.4.1 Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Výuka matematiky má na středních odborných školách kromě funkce všeobecně vzdělávací ještě funkci průpravnou pro odbornou složku vzdělání. Rozvíjí a prohlubuje pochopení a využití kvantitativních a prostorových vztahů reálného světa, vytváří kvantitativní a geometrickou gramotnost žáků. Umožňuje žákům pochopit, že matematika je nezastupitelným prostředkem v modelování a předpovídání reálných jevů. Osvojené matematické pojmy, vztahy a procesy jim pomáhají proniknout do podstaty oboru a propojovat jednotlivé tématické okruhy. Matematické vzdělání napomáhá rozvoji abstraktního a analytického myšlení, rozvíjí logické usuzování, učí srozumitelné a věcné argumentaci. Těžiště výuky spočívá v aktivním osvojení strategie řešení úloh a problémů, v ovládnutí nástrojů potřebných v běžném životě, budoucím zaměstnání a dalším studiu. Studiem matematiky žáci získávají schopnost hodnotit správnost postupu při odvozování tvrzení, odhalovat klamné závěry. Studium matematiky vede k důslednosti, přesnosti a motivuje k pozitivnímu postoji k matematickému vzdělání.

Charakteristika učiva

Je zařazeno do vzdělávací oblasti matematické vzdělávání. Výuka matematiky přímo navazuje na matematické poznatky získané v základním vzdělávání a dále je rozvíjí a prohlubuje. Žáci se naučí využívat matematických vědomostí a dovedností v praktickém životě. Budou s porozuměním číst matematický text, vyhodnotí informace získané z různých zdrojů. Při práci budou používat odbornou literaturu, Internet, PC, kalkulátor, tabulky, rýsovací potřeby.

Vzdělání směřuje k tomu, aby žáci dovedli využívat matematických vědomostí a dovedností v praktickém životě. Aplikovat matematické poznatky a postupy v odborných předmětech. Dokázali matematizovat reálné situace a pracovat s matematickým modelem a vyhodnotit výsledky řešení vzhledem k realitě a používat pomůcky jako jsou učebnice, internet, PC, kalkulátor, tabulky, rýsovací potřeby.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí:

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- pracovali přesně, pečlivě a soustředěně
- získali pozitivní postoj k matematice a zájem o její aplikace
- tvořili si vlastní úsudek, který umí obhájit
- jednali s vhodnou mírou sebevědomí, měli důvěru ve vlastní schopnosti
- byli schopni využít matematických znalostí v běžném životě a ve výkonu profese
- získali motivace k celoživotnímu vzdělání

Pojetí výuky

Strategie výuky probíhají formou frontálního výkladu doplněného řízeným rozhovorem, na jehož základě žáci vyvozují závěry. Při slovním projevu je využit popis, vysvětlování i rozhovor. Žáci jsou vedeni k samostatné práci s odborným textem a vyhledávání informací v něm, zejména v učebnici a v tabulkách. Při výuce se používají modely a pomůcky. Nedílnou součástí je soustavné procvičování učiva. Samostatná práce žáků probíhá individuelně i ve skupinách. V hodinách se aplikuje učivo na úlohy se vztahem k odborným předmětům a praxi.

Hodnocení žáků:

Hodnocení žáků se řídí klasifikačním řádem, který je součástí školního řádu. Do hodnocení se započítává ústní zkoušení, písemné zkoušení, známka vznikne na základě bodové nebo procentuelní stupnice. Dále se hodnotí samostatné práce různého rozsahu v hodinách i doma. Hodnocení je vyjádřeno známkou i slovně, započítá se také aktivita v hodinách.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Matematika se podílí na rozvoji zejména těchto klíčových kompetencí:

- matematické kompetence
- kompetence k učení
- komunikativní kompetence
- kompetence pracovat s informacemi
- vhodné a přesné vyjadřování
- logické usuzování, posouzení
- formulace a prosazování vlastních názorů
- vhodná argumentace při obhajobě závěrů
- přesné plnění svěřených úkolů

- samostatné řešení běžných pracovních i mimopracovních problémů
- výstižná formulace jádra problému, provádění reálného odhadu praktického problému
- získávání informací z otevřených zdrojů, zejména ze sítě Internet
- využívání různých forem grafického znázornění reálných situací

Matematika se podílí na uplatnění průřezových témat:
Občan v demokratické společnosti – Vychovává přemýšlivého člověka, který používá matematiku v různých životních situacích. Rozvíjí dovednost aplikovat získané poznatky, přijímat odpovědnost za vlastní rozhodování a jednání.
Člověk a svět práce – Posiluje sebevědomí, učí přijímat kritikua kriticky hodnotitsvé studijní a pracovní výsledky. Učí jednoznačnému vyjadřování. Posiluje důslednost, přesnost a pracovní morálku.

Člověk a digitální svět – Cílem tématu je začlenit digitální technologie do výukových aktivit a do života školy a propojit formální výuku se zkušenostmi žáků z jejich neformálních vzdělávacích aktivit a učení mimo školu. Důležitým předpokladem rozvoje digitálních dovedností žáků i formování jejich postojů a hodnot souvisejících s využíváním digitálních technologií je promyšlené a plánované využívání digitálních technologií ve výuce různých předmětů tak, aby měli žáci dostatek příležitostí učit se s nimi bezpečně, tvořivě pracovat a diskutovat o možnostech i rizicích jejich využití. Matematické vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci pracovali s digitálními technologiemi při řešení běžných situací vyžadujících efektivní způsoby výpočtu, při práci s matematickým modelem a při vyhodnocování a interpretaci výsledku řešení vzhledem k realitě, při řešení problémů, včetně diskuse a prezentace výsledků těchto řešení. Využití programu Excel - *viz. příloha č.14a*

Mezipředmětové vztahy
V předmětu Matematika se uplatňují mezipředmětové vztahy k předmětům Fyzika, Chemie, Biologie a ekologie, Ošetřovatelství, Ošetřování nemocných.

6.5.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: • provádí aritmetické operace v množině reálných čísel • používá různé zápisy reálného čísla • určuje absolutní hodnotu reálného čísla, • umí vyjádřit geometrický význam absolutní hodnoty reálného čísla • provádí základní množinové operace • znázorní interval na číselné ose, zapíše interval • používá trojčlenku, řeší úlohy s poměrem a procenty • provádí operace s mocninami a odmocninami • vypočítá hodnotu výrazu, určí podmínky smyslu výrazu • provádí početní operace s mnohočleny a lomenými výrazy	**1. ročník** **Operace s čísly a výrazy** číselné obory – reálná čísla a jejich vlastnosti absolutní hodnota reálného čísla množiny, intervaly jako číselné množiny procentový počet a jeho užití mocniny – s exponentem přirozeným, celým a racionálním operace s mocninami odmocniny a operace s nimi výrazy s proměnnými – úpravy, použití vzorců, určení podmínek
• řeší úlohy na polohové i metrické vlastnosti rovinných útvarů • užívá věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků v početních i konstrukčních úlohách • zobrazí jednoduché objekty ve shodných zobrazeních a ve stejnolehlosti • použije Euklidovy věty ke konstrukci algebraických výrazů a k výpočtům v pravoúhlém trojúhelníku • určí obvod a obsah rovinných obrazců užitím funkčních vztahů a trigonometrie pravoúhlého trojúhelníku	Planimetrie základní pojmy – polohové a metrické vztahy mezi nimi trojúhelník, shodnost a podobnost trojúhelníků shodná a podobná zobrazení Euklidovy věty řešení pravoúhlého trojúhelníku rovinné obrazce

• sestrojí graf lineární funkce, určí její vlastnosti • rozlišuje přímou úměrnost a konstantní funkci • řeší lineární rovnice o jedné neznámé • vyjádří neznámou z matematického vzorce • řeší lineární nerovnice o jedné neznámé • převádí jednoduché reálné situace do matematických struktur a vyhodnocuje výsledek vzhledem k realitě • řeší soustavy dvou rovnic a nerovnic	Lineární funkce a její průběh. Řešení lineární rovnic, nerovnic a jejich soustav základní pojmy – pojem funkce, definiční obor, obor hodnot, graf funkce, vlastnosti funkcí lineární funkce, její graf a vlastnosti lineární rovnice, soustavy lineárních rovnic lineární nerovnice a soustavy dvou lineárních nerovnic
	2. ročník
• používá pojem a vlastnosti nepřímé úměrnosti, načrtne její graf • načrtne grafy jednoduchých mocninných funkcí s celočíselným mocnitelem, z grafů vyčte jejich vlastnosti • stanoví základní vlastnosti a načrtne graf exponenciální a logaritmické funkce • řeší jednoduché exponenciální a logaritmické rovnice • ovládá definice goniometrických funkcí v oboru R • určí definiční obor, obor hodnot a vlastnosti goniometrických funkcí, načrtne jejich grafy	Funkce a její průběh. Řešení rovnic a nerovnic. kvadratická funkce, její vlastnosti a graf kvadratická rovnice a nerovnice lomená funkce mocninné funkce exponenciální funkce logaritmická funkce exponenciální a logaritmická rovnice
• řeší základní goniometrické rovnice • řeší úlohy s využitím trigonometrie pravoúhlého i obecného trojúhelníku • určí povrch a objem základních těles s využitím funkčních vztahů a trigonometrie	Goniometrie a trigonometrie orientovaný úhel, goniometrické funkce ostrého a obecného úhlu grafy goniometrických funkcí goniometrické rovnice řešení obecného trojúhelníku, věta sinová a kosinová

• určuje posloupnost vzorcem pro n-tý člen, graficky, výčtem prvků a rekurentně • rozhoduje, zda daná posloupnost je aritmetická, geometrická a aktivně používá základní vzorce pro tyto posloupnosti • využívá poznatků o posloupnostech v reálných situacích, zejména v úlohách finanční matematiky	Posloupnosti a jejich využití aritmetická a geometrická posloupnost využití posloupností (finanční matematika) Stereometrie základní polohové a metrické vlastnosti v prostoru tělesa
	3. ročník
• užívá pojmy vektor a jeho umístění, souřadnice vektoru a velikost vektoru • provádí operace s vektory, určuje velikost úhlu dvou vektorů • používá parametrické vyjádření přímky a obecnou rovnici rozhoduje o vzájemné poloze dvou přímek a určuje jejich odchylku a průsečík	Analytická geometrie v rovině vektory a operace s nimi přímka a její analytické vyjádření
• užívá vztahy pro počet variací, permutací a kombinací • počítá s faktoriály a kombinačními čísly • určí pravděpodobnost náhodného jevu • vysvětlí a použije pojmy statistický soubor, rozsah souboru, statistická jednotka, statistický znak, četnost a relativní četnost • vypočítá četnost, relativní četnost, sestaví tabulku a graficky znázorní rozdělení četností • určí průměry, modus, medián, rozptyl a směrodatnou odchylku • vyhledá a vyhodnotí statistická data v grafech a tabulkách	Kombinatorika, pravděpodobnost a statistika v praktických úlohách variace, permutace a kombinace bez opakování binomická věta náhodný jev a jeho pravděpodobnost nezávislé jevy základní pojmy statistiky číselné charakteristiky polohy a variability

6.5 Fyzika

	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	celkem za vzdělávání
počet hodin	2	0	0	0	2

6.6.1 Pojetí vyučovacího předmětu

(1) **Obecný cíl předmětu**

Cílem předmětu je zprostředkovat žákům základní fyzikální poznatky potřebné v odborném i dalším vzdělání a praktickém životě. Významnou úlohu má také rozvíjení logického myšlení, představivosti a pochopení souvislostí.

Žáci:

- používají jazyk fyziky a odpovídající symboliku, umí se přesně a jasně vyjadřovat
- aplikují poznatky získané v matematice a fyzice při řešení úloh z praxe
- analyzují text úlohy, postihnou fyzikální problém a hledají nejjednodušší cestu řešení, odhadnou a zdůvodní výsledky
- uplatňují vědomosti, dovednosti a metody řešení problémů v odborné složce vzdělání a
- praktickém životě
- pracují přesně, důsledně, odpovědně a vytrvale.

(2) **Charakteristika učiva:**

Žáci si osvojí základní fyzikální poznatky, postupy a metody řešení praktických úloh a získají základní vědomosti a dovednosti pro další především odborné předměty. Naučí se vyvozovat závěry a aplikovat dané postupy na okruh podobných typů úloh.

(3) **Strategie výuky**

Učební osnova je určena pro studijní obor Ekonomika, ve kterém se předmět fyzika vyučuje v 1. ročníku s celkovou dotací 2 hodiny týdně. Učivo je strukturováno do šesti tematických celků.

(4) **Pojetí výuky:**

Metody výuky

motivační – příklady z praktického života, ukázky uplatnění, možnost využití učiva v jiných tématických celcích

fixační – ústní i písemné opakování, domácí cvičení, zařazení čistě procvičovacích učebních jednotek, společné řešení a rozbory úloh

expoziční – popisy (postupů konstrukce v geometrických úlohách), vysvětlování (postupů u nových typů úloh), zobecňování (obecných pravidel pro řešení podobných typů úloh), geometrické znázorňování, využívání zápisů na tabuli včetně barevného znázornění, zpětného projektoru, dataprojektoru

Formy výuky

především hromadná výuka, zařazení skupinové výuky a dle potřeby i individuální přístup

(5) **Hodnocení výsledků žáků:**

ústní zkoušení minimálně 1x za pololetí, písemné zkoušení z menších celků učiva minimálně 2x za pololetí, průběžné hodnocení domácích cvičení a samostatné práce v hodině

(6) **Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat**

Z hlediska klíčových kompetencí se důraz klade zejména na
- komunikativní dovednosti,

- dovednost analyzovat a řešit problémy,

- aplikaci základních matematických postupů.

Mezipředmětové vztahy

Člověk a životní prostředí –

slouží k pochopení přírodních zákonitostí a významu udržitelného rozvoje

Člověk a digitální svět - *viz. příloha č.14a*

6.6.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák • rozliší druhy pohybů a řeší jednoduché úlohy určí síly působící na těleso • vypočítá mechanickou práci a výkon vypočítá energii tělesa • určí výslednici sil působících na těleso • aplikuje Pascalův zákon při řešení úloh aplikuje Archimédův zákon • vysvětlí změny tlaku v proudící kapalině	1. **Mechanika** • kinematika (pohyb rovnoměrný, rovno- měrně zrychlený, volný pád, rovnoměrný pohyb po kružnici • dynamika (Newtonovy pohybové zákony) mechanická práce, výkon, energie mechanika tuhého tělesa • mechanika tekutin
• umí vyjádřit teplotu v termodynamické stupnici popíše vlastnosti látek z hlediska jejich částicové stavby • řeší jednoduché úlohy tepelné výměny vysvětlí význam teplotní roztažnosti látek v přírodě a její užití v technické praxi • řeší jednoduché příklady tepelné výměny popíše přeměny skupenství látek a jejich význam v přírodě a technické praxi	2. **Molekulová fyzika a termik** • kinetická teorie látek • teplo a teplota • teplotní roztažnost • struktura látek, přeměny skupenství
• popíše elektrické pole z hlediska jeho působení na	3. **Elektřina a magnetismus**

jednotkový kladný náboj • řeší úkoly s elektrickými obvody pomocí • Ohmova zákona • popíše princip vzniku polovodičů typu P a N a jejich užití • popíše vznik elektrického proudu vlivem indukce • popíše vznik generování střídavých proudů • popíše využití střídavých proudů v energetice	• elektrický náboj (náboj tělesa, elektrická síla, elektrické pole) • elektrický proud v látkách (vznik, zákony, polovodiče) • magnetické pole (magnetické pole vodiče, elektromagnetická indukce) • střídavý proud (vznik, přenos elektrické energie střídavým proudem)
• rozliší základní druhy mechanického vlnění • popíše způsoby šíření mechanického vlnění • umí charakterizovat základní vlastnosti zvuku • chápe negativní vlivy zvuku a zná způsoby ochrany • chápe světelné jevy na rozhraní prostředí • řeší úlohy geometrické optiky • vysvětlí funkci lidského oka a korekci jeho vad • popíše různé druhy elektromagnetického záření a jeho význam	4. **Vlnění a optika** • mechanické vlnění a kmitání (kmitavý pohyb, vlnění a jeho šíření v prostoru) zvukové vlnění (vlastnosti zvuku a jeho šíření, ultrazvuk, infrazvuk) • světlo a jeho šíření (rychlost světla, jevy na rozhraní prostředí, vlnové vlastnosti světla) • geometrická optika (zrcadla, čočky, oko) elektromagnetické záření (druhy elektromagnetického záření, jeho spektrum)
• popíše strukturu elektronového obalu popíše stavbu jádra atomu • vysvětlí podstatu radioaktivity • popíše princip získávání energie v jaderném reaktoru • popíše způsoby ochrany před jaderným zářením	5. **Fyzika atomu** • elektronový obal atomu (model atomu, atom jako zdroj elektromagnetického záření, laser) • jádro atomu (nukleony
• charakterizuje objekty ve sluneční soustavě • chápe zákonitosti oběhu planet vyplývající z Keplerova zákona • zná příklady základních typů hvězd • zná současné názory na vznik a vývoj vesmíru	6. **Vesmír** • sluneční soustava (Slunce, planety a jejich pohyb, komety) • hvězdy a galaxie

6.7 BIOLOGIE A EKOLOGIE

	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	celkem za vzdělávání
počet hodin	1	0	0	0	1

6.7.1 Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl předmětu

Vyučovací předmět Biologie a ekologie je koncipován jako předmět, který má žáky motivovat k zájmu o přírodu a zároveň jim poskytnout základní informace o rozmanitosti přírody, organismů a složitosti jejich vzájemných vztahů. Vede žáky k uvědomění si přímé souvislosti mezi živou, neživou přírodou a zdravím člověka, k pochopení vlivů životního prostředí na člověka a jeho zdraví a vlivu činnosti člověka na složky životního prostředí. Předmět poskytuje žákovi potřebný základ pro pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy a vede jedince k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Žáci využívají biologické a ekologické poznatky v praktickém životě a v situacích, které souvisejí s odbornou praxí. Předmět motivuje žáky k celoživotnímu vzdělávání v přírodovědné oblasti.

Charakteristika učiva

Biologie jako jedna z přírodních věd vychází z poznatků živé přírody a zabývá se studiem živých soustav. Člověk, jako součást živé přírody, je na ni závislý a měl by se snažit jí porozumět, pochopit základní přírodní zákony a respektovat je.

Proces vzdělávání proto směřuje k tomu, aby si žáci:

- osvojili obsah základních biologických pojmů, jevů a zákonitostí
- získali základní poznatky o stavbě biologických systémů
- pochopili význam a fungování základních biologických procesů
- získali schopnost tvořivého myšlení při osvojování poznatků a jejich využití v praxi
- naučili provádět pozorování a jejich vyhodnocování
- naučili se vyhledávat, třídit a zpracovávat informace
- získali dovednosti k prokazování svých individuálních schopností, učili se pracovat tvořivě a samostatně, spolupracovat v týmech

- získali pozitivní vztah k přírodě a životnímu prostředí

Strategie výuky

Výuka je zaměřena teoreticky s důrazem na maximální názornost s využitím všech dostupných materiálně - didaktických prostředků. Celkové pojetí biologie a ekologie bude směřováno od informativní k formativní stránce výuky, od přemíry faktů k metodám poznávání, k vytváření dovedností řešit environmentální problémy a k chápání integrace biologie a ekologie do přírodovědného vzdělávání. Biologie a ekologie je vyučována v prvním ročníku v hodinové dotaci (2+0+0+0).

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení se řídí klasifikačním řádem, které je součástí školního řádu. Důraz při hodnocení je kladen na motivační charakter. Pro hodnocení žáků jsou použity metody ústního zkoušení, písemného zkoušení dílčích celků a písemného zkoušení souhrnného učiva. Důležitým faktorem je zohlednění aktivity žáků v hodinách, plnění zadaných úkolů a spolupráce ve skupině.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Předmět rozvíjí:

- komunikativní dovednosti a dovednosti řešit problémy a problémové situace především při samostatné práci při výuce, případně na exkurzi atd.,
- personální a interpersonální dovednosti při individuálním nebo kolektivním plnění úkolů při výuce a referátech,
- dovednosti získávat informace z odborné i jiné literatury a z internetu a využívat je při přípravě referátů,
- dovednosti numerických aplikací např. při výpočtech v genetice,
- pochopení zásadního významu přírody a životního prostředí pro život člověka a možnostech negativního působení člověka na životní prostředí
- schopnost využívat nové informační technologie, a to i při běžném životě

Občan v demokratické společnosti: Žáci jsou vedeni k tomu, aby dokázali čerpat informace z masových médií, tyto informace dále dokázali využívat, zhodnotit, vytvořili si svůj vlastní názor. Náplní výuky je také to, aby se žáci naučili být tolerantní, a aby byli schopni odolávat myšlenkové manipulaci.

Člověk a životní prostředí: Odpovědnost ke svému zdraví, svým životním stylem být příkladem ostatním. Dodržovat zásady ochrany životního prostředí. Nakládat s materiály, chemikáliemi a jejich likvidaci, energiemi a vodou ekonomicky a s ohledem na životní prostředí. Jde o důležité téma celého předmětu a k pochopení přírodních zákonitostí směřuje celý předmět.

Člověk a svět práce: Připravovat absolventa, který má nejen určitý odborný profil, ale který se díky němu dokáže také úspěšně prosadit na trhu práce i v životě. Využívat biologii k dalšímu vzdělávání. Biologie je důležitou součástí medicíny, farmacie, energetiky, výzkumu. Využívat přírodovědných poznatků v profesním a odborném životě, klást si otázky o okolním světě a vyhledávat na důkazech založené odpovědi (vznik života na Zemi, dopad lidské činnosti na přírodu, hledání soužití v souladu s přírodou,...).

Člověk a digitální svět- *viz. příloha č.14a*

Mezipředmětové vztahy
V předmětu Biologie a ekologie se uplatňují mezipředmětové vztahy k předmětům Chemie, Fyzika, Matematika, Informační a komunikační technologie, Ekonomika, Somatologie, Mikrobiologie, epidemiologie a hygiena, Patologie, První pomoc.

6.7.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání a kompetence	Obsah vzdělávání
Žák: - charakterizuje názory na vznik a vývoj života na Zemi - vyjádří vlastními slovy základní vlastnosti živých soustav - uvede základní skupiny organismů a porovná je - popíše stavbu a charakterizuje systematické členění organismů	**1. Základy biologie** - vznik a vývoj života na Zemi - vývoj biologických věd - vlastnosti živých soustav - rozmanitost organismů a jejich charakteristika
Žák: - popíše buňku jako základní stavební a funkční jednotku života - vysvětlí rozdíl mezi prokaryotickou a eukaryotickou buňkou - charakterizuje rostlinnou a živočišnou buňku a uvede rozdíly - popíše stavbu virové částice a objasní vztah mezi hostitelem a virem - charakterizuje způsob života a strategii rozmnožování virů	**2. Cytologie** - typy buněk - stavba a funkce buňky - buněčné organely a jejich význam - prokaryotická buňka - eukaryotická buňka - srovnání rostlinné a živočišné buňky - dělení buněk (mitóza, meioza)

- charakterizuje prokaryotní organismy, zhodnotí jejich význam - uvede příklady bakteriálních, virových a jiných onemocnění a možnosti prevence	
Žák: - objasní význam genetiky - popíše a aplikuje základní principy přenosu genetické informace - vysvětlí základy genetiky populace - uvede příklady dědičných chorob člověka	**3. Genetika** - dědičnost a proměnlivost - pojmy: gen, genotyp, fenotyp, alela, homozygot, heterozygot, - zákony dědičnosti - J. G. Mendel
Žák: - uplatňuje ve svém jednání základní znalosti o stavbě a funkci lidského organismu jako celku - definuje pojem zdraví a nemoci - objasní význam zdraví pro společnost - popíše, jak faktory životního prostředí ovlivňují zdraví lidí - zná zásady zdravého životního stylu a jeho význam pro zdraví - zná rizikové faktory poškozující zdraví - vysvětlí pojem odpovědnost za své zdraví a zdraví druhých - uvede nejčastější příčiny vzniku nemocí - objasní vliv zdravotního postižení na integraci a socializaci jedince ve společnosti - vysvětlí pojem prevence a její členění - obhajuje nutnost prevence jako základní podmínky péče o své zdraví a zdraví pacienta	**4. Zdraví, nemoc, prevence** - činitelé ovlivňující zdraví - životní a sociální prostředí, životní styl - pohybová aktivita, výživa a stravovací návyky - duševní zdraví a rozvoj osobnosti, rizikové faktory - odpovědnost za zdraví své i druhých
Žák: - vysvětlí základní ekologické pojmy - charakterizuje abiotické a biotické faktory prostředí - charakterizuje vztahy mezi organismy ve společenstvu	**5. Ekologie** - základní ekologické pojmy - ekologické faktory prostředí

- uvede příklady potravního retězce - vysvětlí podstatu koloběhu látek v přírodě z hlediska látkového a energetického - uvede různé typy krajiny a využívání člověkem Žák: - popíše historii vzájemného ovlivňování člověka a přírody - hodnotí vliv různých činností člověka na jednotlivé složky životního prostředí - charakterizuje působení životního prostředí na člověka a jeho zdraví - charakterizuje přírodní zdroje surovin a energie z hlediska jejich obnovitelnosti - popíše způsoby nakládání s odpady - charakterizuje globální problémy na Zemi - uvede základní znečišťující látky v ovzduší, ve vodě a v půdě - uvede příklady chráněných území v ČR a v regionu - zdůvodní odpovědnost každého jedince za ochranu přírody, krajiny a životního prostředí	- potravní řetězce – koloběh látek v přírodě a tok energie **6. Člověk a životní prostředí** - vzájemné vztahy mezi člověkem a životním prostředím - dopady činností člověka na životní prostředí – přírodní zdroje energie a surovin - odpady - globální problémy - ochrana přírody a krajiny - nástroje společnosti na ochranu životního prostředí - zásady udržitelného rozvoje - odpovědnost jedince za ochranu přírody a životního prostředí

6.8 CHEMIE

	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	celkem za vzdělávání
počet hodin	1	0	0	0	1

6.8.1 Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl předmětu

Vyučovací předmět Chemie má poskytnout žákům co nejvíce příležitostí k tomu, aby začali chápat, že bez základních znalostí o chemických látkách a jejich reakcí se dnes člověk neobejde téměř v žádné oblasti své činnosti. Poukazuje na význam chemie pro život. Stálou součástí výuky chemie je průběžné osvojování správné terminologie, experimentálních činností a vysvětlování pozorovaných jevů, hledání příčinných souvislostí a řešení problémů souvisejících s poznáváním přírody a s praktickým životem. Ve výuce vedeme žáky k poznávání vybraných chemických látek a reakcí, které jsou především součástí přírody a běžného života lidí. Zároveň žáci získávají informace o bezpečném, účelném a ekonomickém zacházení s těmito látkami. S využitím poznatků a dovedností z biologie a fyziky jsou vedeni k ochraně přírody a vlastního zdraví.

Charakteristika učiva

Učivo chemie navazuje na poznatky a dovednosti, které žáci získali na základní škole, prohlubuje je a přispívá k pochopení učiva odborných předmětů studovaného oboru. V chemii je kladen důraz především na poznatky související s praktickou činností praktické sestry. Podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování. Chemie je vyučována v prvním ročníku v dotaci 2 hodin. Vyučující může provést podle svého uvážení úpravy obsahu i rozsahu učiva s přihlédnutím k úrovni konkrétní třídy. Změny však nesmějí narušit logickou návaznost učiva.

Výuka předmětu chemie směřuje k tomu, aby žáci uměli: správně používat odbornou terminologii, vysvětlit podstatu složení hmoty a látek, popsat a vysvětlit základní chemické reakce, vysvětlit význam a vznik důležitých prvků a sloučenin, zdůvodnit vliv a dopad chemických látek na životní prostředí a zdraví člověka.

Strategie výuky

Tento předmět je pojat jako teoretický s maximálním využitím aktivizačních metod. Je používána forma výkladu, popisu, přednášky a skupinové diskuze. Důraz je kladen na samostatnou a skupinovou práci žáků, vyhledávání informací na Internetu a v odborné literatuře.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení se řídí klasifikačním řádem, které je součástí školního řádu. Důraz při hodnocení je kladen na motivační charakter. Pro hodnocení žáků jsou použity metody ústního zkoušení, písemného zkoušení dílčích celků a písemného zkoušení souhrnného učiva. Důležitým faktorem je zohlednění aktivity žáků v hodinách, plnění zadaných úkolů a spolupráce ve skupině.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

V rámci výuky jsou rozvíjeny kompetence řešit problémy a problémové situace při řešení chemických úloh. Současně jsou rozvíjeny matematické kompetence při reálných výpočtech, vyčíslování rovnic apod. Rozvíjeny jsou také dovednosti využívat informační technologie a pracovat s informacemi prostřednictvím práce s tabulkami, odbornou literaturou a internetem.

Realizace průřezových témat

Občan v demokratické společnosti: Žáci jsou vedeni k tomu, aby dokázali čerpat informace z masových médií, tyto informace dále dokázali využívat, zhodnotit, vytvořili si svůj vlastní názor. Náplní výuky je také to, aby se žáci naučili být tolerantní, a aby byli schopni odolávat myšlenkové manipulaci.

Člověk a životní prostředí: Žáci se zamýšlejí nad vlivem chemických prostředků na životní prostředí a seznamují se s postupy, které eliminují negativní dopady chemie na životní prostředí a zdraví člověka.

Člověk a svět práce: Žáci jsou vedeni k tomu, aby se co nejlépe uplatnili na trhu práce. Žáci se učí prezentovat své názory před třídou s potlačením trémy tak, aby později byli připraveni na skutečný pohovor v zaměstnání.

Člověk a digitální svět- *viz. příloha č.14a*

Mezipředmětové vztahy

V předmětu Chemie se uplatňují mezipředmětové vztahy k předmětům Fyzika, Biologie a ekologie, Matematika, Informační a komunikační technologie, Ošetřovatelství.

6.8.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání a kompetence	Obsah vzdělávání
Žák: - rozlišuje pojmy těleso a chemická látka; - dokáže porovnat fyzikální a chemické vlastnosti různých látek; - popíše stavbu atomu, rozlišuje atom, ion,	**1 Obecná chemie** - chemické látky a jejich vlastnosti - částicové složení látek, atom, molekula - chemická vazba - chemické prvky, sloučeniny,

izotop, nuklid; - vysvětlí vznik chemické vazby a charakterizuje typy vazeb; - rozlišuje pojmy prvek, sloučenina a používá je ve správných souvislostech; - zná názvy a značky vybraných chemických prvků; - dokáže zapsat vzorec a název jednoduché sloučeniny, umí využívat oxidační číslo atomu prvku při odvozování vzorců a názvů sloučenin; - vysvětlí obecně platné zákonitosti vyplývající z periodické soustavy prvků; - charakterizuje obecné vlastnosti nekovů a kovů; - popíše metody oddělování složek ze směsí a uvede příklady využití těchto metod v praxi; - vyjádří složení roztoků různým způsobem, připraví roztok požadovaného složení; - vysvětlí podstatu chemických reakcí a dokáže popsat faktory, které ovlivňují průběh reakce; - zapíše chemickou reakci chemickou rovnicí a vyčíslí ji; - provádí jednoduché chemické výpočty při řešení praktických chemických problémů; - vysvětlí principy a zákonnosti fyzikálně-chemických dějů a jevů; - objasní termodynamické pojmy, veličiny a zákony; - vysvětlí základy kinetiky chemických reakcí;	- chemická symbolika, značky a názvy prvků, oxidační číslo, vzorce a názvy jednoduchých sloučenin - periodická soustava prvků - směsi homogenní, heterogenní, roztoky - látkové množství - chemické reakce, chemické rovnice, základní typy chemických reakcí - jednoduché výpočty v chemii – z chemických vzorců, chemických rovnic a složení roztoků; - kinetika a rovnováha chemického děje

- charakterizuje druhy rovnovážných stavů; - popíše vlastnosti elektrolytů;	
- charakterizuje základní skupiny uhlovodíků a jejich vybrané deriváty a tvoří jednoduché chemické vzorce a názvy; - uvede významné zástupce jednoduchých organických sloučenin a zhodnotí jejich využití v odborné praxi a v běžném životě, posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí; - charakterizuje biogenní prvky a jejich sloučeniny; - charakterizuje nejdůležitější přírodní látky; - popíše vybrané biochemické děje. - vysvětlí podstatu energetického a látkového metabolismu rostlin a živočichů včetně člověka; - popíše katabolické a anabolické děje; - vysvětlí dopady lidských aktivit na základní biochemické děje;	**2 Anorganická chemie** - anorganické látky, oxidy, kyseliny, hydroxidy, soli - základy názvosloví anorganických sloučenin - vybrané prvky a jejich anorganické sloučeniny - anorganické sloučeniny ve vztahu k životnímu prostředí **3 Organická chemie** - vlastnosti atomu uhlíku - základ názvosloví organických sloučenin - organické sloučeniny v běžném životě a odborné praxi - organické sloučeniny ve vztahu k životnímu prostředí **4 Biochemie** - chemické složení živých organismů - přírodní látky, bílkoviny, sacharidy, lipidy, nukleové kyseliny, biokatalyzátory - statická a dynamická biochemie - metabolismus biochemické děje

6.9 Tělesná výchova

	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	celkem za vzdělávání
počet hodin	2	2	2	2	8

6.9.1 Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Cílem je vést žáky znalostmi a dovednostmi k preventivní a aktivní péči o zdraví a bezpečnost, a tak podpořit jejich chování a postoje ke zdravému způsobu života a celoživotní odpovědnosti za své zdraví. Cílem je vést žáky k tomu, aby znali potřeby svého těla v jeho biopsychologické jednotě a rozuměli tomu, jak působí výživa, životní prostředí, pohybové aktivity, stres, jednostranné činnosti, disharmonické mezilidské vztahy a jiné vlivy na zdraví. Důraz je kladen na výchovu proti závislostem, proti médii vnucovanému ideálu tělesné krásy a na výchovu k odpovědnému přístupu k sexu. Dlouhodobě sledovaným cílem je výchova k provádění celoživotních pohybových aktivit, podpoře pohybově nadaných a zdravotně oslabených žáků.

Charakteristika učiva

Žák ovládá základní znalosti o stavbě a funkci lidského organismu. Rozumí faktorům ovlivňujícím zdraví životní styl a budou umět racionálně reagovat na změny a sjednávat nápravu. Žák umí vyrovnávat nedostatek pohybu a jednostrannou tělesnou a duševní zátěž. Na základě získaných dovedností a vědomostí bude umět tyto aplikovat na posílení své tělesné zdatnosti. Umí pociťovat radost a uspokojení z pohybu sportovních činností. Žák si osvojí pohybové činnosti pohybové činnosti, pravidla soutěží ke správným rozhodovacím postupům podle zásad fair play. Žák umí preferovat pravidelné provádění pohybových aktivit v denním režimu tak, jak si to osvojil v době výuky a dosahuje optimálního pohybového rozvoje v rámci svých možností. Žák si váží zdraví, jako jedné z prvořadých hodnot a cílevědomě je chrání. Kultivuje svůj pohyb a cílevědomě zvyšuje povědomí o zdravém způsobu života.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- vychovávali a vzdělávali pro celoživotní prováděním pohybových aktivit
- rozvíjeli pozitivních vlastností osobnosti

- jsou vedeni k pravidelnému provádění pohybových činností
- ke kvalitě v pohybovém učení
- prožívali pohyb a sportovní výkon
- kompenzovali negativních vlivy způsobu života
- k čestné spolupráci při společných aktivitách a soutěžích
- rozvíjeli pohybové nadání

Výukové strategie

V předmětu tělesná výchova se vyučuje skupinovou výukou. Dále se využívá frontální výuka, diferencovaná výuka, kooperativní výuka, týmová výuka.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci se hodnotí podle aktivity a průběhu činností. Hodnocení a klasifikace pohybových aktivit, jejich zvládnutí. Dále hodnocení kriterijních požadavků formou testování. Je prováděno ústní zkoušení teoretických částí výuky. Důraz je kladen na sebehodnocení studenta ahodnocení a klasifikaci samostatných prací. Vliv na hodnocení má i připravenost na výuku.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- vhodně komunikovali
- vhodně se prezentovali při usilování o propagaci zdravého životního stylu v kontaktu s rodinou a přáteli
- organizovali společné turnaje a utkání
- vyplňovali propozice, formuláře, a získali kompetence k prezentaci v médiích
- aktivně se umí účastnit diskusí o zdravém životním stylu
- formulovali a obhajovali své názory, respektovali názory druhých
- sebehodnotili své činnosti i aktivit druhých
- uvědomili si své přednosti i nedostatky, stanovili si cíle a priority, přijímali radu a kritiku
- reagovali na kritiku konstruktivně tak, aby přispěla k rozvoji kompetencí pro zdravý životní styl
- naučí žáka pracovat samostatně i v týmu, zodpovídat za své jednání a chování
- pomáhat druhým po stránce fyzické i psychické
- pomoc zdravotně postiženým vnímá jako své poslání
- zvládání stresů, mezilidských vztahů

- prevence negativních vlivů na zdraví zaměstnanců a jednostranných pracovních činností s přihlédnutím k jejich kompenzaci.

Průřezová témata
V tématu *Člověk a životní prostředí* dojde k posílení enviromentálních témat s důrazem na zdraví životní styl. V tématu *Občan v demokratické společnost*i bude žák orientován k posílení hodnotových, postojových, preferenčních a odpovědnostních formách přístupu k rozvoji občanské společnosti.
Téma *Člověk a digitální svět- viz. příloha č.14a*

Mezipředmětové vztahy
V předmětu Tělesná výchova se uplatňují mezipředmětové vztahy k předmětům Somatologie, Ošetřovatelství, První pomoc, Základy klinických oborů, Biologie a ekologie, Informační a komunikační technologie.

6.9.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: • uplatňuje ve svém jednání základní znalosti o stavbě lidského těla a funkci organismu jako celku • popisuje faktory životního prostředí a jejich vliv na lidské zdraví ve vztahu k jeho formování • popisuje a vysvětluje vliv fyzického a psychického zatížení na lidský organismus a umí aplikovat nápravná opatření • posuzuje vliv pracovních podmínek a povolání na zdraví v perspektivě a umí je kompenzovat • posuzuje a aplikuje psychické, estetické sociální účinky pohybových činností • rozpozná a orientuje se v zásadách zdravé a alternativní výživy	1.ročník Zdraví • stavba a funkce lidského těla • životní prostředí, Enviromentální výchova (příslušné učivu Chemie a ekologie) • fyziologické aspekty pohybových aktivit • vliv pohybu na zdravý tělesný a duševní vývoj • stravovací návyky pro podporu zdravého životního stylu • rizikové faktory poškozující zdraví • prevence úrazů

• orientuje se v modelech sociálně patologických závislostí na život jedince, rodiny a společnosti a vysvětluje, jak se jim bránit • rozumí etickým hodnotám a argumentuje v problematice partnerských vztahů, volí partnera a definuje vhodné hodnoty pro život a pro partnerský život • posoudí význam medializovaného ideálu lidské krásy a posuzuje možnosti kultivace vlastní osoby • adekvátně reaguje a zapojuje pohybové aktivity pro řešení stresových a konfliktních situací • rozpozná hrozící nebezpečí a ví, jak na ně reagovat • orientuje se a zhodnocuje úlohu státu a místní samosprávy při ochraně zdraví a životů • používá sportovní výstroj a výzbroj odpovídající jednotlivým sportovním a pohybovým činnostem a aplikovat ji z pohledu klimatických podmínek, zatížení, bezpečnosti, výkonnosti a hygieny, a dovede ji udržovat • používá správné terminologie, komunikuje a koordinuje činnost • organizuje a řídí turnaje, zpracovává základní dokumentaci • rozhoduje i zapisuje jednotlivé průběhy utkání, vytváří statistiky a podklady pro hodnocení • připravuje a plánuje pohybové činnosti • sestavuje soubory pohybových činností, i pro zdravotně oslabené, sestavuje soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci, sestaví vlastní kondiční program • vyhledává a zpracovává informace o zdravém způsobu života	• první pomoc při úrazech a náhlých zdravotních příhodách • sociální dovednosti, sociální inteligence (příslušné učivu Občanská nauka) • ochrana člověka za mimořádných situací (příslušné učivu Občanská nauka) 2.ročník Tělesná výchova Teoretické poznatky • pořadová cvičení • kondiční a rozvíjející cvičení • kompenzační a relaxační cvičení (zapojené do všech tématických celků) Gymnastika • cvičení prostná, akrobacie (kotoulové řady, přemety) • cvičení s náčiním a na nářadí (hrazda, koza, kůň) • šplh (tyč, lano) • rytmická cvičení bez náčiní i náčiním (míč, švihadlo) • kondiční programy s hudbou – aerobic Atletika

• vyhodnotí poslání a funkci pohybových činností • rozvíjí svalovou rychlost, obratnost, pohyblivost a vytrvalost • ovládá a užívá kompenzačních cvičení k regeneraci a uplatňuje osvojené způsoby relaxace a aktivního odpočinku • orientuje se ve vybraných sportovních odvětvích, ovládá jejich techniku i taktiku • zapojuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách	• běhy – sprinty – 100 m, • běhy – střední tratě – 800 m, 1500 m • starty z poloh – vysoký, polovysoký, nízký • skoky – do výšky • do dálky • vrhy – vrh koulí • hody – hod diskem, oštěpem Pohybové hry • sportovní hry – základy SH • sportovní hry volejbal – HČJ – odbití obouruč vrchem a spodem..., • herní kombinace – útočné • basketbal – HČJ – driblink, střelba, přihrávka, kombinace (2, 3, 4, 5 a systémy (útok, obrana) • kopaná – HČJ – přihrávka, střelba, kombinace 2... a systémy (útok, obrana) • házená – HČJ – přihrávka, driblink, střelba, kombinace 2...a systémy (útok, obrana) Úpoly • technika pádů, chycení a kopů • základy sebeobrany

• slaďuje pohyb s hudbou a vytváří harmonické celky, vytváří jednoduchou pohybovou sestavu • zvyšuje systematicky svou tělesnou zdatnost, koordinuje ji a řídí • vytváří herní pohodu a týmovou atmosféru v pohybových a sportovních aktivitách • rozlišuje fair play přístup • chová se a jedná v přírodě ekologicky • zjistí svou zdatnost a pohybovou úroveň a adekvátně na ně reaguje • zhodnotí a analyzovat kvalitu pohybových činností a výkonů • ověřuje úroveň tělesné disbalance • volí vhodná cvičení pro koordinaci a korekci zdravotního oslabení • rozlišuje nevhodné sportovní aktivity • vyhodnotí své pohybové a zdatnostní možnosti • přiměřeně se zapojuje do pestré odpovídající nabídky sportovních aktivit	3.ročník 3. Zdravotní tělesná výchova • korektivní a nápravná cvičení pod dohledem proškoleného učitele • gymnastická cvičení • pohybové hry • plavání • turistika a sporty v přírodě • kontraindikované pohybové aktivity Rozšiřující učivo Horolezecká stěna • základy lezení a slaňování na umělé stěně • Jistící stanoviště, nácvik chytání pádů • Bouldering, technika, záchrana • Stavba lezeckých cest, lezecké techniky • Metodika a didaktika lezení na umělých stěnách • Stavba lezeckých cest, lezecké techniky 4.ročník

• zvyšuje tělesnou kondici koordinaci a psychickou odolnost • zvyšuje tělesnou kondici, posiluje psychiku, seberealizaci, motivaci, učí se správným návykům • poznává základní cvičení pro přípravu organismu před pohybovou činností a po ukončení pohybové činnosti, používá je • vysvětluje prospěšnost cvičení se zátěžemi na lidský organismus a význam posilování pro běžný život • používá jednotlivé typy strojů; rozlišuje, jaké svaly na nich procvičovat, jak tvarovat jednotlivé svalové partie • poznává chybně a správně prováděné činnosti • vysvětluje rozdíl mezi jednotlivými druhy tréninku • volí správnou techniku cviků • uplatňuje zásady správného dýchání během cvičení • dodržuje zásady bezpečného chování v posilovně a pravidla hygieny • dbá na správné sportovní oblečení a obutí při posilování • provádí záchranu a dopomoc při cvičení tam, kde je třeba • provádí základní testy tzv. silového čtyřboje a základní atletické běžecké testy • zjišťuje úroveň pohyblivosti, ukazatele své tělesné zdatnosti • poznává a realizuje základní bruslařskou techniku • dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při pohybových	Posilovna • metodika kondičního posilování se zaměřením na zdravotně orientovanou TV • cvičení s využitím speciálních posilovacích strojů a náčiní na jednotlivé svalové partie • víceúčelové posilovací stroje, polohovací lavice,hrazdy, rotoped, spinningové kolo, stepper, činky apod. • kruhový trénink • sériový trénink • cvičení zaměřené na tvarování jednotlivých svalových partií • posilování problémových partií: stehna, hýždě, břicho Bruslení Specifické poznatky, návykyledových ploch • jízda vpřed – dvouoporová, jednooporová, bez opory • zastavení – jednostranným, oboustranným přívratem • zastavení snožmo s půlobratem (hokejové) • odšlapování vpřed • zatáčení na obou bruslích; překládáním vpřed • zatáčení překládáním vzad; překládání vpřed a vzad do osmičky • jízda vzad s oporou

činnostech na ledě • udržuje bruslařskou výzbroj a výstroj	• jízda vzad bez opory • změna směru jízdy (z jízdy vpřed do jízdy vzad) • změna směru jízdy (z jízdy vzad do jízdy vpřed) • jízda na vytrvalost do 800 m . 1000 m Plavání • adaptace na vodu, pocit vody Plavecké způsoby • prsa – základní dovednosti a technika • kraul – základní dovednosti a technika • znak – základní dovednosti a technika • uplavání dané vzdálenosti na čas a technicky správně • 50m prsa, 50m kraul • skoky do vody • hry ve vodním prostředí • vodní pólo – základní techniky • dopomoc unaveného plavce • záchrana tonoucího Lyžování/ snowboarding Sjezdové lyžování

	• Sjíždění, zatáčení, zastavování, terénní nerovnosti Běžecké lyžování • Běh klasickou technikou, skating – sjíždění, zatáčení • Lyžařský turistický celodenní výlet v rámci kurzu Nástin historie snowboardingu Materiálové vybavení pro snowboarding: • RozděleníTechnologie výroby, SnowboardyVázáníBotyVýběrPéče a údržba Technika a metodika snowboardingu Základní dovednosti • Smýkané obloukyŘezané oblouky • Freestyle snowboarding: Základní dovednosti • Skoky přímé, s rotací kolem vertikální osy, s rotací kolem horizontálních os • Jízda po zábradlí • Přehled závodního snowboardingu: Alpské disciplíny • Freestylové disciplíny • Zásady bezpečnosti **Testování tělesné zdatnosti:**

	• motorické testy chlapci: 1 minuta leh-sed, shyby podhmatem, trojskok z místa, 70% váhy bench-press dívky: 1 minuta leh-sed; trojskok z místa, šplh na tyči, hod plným míčem (3 kg) • atletika:100 m (CH, D), 800 m(D) a 1500 m(CH) **Alternativní sportovní hry a netradiční sporty:** např. házená, stolní tenis, tenis, badminton, frisbee, ringo, petanque, lakros, kroket, tchoukball interkross, korfbal, • učitel uplatňuje podle povětrnostních, prostorových a materiálních podmínek a podle zájmu žáků

6.10 Informační a komunikační technologie

	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	celkem za vzdělávání
počet hodin	1	1	1	1	4

6.10.1 Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Cílem předmětu informační a komunikační technologie je naučit žáky používat základní a aplikační programové vybavení počítače, a to nejen pro uplatnění se v praxi, ale i pro potřeby dalšího vzdělávání, Žáci se naučí efektivně pracovat s informacemi a komunikačními prostředky, správně se orientovat při řešení problémů spojených s využíváním prostředků ICT, využívat prostředí internetu k získávání informací i k vlastní prezentaci. Rozšíří si znalosti získávané v odborných předmětech oboru obchodu. Obecným cílem je, aby se pro žáka stal počítač běžným pracovním nástrojem, který napomáhá řešení úkolů souvisejících s vlastním studiem i s budoucí praxí.

Charakteristika učiva

Učivo je, vzhledem ke svému značnému rozsahu, rozděleno do čtyř tematických celků, které jsou v oboru Praktická sestra odučeny v 1. a 2. ročníku. Je snaha o to, aby tyto celky na sebe navazovaly tak, aby výuka probíhala od jednodušších témat ke složitějším. Protože však tato témata na sebe obsahově přímo nenavazují, je skladba těchto tematických celků rozvržena tak, aby obtížnost témat korespondovala s možnostmi chápání žáků na dané věkové úrovni.

První tematický celek se zabývá obecnými pojmy informačních technologií, základy práce s počítačem, legislativou a autorským zákonem, textovými editory a tabulkovými procesory a vede k praktickému používání těchto programů v praxi.

Ve druhém tematickém celku se žáci naučí prakticky používat prezentační technologie, získají obecné znalosti v široké problematice zpracování multimediálních informací a naučí se pracovat s jednotlivými grafickými formáty pomocí vhodných programových prostředků pro úpravu grafiky.

Třetí tematický celek je zaměřen na poznání a a praktické využití databázových prostředků. Zabývá se základními principy využívání databázových systémů, naučí žáky ovládat databázové systémy a zvládat jednoduché práce s nimi. V závěrečné části tohoto tematického celku se žáci zamyslí nad logikou zpracování úloh, jejich algoritmizací a získají úvodní znalosti o objektově orientovaném programování.

Čtvrtý tematický celek je zaměřen na poznání účetních, evidenčních a komunikačních programů používaných v obchodní praxi. Zabívá se základními principy využívání těchto systémů, naučí žáky se orientovat v obchodních systémech, využívat jejich potenciál k získávání informací o průběhu obchodu, ekonomiky a strategického plánování a zvládat práce s nimi.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

- používaliICT techniku v běžných situacích
- používali adekvátní jazykové prostředky z vhodného jazykového rejstříku
- komunikovali s nadřízenými, podřízenými a kolegy
- rozlišovali a použít adekvátní jazykové prostředky formálního stylu
- napsali hlášení, zprávu, e-mail, obchodní dopis
- pozitivně reagovali a zvládali situace vyplývající z pracovního vytížení
- získávali informace i v anglickém jazyce, a to jak z publikací, tak i z Internetu, a dále dokáží s těmito informacemi pracovali
- používali slovník a multimédia pro rozšiřování slovní zásoby a upevňování ICT dovedností
- zvládali strategie učení
- efektivně pracovali a využívali svoje kapacity
- prohlubovali vědomosti a dovednosti.

Výukové strategie

Výuka předmětu je koncipována tak, aby vedla žáky samostatně uplatňovat jejich znalosti a dovednosti v samostatných cvičeních. Část výuky je realizována teoretickou formou, kdy jsou žákům vysvětleny a prezentovány potřebné informace ke zvládnutí daného tematického celku. Při této výuce je v maximální míře využívána prezentační technika k názorným ukázkám a k zajištění zpětné vazby od žáků, je nutné provádět systematické ověřování nabytých znalostí. Praktická výuka probíhá v dělených skupinách žáků, kdy každý žák může samostatně pracovat u počítače na zadaných úlohách nebo je práce řešena v týmech projektovou formou výuky. Ke zvládnutí praktické výuky napomáhá i vypracovaný systém odborných besed s firmami a odborné praxe žáků ve firmách.

V každém tématu (textové editory, databáze, ...) žáci vypracují závěrečnou práci. Tato práce je zadaná na počátku daného tématu a je průběžně zpracována. Žák v ní prakticky uplatní všechny získané znalosti a dovednosti.
Výukové celky jsou průběžně koordinovány s požadavky kladené na úspěšné absolvování testů ECDL. Žáci mohou po ukončení tematických celků ověřit své znalosti získáním certifikátu ECDL v certifikačním středisku.

Všechny formy výuky prvních tří celků budou podporovány systémem e-learning. Tento systém obsahuje studijní materiály, podklady pro výuku, praktická cvičení a ověření znalostí.

Hodnocení výsledků žáků

Předmět informační a komunikační technologie je realizován průřezově čtyřmi ročníky a zahrnuje v sobě velmi širokou problematiku znalostí a dovedností. Z tohoto důvodu je i hodnocení žáků realizováno různými formami a prostředky. Základním ověřováním dovedností jsou kontrolní testy a písemně zpracovávané prověrky hlavně u těch odborných témat, kde je obtížné nebo nemožné praktické ověření znalostí. Stěžejní formou hodnocení žáků je hodnocení výsledků z praktických cvičení – zpracované výstupy řešených úloh, jejich analýzy a závěry, vypracované projekty, projektová dokumentace, realizované prezentace na daná témata apod. Výuka, která je realizovaná v prostředí e-learningu, využívá k hodnocení vypracovaný systém testování žáků na této platformě, čímž je zaručena systematičnost i objektivita hodnocení žáka.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Předmět ICT přispívá k rozvoji těchto klíčových kompetencí:

- správně používat novou odbornou terminologii a začleňovat ji do vlastní komunikace s okolím ve škole i společnosti
- velkou měrou se navzájem ovlivňují, při práci na společných projektech
- na cvičeních se projevuje osobnost žáka, jeho snaha pomoci, poradit, podněcovat ostatní
- projevovat svůj názor a konfrontuje jej s ostatními
- ve svých verbálních projevech jsou vedeni ke správné komunikaci při prezentování svých dovedností a výsledků.

Průřezová témata

Člověk a svět práce- K tomuto tématu mají vztah všechny tematické celky předmětu ICT, kdy se žáci učí pracovat s informacemi a uvědomují si to, že je informace zboží se všemi důsledky a dopady ve společnosti. Obecně platí, že žáci se učí praktickým činnostem, které budou moci nabízet a uplatňovat v pracovním procesu, a tedy jakákoliv znalost a dovednost bude v budoucnu kriticky hodnocena danou společností.

Člověk a životní prostředí -Výuka předmětu ICT vede automaticky žáky k ekologickému chování při používání prostředků ICT, k uvědomování si toho, a že využívání těchto prostředků má nepřímo vliv na ochranu životního prostředí společnosti. Žáci si osvojují návyky z oblasti ergonomie, a souvisejících vědních oborů, které mají dopad na zdraví jedince a celé společnosti.

Občan v demokratické společnosti -Postoj k demokracii zaujímají žáci i v prostředí školní výuky, uplatňují ho při vlastní komunikaci s okolím, při spolupráci v týmu, společných akcích školy i mimoškolních aktivitách. Při výuce ICT se naučí správnému využívání moderních komunikačních prostředků, zpracování a prezentaci projektů v souladu se společenskými normami a na základě utvářeného právního povědomí.

6.10.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání viz.příloha č. 14a

6.11 Ekonomika

	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	celkem za vzdělávání
počet hodin	1	1	0	0	2

6.11.1 Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl předmětu

Cílem je rozvíjet ekonomické myšlení žáků a vést je k pochopení fungování tržní ekonomiky a k porozumění podstaty podnikání. Žáci získají předpoklady pro rozvíjení vlastních podnikatelských aktivit a uzavírání pracovně – právních vztahů. Předmět je uvede do problematiky fungování trhů v národním hospodářství a v Evropské unii.

Charakteristika učiva

Výuka usiluje o to, aby žák získal základy ekonomického myšlení, aby dokázal posoudit reálné možnosti svého ekonomického jednání a vytvořil si bezpečné ekonomické portfolium sebe a své rodiny. Výuka směřuje k tomu, aby žák pracoval poctivě, svědomitě a přesně, nepodporoval stínovou ekonomiku a pracoval v souladu se zájmy zaměstnavatele.

Strategie výuky

Předmět je zařazen v učebním plánu do 4. ročníku. Základními metodami výuky jsou: odborný výklad zaměřený na konfrontaci ekonomické teorie s každodenní prací, práce se zákony a internetovými zdroji, praktická cvičení zaměřená na rozvoj matematické gramotnosti, práci ve skupinách na zadaných úkolech a jejich následná prezentace, diskuzní metody na aktuální ekonomické téma ve společnosti a cvičení písemného a verbálního projevu při vstupu na trh práce či jednání s úřady.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení se řídí klasifikačním řádem, který je součástí školního řádu. Důraz při hodnocení žáků je kladen na motivační charakter. Důraz je kladen na aplikaci získaných vědomostí v praxi, chápání širších souvislostí tématu, schopnost prezentace získaných dovedností, vědomostí a spolupráce při kolektivní práci. Hodnocení je založeno na kombinaci známek, které žáci získají z písemného a ústního zkoušení, referátů. Důraz je kladen na komplexnost znalostí, schopnosti odvozovat správné závěry z vypočítaných veličin a získaných informací. Předmětem hodnocení je i jazyková vybavenost a ovládání terminologie.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Pro zvládnutí učiva ekonomiky má žák tyto kompetence:

- k učení – schopnost se efektivně učit
- k řešení problémů – schopnost samostatně řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy
- k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám – předpoklady pro úspěšné uplatnění ve světě práce
- k využívání prostředků informačních a komunikačních technologií a práci s informacemi
- absolvent pracuje s osobním počítačem a efektivně využívá informace

Průřezovým tématem je téma Občan v demokratické společnosti – žáci jsou vedeni k dodržování zákonů a pravidel chování ve světě podnikání.
Téma člověk a životní prostředí je uplatňováno tak, že se žáci učí organizovat činnost firmy v duchu udržitelného rozvoje.
Průřezové téma Člověk a svět práce vede k osvojení kompetence aktivně rozhodovat o vlastní profesní kariéře.
Průřezové téma Člověk a digitální svět- *viz. příloha č.14a*

Mezipředmětové vztahy

V předmětu Ekonomika se uplatňují mezipředmětové vztahy k předmětům Český jazyk a literatura, Občanská nauka, Dějepis, Informační a komunkační technologie, Ošetřovatelství, Ošetřování nemocných.

6.11.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - používá a aplikuje základní ekonomické pojmy - na příkladu popíše fungování tržního mechanismu - posoudí vliv nabídky a poptávky na cenu vyjádří formou grafu rovnovážnou cenu a rovnovážné množství	**1. Podstata fungování tržní ekonomiky** Základní ekonomické pojmy – potřeby, statky, služby, spotřeba, užitek, životní úroveň
Žák: - stanoví cenu jako součet nákladů, zisku a DPH a vysvětlí kalkulaci ceny dle podmínek trhu - rozpozná klamavou reklamu a běžnou cenovou politiku	**2. Výroba, výrobní proces, výrobní faktory, hospodářský cyklus** Trh, tržní subjekty, nabídla, poptávka, zboží, stanovení ceny

maloobchodních jednotek - posoudí vhodné formy podnikání pro obor - vytvoří podnikatelský záměr a zakladatelský rozpočet - orientuje se v právních formách podnikání a charakterizuje jejich základní znaky - orientuje se ve způsobech ukončení podnikání - na příkladu popíše základní povinnosti podnikatele vůči státu	Podnikání – proč lidé podnikají Podnikání – právní formy (dle Obchodního zákoníku) Podnikatelský záměr Podnikání dle Obchodního zákoníku Podnikání v rámci EU
Žák: - rozlišuje jednotlivé druhy majetku - orientuje se v účetní evidenci majetku - rozliší jednotlivé druhy nákladů a výnosů - řeší jednoduché výpočty výsledku hospodaření - řeší jednoduché kalkulace ceny	**3. Podnik, majetek podniku, hospodaření podniku.** Struktura majetku – dlouhodobý a oběžný majetek Náklady, výnosy, výsledek hospodaření podniku Druhy škod a možnosti jim předcházet
Žák: - na příkladech vysvětlí a porovná druhy odpovědnosti za škody ze strany zaměstnance a zaměstnavatele - na příkladu ukáže použití nástrojů marketingu v oboru - charakterizuje části procesu řízení a jejich funkci	**4. Odpovědnost zaměstnance a zaměstnavatele v pracovním procesu** Marketing Management
Žák: - vysvětlí důvody pro ochranu osobních údajů ve zdravotnictví - vyjmenuje oblasti ve zdravotnictví, kde a jak se uplatňuje povinná mlčenlivost - vysvětlí důvody prolomení mlčenlivosti - vyjmenuje sankce za její porušení	**5. Ochrana osobních údajů ve zdravotnictví**
Žák: - orientuje se v zákonné úpravě mezd - provádí mzdové výpočty a zákonné odvody - vypočte sociální a zdravotní pojištění	**6. Mzdová soustava, složky mzdy, mzdové předpisy** Daně z příjmů fyzické osoby Systém sociálního a zdravotního zabezpečení
Žák: - orientuje se v soustavě daní, v registraci k daním - dovede vyhotovit daňové přiznání - rozliší princip přímých a nepřímých daní	**7. Daňová soustava v ČR** Přímé a nepřímé daně Daňová evidence Výpočty daní

vede daňovou evidenci pro plátce i neplátce DPH - charakterizuje finanční trh a jeho jednotlivé subjekty - charakterizuje peníze a jednotlivé cenné papíry - používá nejběžnější platební nástroje, smění peníze podle kurzovního lístku - orientuje se v produktech pojišťovacího trhu - vysvětlí způsoby stanovení úrokových sazeb a rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN	Peníze, historie vzniku Platební styk v národní a zahraniční měně **8. Finanční trh – rozdělení** **Cenné papíry a burza cenných papírů** **Výpočet úrokové míry – vklady a úvěry**

6.12 Somatologie

	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	celkem za vzdělávání
počet hodin	5	0	0	0	5

6.12.1 Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Cílem je poskytnout žákům základní odborné znalosti z oblasti anatomie a fyziologie lidského organismu. Dále rozšiřuje dosavadní znalosti z biologie člověka ze základní školy o odbornou lékařskou terminologii a anatomické názvosloví. Cílem předmětu je, aby žák chápal lidské tělo jako systém vzájemně propojených a na sobě závisle fungujících orgánových soustav.

Charakteristika učiva

Předmět somatologie se zabývá stavbou a funkcí lidského organismu za fyziologických podmínek. Předmět somatologie je stěžejním pro ostatní odborné předměty. Díky znalostem z předmětu somatologie se žák lépe orientuje ve zdravotnické problematice. Rozšiřuje si informace v oblasti ochrany veřejného zdraví a prevence nemocí. Učivo je rozvrženo na jednotlivé tematické celky, které jsou řazeny dle jednotlivých orgánových soustav. Důraz je kladen na osvojení českého názvosloví a latinského názvosloví, na osvojení si základních funkcí jednotlivých soustav lidského těla.

Výukové strategie

Somatologie je zařazena do výuky v 1. ročníku, v rozsahu 5 vyučovacích hodin týdně. Předmět je chápán jako teoreticko - praktický. V hodinách žáci získají základní poznatky o stavbě a funkci lidského těla. V rámci výuky jsou zařazována ověřování teoretických znalostí nácvikem na modelech a schématech stavby lidského těla. Vyučující využívá vyučovací metody s převahou názorně demonstračních a aktivizujících. Vede žáky k hledání souvislostí mezi jednotlivými soustavami lidského organismu, k vyvozování vlastních závěrů, kritickému myšlení. Vede je k odpovědnosti za udržování zdraví a ovlivnění kvality zdravým způsobem života.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení se řídí klasifikačním řádem, který je součástí školního řádu. Provádí se na základě kombinace ústního a různých forem písemného zkoušení. Při hodnocení žáků se hodnotí hloubka porozumění poznatků, schopnost žáka užívat odborné české a latinské názvosloví, dávat učivo

do souvislostí. Důležitým faktorem při hodnocení je také zohlednění aktivity žáka v hodinách, plnění zadaných úkolů. Při hodnocení se přihlíží k aktivitě žáků při vyučování, dovednosti pracovat s informacemi a odborným textem, vyjadřovat se k dané problematice.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Rozvíjené klíčové kompetence

- **Kompetence k učení** – žák má pozitivní vztah k učení a vzdělávání, efektivně se učí větší množství nového učiva, začleňuje nově získané poznatky do dřívějšího kontextu, ovládá různé techniky učení
- **Kompetence k řešení problémů** – žák uplatňuje při řešení problémů různé metody myšlení (logické, empirické) a myšlenkové operace, spolupracuje při řešení problémů se spolužáky.
- **Kompetence komunikativní** – žák se vyjadřuje přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených a vhodně se prezentuje. Formuluje své myšlenky srozumitelně. Účastní se aktivně diskusí, formuluje a obhajuje své názory a postoje. Učí se umění naslouchat. Vyjadřuje se a vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování.
- **Kompetence sociální a personální** – žák má odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, uvědomuje si význam celoživotního učení, je připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám, má přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru.
- **Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi** – žák využívá IKT při zpracování aktuálních zpráv z oboru.

Rozvíjená průřezová témata:

- **Občan v demokratické společnosti** – žák má vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti, je schopnost morálního úsudku, schopen odolávat myšlenkové manipulaci, kriticky je hodnotí a optimálně využívá masová média pro své různé potřeby, dovede jednat s lidmi, hledá kompromisní řešení, váží si materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snaží se je chránit a zachovat pro budoucí generace
- **Člověk a životní prostředí** – žák se naučil vyhledávat a posuzovat informace o profesních příležitostech, orientovat se v nich
- **Člověk a svět práce** – žák si uvědomil zodpovědnost za vlastní životy, význam vzdělání pro život, žáci byli motivováni k aktivnímu pracovnímu životu a úspěšné kariéře
- **Člověk a digitální svět** – žák propojuje výuku somatologie s digitálními technologiemi a což pomáhá lépe pochopit stavbu a funkce lidského těla v kontextu moderní medicíny. Pracuje s interaktivními anatomickými aplikacemi a 3D modely lidského těla.
  viz. příloha 14a.

Mezipředmětové vztahy
V předmětu Somatologie se uplatňují mezipředmětové vztahy k předmětům Biologie a ekologie, Klinická propedeutika, Výchova ke zdraví, Ošetřování nemocných, Ošetřovatelství, Patologie, Mikrobiologie, epidemiologie a hygiena, Základy klinických oborů, Gerontologie, První pomoc, Informační a komunikační technologie.

6.12.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

	1. ročník
Výsledky vzdělávání a kompetence	**Tematické celky**
Žák: • Charakterizuje somatologii jako vědu • vysvětlí její vztah k dalším vědním oborům • vysvětlí přínos pro studium Praktické sestry	**1. Úvod do předmětu somatologie** • vztah k ostatním vědním disciplínám • význam předmětu pro studium oboru Praktická sestra • pravidla výslovnosti latinských slov
Žák: • popíše a schematicky nakreslí buňku • definuje pojem buňka a tkáň • charakterizuje z anatomického hlediska jednotlivé druhy tkání • používá správné názvosloví • používá odbornou latinskou terminologii	**2. Funkční morfologie tkání** • buňka, popis a schematické znázornění základních částí • tkáň, orgán, orgánový systém, organismus • tkáně, charakteristika, dělení • latinská slovní zásoba
Žák: • znázorní jednotlivé roviny a směry lidského těla na modelu kosterní soustavy • definuje obecnou stavbu kostí a spojení kostí • popíše na modelu kosterní soustavu jako celek • definuje a schematicky znázorní obecnou stavbu a funkci svalů • vyjmenuje jednotlivé svalové skupiny • ukáže na výukovém obrazu a popíše klouby lidského těla • používá odbornou latinskou terminologii	**3. Pohybový systém** • základní orientace na lidském těle • kostra člověka • klouby lidského těla • svaly lidského těla • latinská slovní zásoba

Žák: • objasní funkci krve • objasní funkci imunitního systému • objasní určování krevních skupiny • vysvětlí pojem Rh faktor • popíše a schematicky znázorní základní principy srážení krve • definuje význam imunity pro člověka • objasní princip očkování • používá odbornou latinskou terminologii	**4. Krev, imunitní systém** • krevních skupiny, Rh faktor • hemostáza • význam imunity pro člověka • očkování • latinská slovní zásoba
Žák: • popíše a znázorní srdce • vysvětlí stavbu a funkci jednotlivých srdečních vrstev • popíše a schematicky znázorní malý a velký oběh srdce • popíše oběh krve u plodu • objasní stavbu a funkci cév • má přehled o hlavních tepnách a cévách v lidském těle • vysvětlí portální oběh, zná jeho význam • vysvětlí průtok krve mozkem, zná cévní zásobení mozku • vysvětlí stavbu a funkci lymfatického systému • používá odbornou latinskou terminologii	**5. Oběhový systém** • stavba a funkce srdce, zevní projevy srdeční činnosti • převodní systém srdeční • malý, velký KO • oběh plodu • cévní systém, stavba a funkce • přehled hlavních tepen a žil • dynamika KO • lymfatický systém, slezina • latinská slovní zásoba
Žák: • popíše stavbu a funkce jednotlivých oddílů dýchacích cest • objasní vitální kapacitu plic • specifikuje princip dýchání • používá odbornou latinskou terminologii	**6. Dýchací systém** • stavba a funkce oddílů dýchacího ústrojí • mechanika dýchání • plicní objemy • latinská slovní zásoba
Žák: • popíše obecný princip stavby a funkce jednotlivých oddílů	**7. Trávicí systém** • stavba a funkce trávicí trubice

• definuje základní pojmy metabolismu živin • ukáže na modelu jednotlivé části trávicího systému • popíše stavbu jednotlivých orgánů trávicí trubice • charakterizuje jejich funkci • používá odbornou latinskou terminologii	• funkce oddílů trávicího ústrojí • dutina ústní, slinné žlázy, zub, hltan, jícen, žaludek, tenké střevo, tlusté střevo, játra, žlučové cesty, slinivka břišní • vliv výživy na zdraví člověka • latinská slovní zásoba
Žák: • definuje stavební a funkční jednotku ledvin • ukáže na modelu jednotlivé části vylučovacího ústrojí • vysvětlí princip tvorby moči • objasní význam správného pitného režimu ve vztahu k diuréze • používá odbornou latinskou terminologii	**8. Vylučovací systém** • ledviny, vývodné cesty močové • diuréza • tvorba moče • složení moče • latinská slovní zásoba
Žák: • popíše jednotlivé principy řízení organismu • ukáže na modelu jednotlivé žlázy s vnitřní sekrecí • objasní princip transportu hormonů • popíše anatomicky a topograficky žlázy s vnitřní sekrecí • objasní jejich funkci • používá odbornou latinskou terminologii	**9. Endokrinní soustavami** • obecné principy hormonálního řízení organismu • přehled žláz s vnitřní sekrecí • význam jednotlivých hormonů, snížená – zvýšená funkce • latinská slovní zásoba
Žák: • definuje a popíše základní stavební a funkční jednotku NS • vysvětlí podstatu vzruchu, synapse, reflex • schematicky znázorní a popíše stavbu a funkci jednotlivých oddílů centrálního nervového systému • vyjmenuje hlavové a míšní nervy • definuje pojem vyšší nervová činnost • objasní význam spánku • popíše jeho jednotlivé fáze • používá odbornou latinskou terminologii	**10. Nervová soustava** • neuron, nervové podráždění, synapse, reflexy, rozdělení NS • CNS – hlavové a míšní nervy • vegetativní NS • obaly CNS, mozkomíšní mok • vyšší nervová činnost • termoregulace • spánek • latinská slovní zásoba

Žák: • orientuje se ve významu, stavbě a funkci jednotlivých smyslových orgánů • popíše stavbu a funkci jednotlivých částí zrakového, sluchového, čichového, chuťového ústrojí • používá odbornou latinskou terminologii	**11. Smyslová soustava** • zrakový orgán • sluchový orgán • chuť, čich, receptor kožního čití • latinská slovní zásoba
Žák: • popíše stavbu a funkci pohlavního systému muže a ženy • popíše na výukovém plakátu jednotlivé úseky pohlavního systému muže a ženy • objasní funkci menstruačního a ovulačního cyklu • chápe princip oplození a těhotenství • orientuje se v principech plánovaného rodičovství • používá odbornou latinskou terminologii	**12. Pohlavní soustava** • pohlavní systém muže • pohlavní systém ženy • menstruační, ovulační cyklus • oplození, vývoj zárodku, těhotenství, ukončení těhotenství • antikoncepce, plánované těhotenství • latinská slovní zásoba
Žák: • popíše stavbu kůže • zná význam kůže • popíše přídatné kožní orgány • používá odbornou latinskou terminologii	**13. Kožní systém** • stavba a funkce kůže • přídatné kožní orgány • mléčná žláza • latinská slovní zásoba

6.13 Klinická propedeutika

	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	celkem za vzdělávání
počet hodin	0	2	0	0	2

6.13.1 Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu
Předmět Klinická propedeutika úzce navazuje na předmět somatologie a tvoří základ pro vědomosti a dovednosti, které má žák prakticky aplikovat v ošetřovatelství a při ošetřování nemocných. Cílem předmětu je, aby žák dokázal rozpoznat základní chorobné příznaky a stavy, orientoval v dokumentaci a rozpoznal rozdíl mezi lékařskou a ošetřovatelskou diagnózou, porozuměl odborné terminologii, seznámil se s potupy při vyšetřování nemocného a orientoval se v přípravě na jednotlivá vyšetření a ošetřování nemocného po výkonu, rozpoznal základní farmakologické skupiny léků a jejich účinky.

Charakteristika učiva
Klinická propedeutika je zařazena do výuky ve 2. ročníku, v rozsahu 2 vyučovacích hodin týdně. Jedná se o odborný předmět jehož obsah se člení do třech celků. První oblastí je symptomatologie – vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dokázali identifikovat subjektivní a objektivní příznaky onemocnění a rozpoznali změnu stavu nemocného, Druhým celkem jsou vyšetřovací metody – žáci se orientují v základních vyšetřovacích metodách, dokážou vysvětlit jejich princip a určí správný postup při přípravě nemocného na jednotlivá vyšetření a ošetření nemocného po výkonu. Součástí tohoto celku jsou i základy radiační ochrany. Farmakologie je poslední oblast, ve které žáci dokážou vysvětlit základní účinky léků, rozpoznat nežádoucí účinky a zařadit léky do základních indikačních skupin.

Výukové strategie
Svým zaměřením a obsahem se řadí mezi předměty odborné. Žáci se během výuky účastní odborných exkurzí dle vhodnosti a ukončení jednotlivých témat do zdravotnických zařízení nebo zařízení pro primární nebo následnou péči. V předmětu Klinická propedeutika jsou využívány osobní zkušenosti žáků. Vzdělávání se uskutečňuje formou výkladu nebo diskuse s využitím zkušeností žáků, názorných ukázek a samostatných prací.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení se řídí klasifikačním řádem, který je součástí školního řádu. Žáci jsou hodnoceni na základě ústního a písemného zkoušení: schopností se samostatně, souvisle, logicky a odborně správně se vyjadřovat, orientovat se v dané problematice, používat odbornou terminologii, referáty, práce a aktivitě v hodině. Při hodnocení se přihlíží k aktivitě žáků při vyučování, dovednosti pracovat s informacemi a odborným textem, vyjadřovat se k dané problematice.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat
Rozvíjené klíčové kompetence:

- **Kompetence k učení** – žák má pozitivní vztah k učení, ovládá různé techniky učení, umí si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky, umí efektivně vyhledávat a zpracovávat informace, pořizuje si poznámky, využívá ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí
- **Kompetence k řešení problémů** – umět získat potřebné informace k řešení problémů, navrhnout a zdůvodnit postup řešení problémů, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažených výsledků, spolupracovat při řešení problémů i s jinými lidmi
- **Kompetence komunikativní** – vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v mluvených projevech a vhodně se prezentovat, formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, s vhodným využitím odborné terminologie
- **Kompetence sociální a personální** – reaguje adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímá radu i kritiku. Ověřuje si získané poznatky, kriticky zvažuje názory, postoje a jednání jiných lidí; má odpovědný vztah ke svému zdraví, pečuje o svůj fyzický i duševní rozvoj, je si vědom důsledků nezdravého životního stylu a závislostí. Pracuje v týmu a podílí se na realizaci společných pracovních a jiných činností; přijímá a odpovědně plní svěřené úkoly
- **Kompetence k pracovnímu uplatnění – má** odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání; uvědomuje si význam celoživotního učení a je připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám. Má přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhoduje o své budoucí profesní a vzdělávací dráze.
- **Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi** – pracuje s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií. Uvědomuje si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, je mediálně gramotný
- **Občanské kompetence a kulturní povědomí – jedná** odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu; dodržuje zákony, respektuje práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupuje proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci. Jedná v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívá k uplatňování hodnot demokracie

Rozvíjená průřezová témata:

- **Člověk a svět práce:** Žák získá znalosti a kompetence k úspěšnému uplatnění se na trhu práce. Je veden k uvědomění si zodpovědnosti za vlastní život. Orientuje se v možnostech celoživotního vzdělávání v oboru, je motivován k aktivnímu pracovnímu životu.
- **Člověk a životní prostředí:** žáci jsou vedeni k tomu, aby chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život, porozuměli souvislostem mezi enviromentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji nakládat s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky s ohledem na životní prostředí
- **Občan v demokratické společnosti:** žáci jsou vedeni k tomu, aby respektovali práva a osobnost druhých, měli vhodnou míru sebevědomí, sebe odpovědnosti a schopnost morálního úsudku

Člověk a digitální svět – žák chápe vli digitalizace na zdravotní péči a roli umělé inteligence v diagnostice. Využívá digitální technologie při základním vyšetření pacienta - *viz. příloha č.14a*

Mezipředmětové vztahy:
V předmětu Klinická propedeutika se uplatňují mezipředmětové vztahy k předmětům Somatologie, Biologie a ekologie, Chemie, Fyzika, Patologie, Ošetřovatelství, Ošetřování nemocných, Základy klinických oborů, Informační a komunikační technologie, Mikrobiologie, epidemiologie a hygiena.

6.13.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: • charakterizuje obsah klinické propedeutiky a její postavení v kontextu lékařských oborů • vysvětlí pojem nemoc a obecné principy vzniku a vývoje nemoci • vysvětlí rozdíl mezi lékařskou a ošetřovatelskou anamnézou • popíše subjektivní a objektivní příznaky nemocí včetně podrobnějšího členění základního příznaku; • charakterizuje subjektivní a objektivní příznaky onemocnění na základě příznaků rozpozná změnu stavu nemocného • rozpozná život ohrožující příznaky a stavy • určí normální a patologické hodnoty fyziologických funkcí • popíše fáze diagnosticko-terapeutického procesu • vysvětlí princip a objasní postupy fyzikálního vyšetření	**1. Obecná symptomatologie** • zdraví a nemoc: průběh nemoci, příznaky, diagnóza, terapie, prognóza • anamnéza: osobní, rodinná, sociální, pracovní • subjektivní a objektivní příznaky • fyzikální vyšetření: pohled, poklep, poslech, pohmat, per rektum • fyzikální vyšetření hlavy a krku • fyzikální vyšetření hrudníku • fyzikální vyšetření břicha, končetin a páteře • fyziologické funkce (TT, P, TK, D, vyměšování)

• používá odbornou terminologii	
Žák: • vysvětlí podstatu laboratorních a přístrojových metod • dokáže rozdělit vyš. metody na invazivní a neinvazivní • popíše přípravu nemocného na vyšetření a péči o nemocného po vyšetření u vybraných vyšetřovacích metod • prokáže znalosti BOZP u jednotlivých vyšetřovacích metod a je si vědom odpovědnosti za dodržování těchto zásad	**2. Vyšetřovací metody** • laboratorní vyšetřovací metody • rentgenové vyšetření (RTG), tomografické vyšetření (CT), magnetická rezonance MR), ultrasonografie (USG), izotopové • elektrokardiografie (EKG), elektroencefalografie EEG • funkční vyšetření • endoskopie • punkce
Žák: • objasní využití rentgenového záření a radionuklidů v diagnostice a léčbě • uvede možná zdravotní rizika spojená s vyšetřením či léčbou pomocí rentgenového záření a radionuklidů • popíše základní principy a prostředky ochrany před ionizujícím zářením	**3. Základy radiační ochrany**
Žák: • charakterizuje rozdíl mezi generickým, firemním a chemickým názvem léčiv • charakterizuje účinky léků • dokáže popsat nežádoucí účinky léků, zvláště život ohrožující • zná pojmy prostý návyk, toxikomanie a tachyfylaxe • pozná základní lékové formy • pozná základní skupiny léků • u základních lékových skupin dokáže popsat účinky, možnosti podání a kontraindikace podání • dokáže zařadit lék do lékové skupiny • je si vědom odpovědnosti při podávání léků	**4. Farmakologie** **Obecná farmakologie:** • názvy léčiv • ovlivnění účinků léčiv • nežádoucí účinky vybraných lékových skupin • účinky léčiv při opakovaném podání • vylučování léčiv z organismu **Speciální farmakologie:** • analgetika, léky ovlivňující centrální nervový systém • myorelaxancia, antiparkinzonika • léky ovlivňující srdce a cévy • léky ovlivňující dýchací ústrojí • léky ovlivňující trávicí ústrojí

	• léčba DM, hormony • léky ovlivňující srážení krve • antibiotika • kortikoidy • léky ovlivňující vegetativní nervový systém

6.14 První pomoc

	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	celkem za vzdělávání
počet hodin	2	0	0	0	2

6.14.1 Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl předmětu

Cílem předmětu První pomoc je seznámit žáky s moderním pojetím první pomoci a fungováním integrovaného záchranného systému. Naučit žáky jak reagovat a správně postupovat při životu ohrožujících situacích, jak v nemocničním prostředí, tak i v terénu. Součástí výuky je vybrané učivo týkající se obrany člověka za mimořádných událostí. Důraz je kladen na osvojení etických aspektů první pomoci a získání vlastností zachránce.

Charakteristika učiva

Učivo je koncipováno, tak aby žáci znali jednotný postup při poskytování první pomoci, obecná pravidla ochrany člověka za mimořádných událostí. Žáci dokázali zhodnotit, popsat a předat důležité informace o vzniklé události, při které poskytovali první pomoc. Dále uměli využít při poskytování první pomoci všech dostupných pomůcek, přijímali osobní odpovědnost za provedení první pomoc a řídili se etickými zásadami při poskytování první pomoci. V předmětu první pomoc se žáci seznamují s obecnou problematikou první pomocí, s definicemi základních pojmů v první pomoci – integrovaný záchranný systém, příruční lékárnička. Získávají vědomosti a praktické dovednosti při správných jednotných postupech při orientačním vyšetření nemocného, polohování, transportu, neodkladné resuscitaci, krvácení, šoku, bezvědomí, poranění kostí a kloubů, termických poranění, poranění hlavy, v oblasti obličeje a páteře, poranění hrudníku a dutiny břišní, poranění elektrickým proudem a chemickými látkami, otrav, při polytraumatech, u překotného porodu a akutních interních a neurologických stavů.

Strategie výuky

Výuka předmětu je teoreticko - praktická, s maximálním využitím metod názorně demonstračních a aktivizujících. Předmět je zařazen v prvním ročníku, je dotován 2 hodinami týdně. Svým zaměřením a obsahem se řadí mezi předměty odborné. Žáci se během výuky účastní odborných exkurzí dle vhodnosti a ukončení jednotlivých témat do zdravotnických zařízení nebo zařízení pro primární nebo následnou péči.
Ve výuce tohoto předmětu je využíváno metod výkladu, ukázek a praktických nácviků, skupinové práce, exkurzí.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení se řídí klasifikačním řádem, který je součástí školního řádu. Ke zjištění úrovně osvojení vědomostí a dovedností slouží ústní zkoušení, písemné zkoušení, hodnocení praktických dovedností (schopnost organizovat si práci při výkonu, výběr správných pomůcek, správnost provedení výkonu, dovednost komunikace, schopnost rychle se rozhodnout). Při hodnocení se přihlíží k aktivitě žáků při vyučování, dovednosti pracovat s informacemi a odborným textem, vyjadřovat se k dané problematice.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Rozvíjené klíčové kompetence:

- **Kompetence k učení** – mít pozitivní vztah k učení, efektivně se učit větší množství nového učiva, začleňovat nově získané poznatky do dřívějšího kontextu, ovládat techniky učení a využívat různé informační zdroje
- **Kompetence k řešení problémů –** žák uplatňuje při řešení problémů různé metody myšlení (logické, empirické) a myšlenkové operace, spolupracuje při řešení problémů se spolužáky
- **Kompetence komunikativní** – formuluje své myšlenky jasně a srozumitelně, vyjadřuje se v odborné terminologii, účastní se diskusí
- **Kompetence personální a sociální** – adaptovat se plynule na pracovní prostředí základních interních a chirurgických oborů a zařadit se do zdravotnického týmu, být zodpovědný za daný úkol
- **Kompetence k pracovnímu uplatnění** – mít odpovědný přístup ke vzdělání a vlastní profesní budoucnosti, mít přehled o možnostech uplatnění ve zdravotnickém a sociálním zařízení
- **Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi -** žák využívá IKT při zpracování aktuálních zpráv z oboru, vyhledává informace, efektivně s nimi pracuje, kriticky je vyhodnocuje a odpovědně uplatňuje

Rozvíjená průřezová témata:

- **Občan v demokratické společnosti** – žák si osvojí toleranci v přístupu k identitě druhých lidí (multikulturní soužití), žák má vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnosti morálního úsudku
- **Člověk a svět práce** – žák získá znalosti a kompetence k úspěšnému uplatnění se na trhu práce, žák je veden k uvědomění si zodpovědnosti za vlastní život, žák se orientuje v možnostech kontinuálního vzdělání v oboru, žák je motivován k aktivnímu pracovnímu životu
- **Člověk a životní prostředí** – žák si uvědomí vztah mezi životním prostředím, životním stylem a zdravím jedince a společnosti, žák si osvojí zásady správného životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví

Člověk a digitální svět – žák si osvojuje zásady prevence digitálního stresu a bezpečného používání technologií. Chápe roli moderních technologií v poskytování zdravotní péče. Ovládá aplikace a online nástroje pro přivolání pomoci (Záchranka, eCall). Orientuje se v digitálních

zdravotnických systémech (elektronická zdravotní dokumentace, digitální pacientský záznam). Chápe význam telemedicíny při poskytování první pomoci - *viz. příloha č.14a*

Mezipředmětové vztahy

V předmětu První pomoc se uplatňují mezipředmětové vztahy k předmětům Somatologie, Biologie a ekologie, Chemie, Fyzika, Patologie, Ošetřovatelství, Ošetřování nemocných, Základy klinických oborů, Informační a komunikační technologie, Mikrobiologie, epidemiologie a hygiena a Klinická propedeutika.

6.14.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
	1. ročník
Žák: • definuje základní pojmy • zná význam první pomoci • orientuje se ve složkách integrovaného záchranného systému • zdůvodní své postavení v záchranném řetězci	**1. Úvod do první pomoci** • definice základních pojmů • význam první pomoci, její dělení • integrovaný záchranný systém a jeho složky • vlastnosti zachránce
Žák: • umí zhodnotit závažnost situace • dokáže si uvědomit důležitost bezpečí zachránce • objasní jednotný postup při poskytování první pomoci • dokáže kontaktovat zdravotnickou záchrannou službu a podat informace o situaci a stavu zraněných • umí provést orientační vyšetření zraněného	**2. Jednotný postup při poskytování první pomoci** • orientace na místě nehody • posouzení závažnosti situace • osobní bezpečnost zachránce • třídění raněných • nácvik postupu předávání informací • orientační vyšetření postiženého

Žák: • popíše vybavení základních typů příručních lékáren a jejich uložení • uvědomuje si nutnost pravidelné kontroly a doplňování pomůcek do lékárničky	**3. Příruční lékárna** • příruční lékárna a její význam • základní vybavení a využití • uložení a kontrola lékárny • autolékárnička, její vybavení a využití • lékárna pro ozdravné pobyty dětí, její vybavení a využití
Žák: • zná zásady obvazové techniky • dokáže správně přiložit tlakový obvaz • ovládá použití šátkových a obinadlových obvazů při první pomoci	**4. Obvazová technika** • zásady obvazové techniky • šátkové obvazy • tlakový obvaz • obinadlové obvazy • praktický nácvik
Žák: • zdůvodní význam pravidel pro vyprošťování a přenášení raněných • správně zvolí vhodné odsunové prostředky • ovládá uložit postiženého do žádoucí polohy pro vyšetření, ošetření a transport • objasní důsledky nesprávně zvolené polohy	**5. Polohování a transport raněných** • pravidla a způsoby vyprošťování postižených • základní polohy při vyšetřování a ošetřování zraněných a jejich indikace • zásady odsunu raněných • odsunové prostředky, technika odsunu a přenášení raněných jednou nebo více osobami
Žák: • definuje pojem KPR a její nutnost poskytnutí • vyjmenuje příčiny neprůchodnosti dýchacích cest, zná první pomoc u dětí i dospělých • rozpozná zástavu dýchání • ovládá postup neodkladné resuscitace u dospělého a dítěte	**6. Neodkladná resuscitace** • dělení neodkladné resuscitace • poruchy průchodnosti dýchacích cest u dětí a dospělých • zástava dýchání u dětí a dospělých • kardiopulmonální resuscitace u dospělého a u dítěte

	• etické aspekty neodkladné resuscitace, ukončení kardiopulmonální resuscitace • praktický nácvik
Žák: • zhodnotí stav vědomí, dýchání • poskytne první pomoc postiženému • rozpozná závažnost stavu postiženého • zná význam stálého sledování dechu postiženého, volání záchranné služby • zajistí správnou polohu při kolapsovém stavu • uloží do vhodné polohy dle stavu postiženého	**7. Vědomí a jeho poruchy** • poruchy vědomí • vyšetření stavu vědomí, dýchání, sledo-vání zraněného • první pomoc při kolapsových stavech • praktický nácvik modelových situací
Žák: • pozná a určí typ krvácení • demonstruje první pomoc při jednotlivých typech krvácení • dokáže určit a rozpoznat komplikace krvácení • objasní důležitost osobní ochrany, vzhledem k možnosti přenosu infekčních chorob	**8. Krvácení** • dělení krvácení • jednotný postup při poskytování první pomoci při zevním a vnitřním krvácení • jednotný postup při poskytování první pomoci při krvácení z tělních otvorů.
Žák: • zná mechanismy úrazů vedoucí k rozvoji šokového stavu • zná nebezpečí rozvoje šoku • rozpozná příznaky šoku • dokáže použít vhodná protišoková opatření • poskytne první pomoc při křečových stavech	**9. Šok, křečové stavy** • druhy šoku, příčiny a příznaky, první pomoc • protišoková opatření • křečové stavy, příčiny a první pomoc • nácvik modelových situací
Žák: • popíše jednotlivé typy ran, rozsah a závažnost • popíše postupy ošetřování jednotlivých typů ran • uvědomuje si nutnost použití prostředků osobní ochrany	**10. Rány** • druhy ran a poranění • zásady ošetření jednotlivých typů ran

• dokáže použít improvizované pomůcky	• praktický nácvik ošetření
Žák: • objasní mechanismus vzniku poranění • popíše příznaky a komplikace • popíše první pomoc při poranění hlavy	**11. Poranění hlavy a CNS** • mechanismus vzniku poranění • příznaky a komplikace • zásady poskytování první pomoci
Žák: • objasní nejčastější příčiny, příznaky a komplikace spojené s poraněním páteře a míchy • při modelových situacích poskytne první pomoc při poranění páteře a míchy • uvědomuje si význam prevence úrazů páteře a míchy	**12. Poranění páteře a míchy** • mechanismus vzniku poranění • první pomoc při poranění krční, hrudní a bederní páteře • snímání helmy • pomůcky k zajištění vhodné polohy
Žák: • objasní příčiny a příznaky poranění hrudníku a břicha, jeho komplikace • popíše správný postup při poskytování první pomoci	**13. Poranění hrudníku, břicha a pánve** • příčiny, příznaky poranění, závažnost a rozdělení poranění • nácvik první pomoci
Žák: • zdůvodní příčiny a příznaky zlomenin a jejich komplikace • popíše riziko spojené s nevhodným ošetřením • popíše a správně poskytne první pomoc při otevřených a zavřených zlomeninách kostí, při distorzi a luxaci kloubu	**14. Poranění kostí a kloubů** • charakteristika, příčiny, rozdělení a obecný postup při poskytování první pomoci • ošetření postiženého se zlomeninou HK a DK a s poraněním kloubů
Žák: • popíše příznaky jednotlivých stavů • umí poskytnout první pomoc v rámci modelových situací	**15. Náhlé stavy** • hypoglykemie, hyperglykemie • akutní infarkt myokardu • epileptický a astmatický záchvat

	• CMP, febrilní křeče
Žák: • definuje nejčastější druhy otrav • objasní postup poskytování první pomoc při otravách • popíše techniky k vyvolání zvracení • vymezí možné komplikace, které hrozí při špatně zvoleném postupu	**16. Akutní otravy** • druhy nejčastějších otrav • první pomoc při akutních otravách spojených s bezvědomím a při zachování vědomí
Žák: • charakterizuje druh, stupeň a závažnost poranění teplem, chladem a chemickými látkami • vybere vhodný způsob poskytnutí první pomoci	**17. Poškození teplem, chladem a chemickými látkami** • poškození teplem a chladem • popáleniny, poleptání, omrzliny, sněhová slepota • poranění elektrickým proudem
Žák: • charakterizuje překotný porod a akutní stavy v gynekologii, krvácení, křeče • zná zásady ošetření novorozence • popíše zásady první pomoc při náhlých stavech u těhotných žen	**18. Překotný porod a akutní stav v gynekologii** • krvácení, křeče, neočekávaný nebo překotný porod, ošetření novorozence • zásady první pomoc při náhlých stavech u těhotných žen
Žák: • zná rizika spojené s nevhodným postupem při poskytnutí první pomoci • vyjmenuje nejčastější příčiny poranění • definuje možnosti ošetření jednotlivých specifických poranění	**19. Specifická poranění** • tonutí, oběšení a uškrcení • příčiny, příznaky, první pomoc
Žák: • popíše obecné zásady pro případ ohrožení • rozliší varovné signály • objasní, jak se chovat za mimořádných okolností • popíše pohotovostní zavazadlo	**20. První pomoc při mimořádných událostech** • vymezení pojmů • obecné zásady pro případ ohrožení, varovné signály, pohotovostní zavazadlo, evakuace

• zdůvodní použití standardizovaných i improvizovaných prostředků osobní ochrany • značí rizika spojená s mimořádnými událostmi	• nezbytné opatření při havárii s únikem chemických látek, radioaktivních látek, při živelných pohromách, zásahu biologickými zbraněmi, smogové situaci

6.15 Základy klinických oborů

	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	celkem za vzdělávání
počet hodin	0	1	2	1	4

6.15.1 Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl předmětu

Předmět Základy klinických oborů plní a dotváří ucelený přehled pro vzdělávací oblasti Ošetřovatelství a Ošetřování nemocných u oboru Praktická sestra. Obsah předmětu je rozložen na 2. – 4. ročník. S důrazem na základní medicínské obory a to na chirurgii, ošetřovatelskou péči o nemocné v chirurgii, internu, ošetřovatelskou péči o nemocné v interně, v minimálním v rozsahu 2/3 z celkového počtu vyučovacích hodin za celou dobu vzdělávání.

Charakteristika učiva

Předmět základy klinických oborů je zařazen do výuky ve 2. – 4. ročníku. Předmět vytváří medicínsky základ k předmětům Ošetřovatelství a Ošetřování nemocných. Koncepce předmětu je teoretická, svým zaměřením a obsahem se řadí mezi předměty odborné. Vstupní předpoklady u žáka jsou vědomosti a dovednosti získané v předmětech předcházejících ročníků. Tematické celky jsou řazeny od obecného charakteru (historie a charakteristika oboru, souhrn vyšetřovacích metod u onemocnění, souhrn léčebných metod onemocnění, nejčastější ošetřovatelské problémy u pacientů s onemocněními) ke speciálnímu charakteru předmětu (zaměření na jednotlivé obory s charakteristikou a zvláštnostmi vybraných onemocnění). Předmět neobsahuje obecnou problematiku vnitřního lékařství (příznaky, vyšetřovací metody, farmakologii), vzhledem k tomu, že tato látka byla náplní Klinické propedeutiky ve 2. ročníku. Avšak využívá již získaných informací k prohloubení propojenosti propedeutiky se Základy klinických oborů.

Strategie výuky

Výuka předmětu je teoretická, s maximálním využitím metod názorně demonstračních a aktivizujících. Při realizaci výuky je vhodné procvičovat a doplňovat znalosti z předmětu Somatologie (včetně odborné terminologie) s využitím obrazů a modelů, samostatné či skupinové práce žáků (nákresy orgánů, doplňování, přiřazování názvů apod.) a z předmětu Klinické propedeutiky. V rámci motivace uvádět souvislosti mezi vědomostmi a dovednostmi již získanými, plánovaným tématem učiva a zejména praktickým využitím. Frontální výuku podporovat a doplňovat využíváním informačních a komunikačních technologií, dále jen IKT (internet, dynamická, statická projekce reálných či schematických obrazů,

interaktivní tabule apod.) a dalších názorně demonstračních pomůcek. Při výkladu využívat a porovnávat zkušenosti žáka, vést žáka na základě dosavadního poznání k vyvozování vlastních závěrů. Výklad doplňovat příklady z praxe (slovně, audiovizuální technikou), demonstrací reálných nástrojů, přístrojů, pomůcek.
Ve 2. ročníku je cílem předmětu základy klinických oborů seznámit žáky se základy obecné a speciální chirurgie, s chirurgickými obory, s obory navazujícími a specializovanými. Získané teoretické znalosti vytvoří základ pro pochopení a osvojení zásad poskytování individuální ošetřovatelské péče v rámci problematiky chirurgických oborů. Zvláštní pozornost je třeba věnovat odborné lékařské terminologii, pochopení podstaty onemocnění a diagnosticko – léčebnému postupu. Předmět kapitoly z chirurgie tak pomáhá žákům utvářet ucelený teoretický přehled potřebný pro realizaci ošetřovatelské péče v chirurgických oborech.
Cílem předmětu základy klinických oborů ve 3. a 4. ročníku je seznámit žáky se základy obecné a speciální interny, s interními obory a s obory navazujícími a specializovanými. Získané teoretické znalosti vytvoří základ pro pochopení a osvojení zásad poskytování individuální ošetřovatelské péče v rámci problematiky interních a doplňujících oborů. Pozornost je třeba zvlášť věnovat odborné lékařské terminologii, pochopení podstaty onemocnění a diagnosticko – léčebnému postupu. Předmět kapitoly z interny tak pomáhá žákům utvářet ucelený teoretický přehled potřebný pro realizaci ošetřovatelské péče v základních interních oborech. Dále v péči o staré lidi a v gerontologii a v terminálním stádiu nemoci, v rehabilitační a fyzikální medicíně a stomatologii**.**

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení se řídí klasifikačním řádem, který je součástí školního řádu. Při hodnocení žáka je důležité se zaměřit na hloubku pochopení a obsahovou správnost učiva, dovednost využití mezipředmětových vztahů, praktickou aplikaci poznatků při řešení problémových situací, uplatňování odborné terminologie. Využívanými metodami hodnocení je průběžné ústní a písemné zkoušení, domácí přípravy, průběžné ústní a písemné zkoušení po probrání tematických celků, sebehodnocení žáka. Při hodnocení se přihlíží k aktivitě žáků při vyučování, dovednosti pracovat s informacemi a odborným textem, vyjadřovat se k dané problematice.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Rozvíjené klíčové kompetence:

- **kompetence k učení** tzn. mít pozitivní vztah k osvojování si poznatků a motivaci k dalšímu (kontinuálnímu) vzdělávání, ovládat techniky učení a využívat různé informační zdroje
- **kompetence k řešení problémů** tzn. uplatňovat medicínské znalosti při řešení problémů v ošetřovatelské péči, spolupracovat v rámci týmového řešení problémů
- **kompetence komunikativní** tzn. komunikovat a diskutovat na odborné úrovni, formulovat a obhajovat své názory a postoje, dodržovat jazykové a stylistické normy a odbornou terminologii v písemné a ústní formě
- **kompetence personální a sociální** tzn. adaptovat se plynule na pracovní prostředí interních oborů a zařadit se do zdravotnického týmu

- **občanské kompetence a kulturní povědomí** tzn. jednat odpovědně ve vlastním a veřejném zájmu v souladu s morálními principy a respektováním práv a osobnost člověka, uznávat hodnotu života
- **kompetence k pracovnímu uplatnění** tzn. mít odpovědný postoj ke vzdělávání a vlastní profesní budoucnosti, mít přehled o možnostech uplatnění v interních oborech
- **kompetence využívat prostředky IKT a pracovat s informacemi** tzn. Vyhledávat informace, efektivně s nimi pracovat, kriticky je vyhodnocovat a odpovědně uplatňovat

Rozvíjená průřezová témata:
- **člověk a svět práce** – žák získá znalosti a kompetence k úspěšnému uplatnění se na trhu práce, žák je veden k uvědomění si zodpovědnosti za vlastní život, žák se orientuje v možnostech kontinuálního vzdělávání v oboru, žák je motivován k aktivnímu pracovnímu životu
- **člověk a životní prostředí** – žák si uvědomí vztah mezi životním prostředím, životním stylem a zdravím jedince a společnosti, žák si osvojí zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví
- **občan v demokratické společnosti** – žák má vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnosti morálního úsudku.
- **Člověk a digitální svět –** žák ovládá vyhledávání informací o moderních léčebných postupech a farmakoterapii v odborných databázích - *viz. příloha č.14a*
-

Mezipředmětové vztahy
V předmětu Základy klinických oborů se nejvíce uplatňují a využívají mezipředmětové vztahy k předmětům Somatologie, Biologie a ekologie, Fyzika, Klinická propedeutika, Patologie, Mikrobiologie, epidemiologie a hygiena, Psychologie a komunikace, Ošetřovatelství, Ošetřování nemocných, Informační a komunikační technologie.

6.15.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
	2. ročník
Žák: • stručně charakterizuje úroveň a vývoj chirurgie v jednotlivých historických obdobích • vyjmenuje důležité mezníky v rozvoji moderní chirurgie, vysvětlí	**1. Obecná chirurgie** • pojem chirurgie, historie a rozvoj oboru • principy chirurgické léčby: léčba konzervativní a radikální • odborná terminologie užívaná v chirurgii

jejich význam pro další rozvoj oboru • rozliší základní léčebné postupy a uvede příklady • orientuje se v základní odborné terminologii užívané v chirurgii	
Žák: • stručně vysvětlí vyšetřovací metody • významné pro chirurgickou diagnostiku • uvede příklad využití vybraných metod v chirurgické diagnostice • stručně charakterizuje punkci, uvede účel, rozlišuje druhy punkcí, vyjmenuje základní • pomůcky pro punkci, uvede zásady ošetřovatelské péče u jednotlivých punkcí	**2. Vyšetřovací metody v chirurgii** • druhy a indikace vyšetřovacích metod • punkce – účel, druhy, pomůcky, základní • ošetřovatelská péče před, během a po výkonech
Žák: • popíše standardní schéma operačního traktu, odůvodní jeho členění • vyjmenuje základní vybavení operačního sálu a jeho využití • vyjmenuje členy operačního týmu • orientuje se v operačním programu	**3. Operační blok** • předoperační příprava pacienta • pooperační péče o pacienta • operační sál, druhy, jeho zařízení • organizace práce na operačním sále
Žák: • rozliší a stručně specifikuje druhy anestezie (místní, svodná, celková) • vyjmenuje základní složky (anestezie, analgezie, myorelaxace) • k jednotlivým složkám anestezie uvede příklady farmak • vysvětlí význam anestezie pro chirurgii	**4. Anestezie** • účel a druhy anestezie • základní anestetika • péče o pacienta v anestézii
Žák: • vyjmenuje faktory ovlivňující vznik komplikací • charakterizuje jednotlivé komplikace dle příznaků • vysvětlí povinnosti sestry při výskytu jednotlivých komplikací • vyjmenuje jednotlivé postupy v rámci prevence různých	**5. Pooperační komplikace** • vývoj komplikací v časovém sledu po operaci • pooperační poruchy dechu a plicní komplikace • poruchy krevního oběhu (šok) a cévní komplikace • poruchy fce zažívacího systému

komplikací	• urologické komplikace • pooperační bolest a nespavost • rané komplikace (infekce, krvácení, dehiscence op. rány) • kožní komplikace
Žák: • uvede klady a zápory jednotlivých operačních přístupů • pojmenuje a na modelu zakreslí vybrané laparotomické přístupy, uvede příklady jejich využití • definuje pojem kýla • nakreslí kýlní vak ve vztahu k jednotlivým vrstvám břišní stěny • vyjmenuje vybrané druhy kýl včetně odborné terminologie • jednoduše vysvětlí mechanizmus vzniku a podstatu chirurgické léčby • orientuje se v anatomii a fyziologii GIT, užívá odbornou terminologii • uvede příklady onemocnění žlučníku a žlučových cest (cholelitiázis, choledocholitiázis), jejich příznaky, komplikace, možnosti diagnostiky a chirurgické léčby • uvede příklady onemocnění žaludku a duodena (vředová choroba gastroduodenální, karcinom žaludku), uvede příčiny, rozliší základní příznaky a příznaky komplikací, uvede možnosti diagnostiky a chirurgické léčby • uvede příklady onemocnění střev (Crohnova choroba, ulcerózní proktokolitida, divertikulóza, polypóza, kolorektální karcinom) • rozdělí uvedená onemocnění na zánětlivá a nezánětlivá, vyjmenuje příznaky a komplikace, uvede možnosti diagnostiky a chirurgické léčby • definuje pojem náhlá příhoda břišní • rozlišuje základní druhy NPB (zánětlivé, krvácivé, ileózní) • uvede příklady, příznaky, možnosti léčby, zdůvodní urgentnost stavu	**6. Speciální chirurgie** **Chirurgie břicha** • operační přístupy v břišní chirurgii (laparotomický, laparoskopický), druhy laparotomií • vybraná onemocnění stěny břišní, principy chirurgické léčby • vybraná onemocnění žlučníku a žlučových cest, principy chirurgické léčby • vybraná onemocnění žaludku a duodena principy chirurgické léčby • vybraná onemocnění tenkého, tlustého střeva a konečníku • principy chirurgické léčby • náhlé příhody břišní, jejich léčba

Žák: • orientuje se v anatomii a fyziologii pohybového aparátu, zná odbornou terminologii • vyjmenuje druhy ran, rozlišuje druhy a stupně poranění svalů, šlach a vazů, uvede možnosti diagnostiky a léčby • vyjmenuje a vysvětlí jednotlivé stupně poranění kloubů a jejich léčbu • pojmenuje druhy a typy zlomenin a možnosti diagnostiky a léčby • uvede příklady nejčastějších poranění kloubů a kostí (luxace ramenního kloubu, poranění kolene a hlezna, Collesova zlomenina, zlomenina krčku stehenní kosti), objasní mechanismus vzniku, uvede možnosti léčby • definuje obor ortopedie • vyjmenuje vybraná artrotická onemocnění (coxarthrosis, gonartrosis), příčiny vzniku uvede do souvislosti s životním stylem, popíše projevy, možnosti diagnostiky a léčby	**7. Traumatologie a ortopedie** • poranění měkkých struktur, druhy ran • poranění kloubů • poranění kostí • vybraná artrotická onemocnění kloubů a jejich léčba
Žák: • vyjmenuje vybraná poranění lebky (zlomeniny) • rozlišuje základní stupně poranění mozku na základě znalosti příznaků, uvede možnosti léčby • vyjmenuje vybraná poranění páteře a míchy, popíše příznaky a možné následky, uvede možnosti léčby	**8. Chirurgie hlavy a páteře** • poranění lebky a mozku • poranění páteře a míchy
Žák: • orientuje se v anatomii a fyziologii štítné žlázy • uvede příklady onemocnění štítné žlázy a možnosti chirurgické léčby • vysvětlí pojmy tracheotomie/tracheostomie	**9. Chirurgie krku** • onemocnění štítné žlázy • tracheotomie/tracheostomie

Žák: • orientuje se v anatomii a fyziologii cévního systému • vyjmenuje a charakterizuje vybraná onemocnění tepen a žil • stručně objasní patofyziologii vzniku, odvodí příznaky i možné komplikace • uvede možnosti diagnostiky, objasní podstatu léčebných postupů	**10. Cévní chirurgie** • vybraná onemocnění tepen (ICHDK, arteriální aneurysma), možnosti chirurgické léčby • vybraná onemocnění žil DK (varixy), možnosti chirurgické léčby
Žák: • vyjmenuje příznaky jednotlivých onemocnění • edukuje klientku o metodách samovyšetření prsou a zdůrazní nutnost prevence • pojmenuje jednotlivé kvadranty prsu a vysvětlí jednotlivé typy operací	**11. Chirurgická onemocnění prsu** • mastitida a fibrózní mastopatie • karcinom prsu • možnosti chirurgického řešení
Žák: • orientuje se v anatomii a fyziologii srdce a oběhového systému • vyjmenuje a charakterizuje vybrané • vrozené srdeční vady a objasní podstatu léčebných postupů • vyjmenuje a charakterizuje vybrané získané srdeční vady a objasní podstatu léčebných postupů	**12. Kardiochirurgie** • vybrané vrozené srdeční vady, jejich chirurgická léčba • vybrané získané srdeční vady, jejich chirurgická léčba
Žák: • orientuje se v anatomii a fyziologii močového ústrojí • vyjmenuje a stručně charakterizuje vybraná onemocnění ledvin, moč. cest a pohlavního ústrojí muže, popíše příznaky • uvede možnosti diagnostiky a léčby, uvede a stručně vysvětlí klasické léčebné postupy	**13. Urologie** • vybraná onemocnění ledvin (vrozené vývojové vady, urolitiáza, nádory) • vybraná onemocnění močových cest a pohlavního ústrojí muže (vrozené vývojové vady, hypertrofie a karcinom prostaty)
Žák: • vysvětlí způsob vzniku popáleniny • vyhodnotí pomocí devítkové soustavy popálené plochy u dospělého a dítěte ošetří popáleninu v rámci první pomoci v terénu	**14. Popáleniny** • charakteristika mechanismu vzniku • charakteristika jednotlivých stupňů popálenin • fáze popáleninové nemoci chirurgická péče o popálené plochy

• vyjmenuje postupy k prevenci vzniku popáleninového šoku • uvede možnosti chirurgické péče o popáleného klienta	(nářezy, nekrektomie…) (primární ošetření viz první pomoc 2. ročník)
Žák: • definuje pojem transplantace a vybrané související pojmy (autotransplantace, alotransplantace, xenotransplantace) • orientuje se v možnostech transplantační léčby • vyjmenuje a svými slovy stručně objasní vybrané body transplantačního zákona, v kterém vymezují podmínky, předpoklady a organizaci odběru a příjmu orgánů	**15. Transplantace** • základní podmínky a předpoklady odběru a přijetí orgánů (transplantační zákon)
	3. ročník
Žák: • popíše vývoj vnitřního lékařství v jednotlivých historických obdobích • vyjmenuje důležité mezníky v rozvoji současné interny • vysvětlí jejich význam pro další rozvoj oboru • popíše základní části interního oddělení	**Vnitřní lékařství/Interna** **1. Obecná část:** • úvod do oboru vnitřního lékařství • pojem vnitřní lékařství • historie oboru, podobory, charakteristika interního oddělení • medicínská terminologie
Žák: • popíše jednotlivé druhy vyšetřovacích metod významných pro interní diagnostiku • objasní podstatu vybraných vyšetřovacích metod • uvede příklad využití vybraných metod v interní diagnostice	**2. Vyšetřovací metody u interních onemocnění** • druhy a indikace vyšetřovacích metod, účel • ošetřovatelská péče před, během a po výkonech
Žák: • aplikuje znalosti o srdečně – cévním systému z předmětu somatologie včetně odborné terminologie • pojmenuje druhy onemocnění • vysvětlí příčiny vzniku onemocnění • popíše příznaky onemocnění • uvede možnosti diagnostiky a léčby	**3. Speciální část** **Onemocnění srdce a cév** • ischemická choroba srdeční • infarkt myokardu • angina pectoris • srdeční selhání • ateroskleróza

• doplní příklady komplikací onemocnění • vyvodí preventivní opatření vzniku onemocnění a jejich komplikací	• hypertenze • onemocnění periferních tepen • onemocnění žil
Žák: • aplikuje znalosti o dýchacím systému z předmětu Somatologie včetně odborné terminologie • pojmenuje druhy onemocnění • vysvětlí příčiny vzniku onemocnění • popíše příznaky onemocnění • uvede možnosti diagnostiky a léčby • doplní příklady komplikací onemocnění • vyvodí preventivní opatření vzniku onemocnění a jejich komplikací	**4. Onemocnění dýchacího systému** • onemocnění průdušek (akutní záněty, chronická obstrukční choroba bronchopulmonální, astma) • onemocnění plic (záněty, tuberkulóza, embolie)
Žák: • aplikuje znalosti o zažívacím systému z předmětu somatologie včetně odborné terminologie • pojmenuje druhy onemocnění • vysvětlí příčiny vzniku onemocnění • popíše příznaky onemocnění • uvede možnosti diagnostiky a léčby • doplní příklady komplikací onemocnění • vyvodí preventivní opatření vzniku onemocnění a jejich komplikací	**5. Onemocnění zažívacího systému** • vředová choroba gastroduodena • jaterní cirhóza • cholecystitis • chronická pankreatitis • Crohnova choroba
Žák: • aplikuje znalosti o vylučovacím systému z předmětu somatologie včetně odborné terminologie • pojmenuje druhy onemocnění • vysvětlí příčiny vzniku onemocnění • popíše příznaky onemocnění	**6. Onemocnění močového systému** • onemocnění ledvin • onemocnění močových cest • selhání ledvin

• uvede možnosti diagnostiky a léčby • doplní příklady komplikací onemocnění • vyvodí preventivní opatření vzniku onemocnění a jejich komplikací	
Žák: • aplikuje znalosti o endokrinním systému z předmětu somatologie včetně odborné terminologie • pojmenuje druhy onemocnění • vysvětlí příčiny vzniku onemocnění • popíše příznaky onemocnění • uvede možnosti diagnostiky a léčby • doplní příklady komplikací onemocnění • vyvodí preventivní opatření vzniku onemocnění a jejich komplikací	**7. Onemocnění žláz s vnitřní sekrecí a metabolická onemocnění** • onemocnění štítné žlázy • diabetes mellitus • hyperlipidémie, obezita
Žák: • aplikuje znalosti o krvi z předmětu somatologie včetně odborné terminologie • pojmenuje druhy onemocnění • vysvětlí příčiny vzniku onemocnění • popíše příznaky onemocnění • uvede možnosti diagnostiky a léčby • doplní příklady komplikací onemocnění • vyvodí preventivní opatření vzniku onemocnění a jejich komplikací	**8. Onemocnění krve** • anémie, druhy • leukémie • poruchy hemostázy
Žák: • aplikuje znalosti o pohybovém systému z předmětu Somatologie včetně odborné terminologie • pojmenuje druhy onemocnění • vysvětlí příčiny vzniku onemocnění • popíše příznaky onemocnění	**9. Onemocnění pohybového systému** • revmatoidní artritida • artróza • osteoporóza • totální endoprotéza

• uvede možnosti diagnostiky a léčby • doplní příklady komplikací onemocnění • vyvodí preventivní opatření vzniku onemocnění a jejich komplikací	
Žák: • aplikuje znalosti o nervovém systému z předmětu somatologie včetně odborné terminologie • pojmenuje druhy onemocnění • vysvětlí příčiny vzniku onemocnění • popíše příznaky onemocnění • uvede možnosti diagnostiky a léčby • doplní příklady komplikací onemocnění • vyvodí preventivní opatření vzniku • onemocnění a jejich komplikací	**10. Neurologická onemocnění** • cévní mozková příhoda • epilepsie • meningitida • algický vertebrogenní syndrom
	4. ročník
Žák: • aplikuje znalosti z předmětu somatologie a patologie, epidemiologie a hygieny včetně latinské terminologie • pojmenuje druhy onemocnění • vysvětlí příčiny a příznaky vzniku onemocnění • uvede možnosti diagnostiky a léčby • doplní příklady onemocnění • vyvodí preventivní opatření vzniku onemocnění a jejich komplikací	**1. Onkologická onemocnění** • charakteristika a klasifikace nádorů • diagnostika, léčba • přehled nejčastějších nádorových onemocnění
Žák: • aplikuje znalosti z předmětu somatologie a patologie, epidemiologie a hygieny, včetně latinské terminologie • pojmenuje druhy onemocnění • vysvětlí příčiny vzniku onemocnění	**2. Infekční onemocnění** • průjmové onemocnění • inf. mononukleóza • dětská exantémová onemocnění • očkování, očkovací kalendář, povinné – dobrovolné očkování

• popíše příznaky onemocnění • uvede možnosti diagnostiky a léčby • doplní příklady komplikací onemocnění • vyvodí preventivní opatření vzniku onemocnění a jejich komplikací	• syndrom získaného selhání imunity
Žák: • podílí se na zpracování konkrétního krátkodobého i dlouhodobého rehabilitačního plánu • poskytuje a zajišťuje pomoc/asistenci při použití diagnostických a léčebných prostředků na pacientovi • orientuje se v základních metodách reflexní terapie funkčních poruch hybného systému • orientuje se v aplikaci základních léčebných postupů z fyzikální terapie, LTV, ergodiagnostiky s ergoterapií • aplikuje znalosti pro sestavení plánu lázeňské léčby pro konkrétní onemocnění a začlenění lázeňské léčby do dlouhodobého rehabilitačního programu • aplikuje znalosti pro výběr technických pomůcek a základní zácvik v jejich používání	**3. Rehabilitační a fyzikální medicína** • zásady prevence, diagnostiky a terapie funkčních i morfologických změn, provázejících základní onemocnění pohybového, kardiovaskulárního a respiračního systému • orientace v problematice diagnostiky kineziologické, ergodiagnostické • znalostí základů orientační psychologické a sociální diagnostiky a základních zátěžových testů • orientace v základech elektrodiagnostiky zejména v hodnocení hybného systému zásady jednotlivých postupů fyzikální terapie a přírodních léčebných zdrojů při balneoterapii • zásady jednotlivých postupů LTV, reflexní terapie, reedukace komunikačních schopností
Žák: • charakterizuje stomatologii jako vědu • klasifikuje stomatologické obory • charakterizuje stomatologickou péči • vyvodí preventivní opatření vzniku stomatologického onemocnění a komplikací	**4. Ošetřovatelská péče u nemocných ve stomatologii** • oboru stomatologie • základní odborné stomatologické názvosloví • rozdělení stomatologie: chirurgická, záchovná, protetická, dětská, parodontologie a ortodontie • vznik nových oborů ve stomatologii • stomatologická péče o obyvatelstvo ČR - stomatologická pracoviště, pracovníci

• klasifikuje odborná stomatologická pracoviště • osvojuje si znalostí o anatomii a fyziologii tkání orofaciální oblasti • určí základní příznaky u vybraných onemocnění dutiny ústní • objasní základní diagnosticko-terapeutické postupy u nejčastějších chorob orofaciální oblasti • objasní metodiku vedení stomatologické dokumentace • definuje možnosti způsobu přenosu infekčních onemocnění a možnosti jejich prevence	• Základní vyšetřovací metody ve stomatologii (anamnéza, klinické vyšetření pacienta intraorální a extraorální, radiodiagnostické vyšetření, laboratorní vyšetření /klinická biochemie, hematologie/, klinická fotografie, studijní modely)
• orientuje se v prevenci nemocí a zdravotní výchově • ovládá základy zubní protetiky a ortodoncie • vysvětlí základní úkoly a povinnosti organizace při zajišťování BOZP • dodržuje ustanovení týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence • uvede základní bezpečnostní požadavky při práci se stroji a zařízeními (nástroji, pomůckami, práci na počítači, chemikáliemi apod.) na pracovišti a dbá na jejich dodržování • uvede příklady bezpečnostních rizik, event. nejčastější příčiny úrazů a jejich prevenci • uvede povinnosti pracovníka i zaměstnavatele v případě pracovního úrazu	**A)** **Zubní lékařství včetně preventivního a dětského. Bezpečnost a ochrana zdraví při práci, hygiena práce, požární prevence v rámci výkonu činnosti zubní instrumentářky. Instrumentování.**
• charakterizuje dentální materiály, léčivé přípravky a zdravotnické prostředky • popíše technologické postupy při instrumentování, teorii pro zpracování RTG snímků • dodržuje zásady bezpečnosti práce, ochrany zdraví a životního prostředí na stomatologickém pracovišti • uplatňuje zásady hygieny a epidemiologie při práci včetně dezinfekce a sterilizace zdravotnických prostředků	**B)** **Instrumentování v zubním lékařství**

• zná zdravotnické prostředky v zubním lékařství • orientuje se ve farmakologii zaměřenou na zubní lékařství • popíše radiodiagnostiku v zubním lékařství včetně radiační ochrany	

6.16 Mikrobiologie, epidemiologie a hygiena

	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	celkem za vzdělávání
počet hodin	0	1	0	0	1

6.16.1 Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl předmětu

Cílem předmětu Mikrobiologie, epidemiologie, hygiena je zprostředkovat žákům vybrané poznatky z mikrobiologie, epidemiologie, imunologie a hygieny, potřebné pro to, aby lépe pochopili příčiny onemocnění, vliv mikroorganismů na zdraví a vztah makroorganismu a životního prostředí. Dále žáky připravuje na práci v prostředí se zvýšenými nároky na dodržování hygienických předpisů a prevenci infekčních onemocnění.

Charakteristika učiva

Jedná se o odborný předmět jehož obsah se člení do čtyř celků. Tématickými celky jsou mikrobiologie, dále imunologie, epidemiologie a hygiena. Předmět vytváří a doplňuje teoretický základ pro pro předměty Ošetřovatelství, Základy klinických oborů, Klinická propedeutika.

Strategie výuky

Předmět Mikrobiologie, epidemiologie a hygiena je zařazen do výuky ve 2. ročníku. Hodinová dotace je 1 hodina týdně. Koncepce předmětu je teoretická. Svým zaměřením a obsahem se řadí mezi předměty odborné. Vstupní předpoklady u žáka jsou vědomosti a dovednosti získané v předmětech předcházejících ročníků.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení se řídí klasifikačním řádem, který je součástí školního řádu. Při hodnocení výsledků učení se zaměřit na: hloubku porozumění látce, schopnost využití mezipředmětových vztahů, schopnost aplikace poznatků při řešení problémů, kritické myšlení, samostatnou práci (seminární práce, referáty). Při hodnocení se přihlíží k aktivitě žáků při vyučování, dovednosti pracovat s informacemi a odborným textem, vyjadřovat se k dané problematice. Ověřování výsledků žáků je prováděno zkoušením: ústním, písemným. Hodnocením samostatné práce žáků, domácí přípravy. Při hodnocení se přihlíží k aktivitě žáků při vyučování, dovednosti pracovat s informacemi a odborným textem, vyjadřovat se k dané problematice.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Rozvíjené klíčové kompetence:

- **Kompetence k učení** – mít pozitivní vztah k učení, efektivně se učit větší množství nového učiva, začleňovat nově získané poznatky do dřívějšího kontextu
- **Kompetence k řešení problémů** – žák uplatňuje při řešení problémů různé metody myšlení (logické, empirické) a myšlenkové operace, spolupracuje při řešení problémů se spolužáky
- **Kompetence komunikativní** – formuluje své myšlenky jasně a srozumitelně, vyjadřuje se v odborné terminologii, účastní se diskusí.
- **Kompetence sociální a personální** – Žák by měl být schopen efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok, přijímat hodnocení svých výsledků a adekvátně na ně reagovat, přijímat rady i kritiku, přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k jiným lidem.
- **Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi** – žák využívá IKT při zpracování aktuálních zpráv z oboru.

Rozvíjená průřezová témata:

- **Občan v demokratické společnosti** – žák si osvojí toleranci v přístupu k identitě druhých lidí (multikulturní soužití).
- **Člověk a svět práce** – žák získá znalosti a kompetence k úspěšnému uplatnění se na trhu práce, žák je veden k uvědomění si zodpovědnosti za vlastní život, žák se orientuje v možnostech kontinuálního vzdělávání v oboru, žák je motivován k aktivnímu pracovnímu životu
- **Člověk a životní prostředí** – žák si uvědomí vztah mezi životním prostředím, životním stylem a zdravím jedince a společnosti, žák si osvojí zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví

Člověk a digitální svět – žák si osvojuje využívání digitální technologie k pochopení mikrobiálních procesů a šíření nemocí. Chápe význam sledování epidemiologických dat prostřednictvím digitálních systémů - *viz. příloha č.14a*

Mezipředmětové vztahy

V předmětu Mikrobiologie, epidemiologie a hygiena se uplatňují mezipředmětové vztahy k předmětům Somatologie, Klinická propedeutika, První pomoc, Biologie a ekologie, Patologie, Základy klinických oborů, Informační a komunikační technologie.

6.16.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: • vysvětlí význam mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygieny • vysvětlí vztahy mezi těmito obory a jejich přínos pro péči o zdraví	**1. Úvod do studia předmětu** • vymezení náplně předmětu • vysvětlení základních pojmů
Žák: • klasifikuje a charakterizuje mikro-organismy • vyjmenuje mikroorganismy nejčastěji způsobující onemocnění • vysvětlí účinek ATB a chemoterapeutik • používá základní odbornou terminologii a rozumí ji	**2. Mikrobiologie** • morfologie a fyziologie mikroorganismů • mikrobiální osídlení zdravého člověka • patogenita mikrobů • účinek ATB a chemoterapeutik
Žák: • objasní pojem imunita a fungování imunitních mechanismů • vysvětlí rozdíl mezi specifickou a nespecifickou imunitou a uvede příklady • uvede a vysvětlí příklady patologické imunity (alergie, stavy imunitní nedostatečnosti, autoimunní nemoci)	**3. Imunologie** • pojem infekce a imunita • mechanismy nespecifické imunity • specifické imunitní reakce • serologické vyšetřovací metody • patologické stavy imunitního systému
Žák: • vysvětlí rozdíl mezi infekční a neinfekční nemocí • popíše vznik nákazy, formy výskytu nákaz a proces přenosu • popíše zásady a základní prostředky prevence infekčních onemocnění a epidemií • objasní podstatu očkování	**4. Epidemiologie** • infekční proces, infekční onemocnění a jejich prevence • etiologické agens infekčních chorob • vstupní brány infekce • zdroje nákaz

• specifikuje infekční onemocnění podle původu nákazy a způsobu přenosu a charakterizuje je z hlediska jejich projevů • objasní pojem nozokomiální nákazy • uvede základní rozdělení NN • navrhne možnosti prevence NN	• cesty přenosu nákaz • objasní podstatu očkování • protiepidemická opatření • přehled infekčních chorob podle původu nákazy a cesty přenosu nozokomiální nákazy
Žák: • charakterizuje obor a význam hygieny v primární prevenci • objasní činnost orgánů hygienické služby • uvede předmět a úkoly komunální hygieny • vyhledá informace týkající se hygienických požadavků na provoz zdravotnických a sociálních zařízení • popíše způsob zajištění hygieny a bezpečnosti práce zaměstnanců ve zdravotnictví a sociálních službách	**5. Základy hygieny** • charakteristika oboru, úloha hygieny v primární prevenci • orgány hygienické služby a jejich úkoly • úkoly komunální hygieny, vliv složek životního prostředí na člověka • hygiena výživy a předmětů běžného užívání • vliv výživy na zdraví a prevenci onemocnění • hygienické požadavky na společné stravování manipulaci s potravinami • hygiena a bezpečnost práce ve zdravotnických zařízeních • zásady hygieny provozu zdravotnických a sociálních zařízení • prevence nozokomiálních nákaz, riziková pracoviště • ochrana pracovníků proti infekcím, včetně zdravotních rizik souvisejících s výkonem povolání

6.17 Patologie

	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	celkem za vzdělávání
počet hodin	0	1	0	0	1

6.17.1 Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl předmětu

Obecným cílem předmětu je zprostředkovat základní poznatky z patologie a patologické fyziologie. Cílem je seznámit žáky s patologickými procesy probíhajícími v jednotlivých tkáních, orgánech, orgánových soustavách a organismu a tím vytvořit základ pro budoucí studium vybraných klinických předmětů. Získané vědomosti úzce souvisí s rozvojem odborných kompetencí.

Charakteristika učiva

Učivo vychází ze vzdělávací oblasti pro poskytování ošetřovatelské péče a je vybráno ve vztahu k profilu absolventa. Témata jsou do druhého ročníku rozdělena dle náročnosti a s logickou návazností – příčiny nemocí, prevence nemocí, záněty, nádory, regresivní a progresivní změny a pak navazuje výuku poruch jednotlivých systémů. Jejím hlavním úkolem je přispět k pochopení učiva odborných předmětů studijního oboru. Předpokladem výuky předmětu dle níže uvedeného rozpisu učiva jsou vědomosti a zkušenosti nabyté v ostatních odborných předmětech. Předmět Patologie tvoří teoretické východisko pro dovednosti, které má praktická sestra aplikovat v ošetřovatelství.

Strategie výuky

Předmět Patologie je koncipován jako předmět teoretický s využitím metod názorně demonstračních a aktivizujících. Ve výuce se procvičuje znalost anatomie a fyziologie lidského těla s využitím obrazů a modelů, vyžaduje se používání latinské terminologie. Ve výuce se podporuje samostatná a skupinová práce žáků se zaměřením na aktivní získávání informací, na práci s odborným textem a se slovníkem. Výuka je doplňována využíváním IKT (internet, dynamická, statická projekce reálných či schematických obrazů, interaktivní tabule), dále je doplňována zkušenostmi žáků a příklady z praxe, případně exkurzí na vybraném pracovišti.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení se řídí klasifikačním řádem, který je součástí školního řádu. Žáci jsou hodnoceni v souladu s platným klasifikačním řádem školy. Při hodnocení je kladen důraz na: aktivitu žáků při vyučování, dovednosti pracovat s odborným textem, schopnost využití mezipředmětových vztahů, schopnost vyjadřovat se souvisle a diskutovat na odborné téma.
Ověřování výsledků žáků je prováděno zkoušením: ústním, písemným. Hodnocením samostatné práce žáků, domácí přípravy. Při hodnocení žáků je důraz kladen na hloubku porozumění učivu, schopnost aplikovat poznatky v praxi. Při hodnocení se přihlíží k aktivitě žáků při vyučování, dovednosti pracovat s informacemi a odborným textem, vyjadřovat se k dané problematice.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Rozvíjené klíčové kompetence:

- **kompetence k učení** mít pozitivní vztah k osvojování si poznatků a motivaci k dalšímu (kontinuálnímu) vzdělávání, ovládat techniky učení a využívat různé informační zdroje
- **kompetence k řešení problémů** uplatňovat medicínské znalosti při řešení problémů v oblasti patologie, spolupracovat v rámci týmového řešení problémů
- **kompetence komunikativní** komunikovat a diskutovat na odborné úrovni, formulovat a obhajovat své názory a postoje, dodržovat odbornou terminologii v písemné a ústní formě
- **kompetence personální a sociální** mít odpovědný vztah ke svému zdraví adaptovat se plynule na pracovní prostředí a zařadit se do zdravotnického týmu
- **občanské kompetence a kulturní povědomí** chápat význam životního prostředí pro zdraví člověka, uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život
- **kompetence k pracovnímu uplatnění** mít odpovědný postoj ke vzdělávání a vlastní profesní budoucnosti, mít přehled o možnostech uplatnění v ošetřovatelských oborech
- **kompetence využívat prostředky IKT a pracovat s informacemi** získávat informace z otevřených zdrojů, efektivně s nimi pracovat, kriticky je vyhodnocovat

Rozvíjená průřezová témata:

- **Člověk a svět práce** – žák získá znalosti a kompetence k úspěšnému uplatnění se na trhu práce, žák je veden k uvědomění si zodpovědnosti za vlastní život, žák se orientuje v možnostech kontinuálního vzdělávání v oboru, žák je motivován k aktivnímu pracovnímu životu
- **Člověk a životní prostředí** – žák si uvědomí vztah mezi životním prostředím, životním stylem a zdravím jedince a společnosti, žák si osvojí zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví
- **Občan v demokratické společnosti** – žák má vhodnou míru sebevědomí, sebe odpovědnosti a schopnosti morálního úsudku

Člověk a digitální svět – žák chápe roli moderních technologií, jako je umělá inteligence, v diagnostice patologických stavů. Moderní technologie umožňují žákům lépe pochopit diagnostiku a studium chorob na úrovni buněk, tkání a orgánů - *viz. příloha č.14a*

Mezipředmětové vztahy:
V předmětu Patologie se uplatňují mezipředmětové vztahy k předmětům Somatologie, Biologie a ekologie, Chemie, Fyzika, Klinická propedeutika, Ošetřovatelství, Ošetřování nemocných, Základy klinických oborů, Informační a komunikační technologie, Mikrobiologie, epidemiologie a hygiena.

6.17.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: • vyjmenuje základní úkoly patologie v léčebně preventivní péči • vysvětlí význam základních odborných pojmů • užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii	**1. Úvod do předmětu patologie** • charakteristika oboru • patologie jako vědní obor • vymezení obsahu a funkce předmětu • základní odborné pojmy
Žák: • definuje klinickou a biologickou smrt • popíše známky smrti a posmrtné • změny • uvede ve správných souvislostech příčiny a příznaky zániku organismu	**2. Zánik organismu** • klinická a biologická smrt • známky smrti, posmrtné změny
Žák: • definuje nemoc • popíše zevní a vnitřní příčiny nemoci a uvede příklady	**3. Příčiny nemocí a jejich prevence** • nemoc, příznaky nemoci • zevní příčiny nemoci – fyzikální, chemické, biologické, vlivy výživy a prostředí • vnitřní příčiny nemoci – genetická dispozice, patologická imunita
Žák:	**4. Záněty**

• vysvětlí podstatu, průběh, projevy a příčiny vzniku zánětu • charakterizuje specifické a nespecifické záněty • uvede příčiny, druhy a podstatu základních patologických změn v organismu u zánětů	definice, projevy zánětu místní a celkové, příčiny zánětu, specifické a nespecifické záněty
Žák: • definuje obecné vlastnosti nádorů a jejich biologické chování • uvede příčiny nádorového růstu a zdůvodní zásady prevence • vysvětlí termín prekanceróza • třídí nádory podle biologických vlastností a podle lokalizace • vyjmenuje příklady nepravých nádorů	**5. Nádory** • definice nádoru • obecné a biologické vlastnosti nádorů • vznik nádorů a jejich prevence, prekancerózy, • klasifikace nádorů • nepravé nádory
Žák: • definuje pojmy nekróza, gangréna, dekubitus, atrofie • vysvětlí příčiny jejich vzniku a další vývoj • definuje poruchy metabolismu • popíše podstatu vzniku metabolických poruch • uvede příčiny vzniku metabolických změn • vyjmenuje příklady metabolických poruch	**6. Regresivní a metabolické změny** • nekróza (definice, druhy, příklady, příčiny vzniku a další vývoj) • gangréna (definice, druhy, příklady, význam) • dekubitus (definice, příčiny vzniku, vývoj) • atrofie (definice, druhy, příčiny vzniku, příklady) • poruchy metabolismu (bílkovin, tuků, sacharidů a minerálních látek) konkrementy • pigmentace (exogenní, endogenní) • porucha acidobazické rovnováhy
Žák: • rozliší regresivní a progresivní změny • vysvětlí pojmy regenerace, reparace, hypertrofie, hyperplazie, metaplazie, dysplazie a transplantace • uvede příčiny, druhy a podstatu základních patologických změn v organismu u progresivních změn	**7. Progresivní změny** • regresivní a progresivní změny • regenerace, reparace • hypertrofie, hyperplazie, • metaplazie, dysplazie, transplantace
Žák: • charakterizuje celkové a místní poruchy oběhu	**8. Poruchy oběhu krve a lymfy** • **Celkové poruchy oběhu**

• vysvětlí riziko vzniku hypertenze a jejích následků, popíše projevy hypotenze, insuficience • vysvětlí vznik aterosklerózy • uvede příčiny hypovolémie a příznaky dehydratace a hyperhydratace • vysvětlí mechanizmus vzniku místních poruch oběhu krve a lymfy (hyperémie, cyanózy, ischémie, infarktu, trombózy, embolie a edému) • uvede příčiny, druhy a podstatu základních patologických změn v organismu u poruch oběhu krve a lymfy	• insuficience • hypertenze, hypotenze • ateroskleróza • hypovolémie, dehydratace • hyperhydratace • **Místní poruchy oběhu krve a lymfy** • hyperémie, cyanóza • stenóza, ischémie, infarkt, hemoragie • trombóza, embolie • metastáza • edém
Žák: • popíše a vysvětlí základní příčiny a projevy selhání dýchacího systému • popíše zánětlivé procesy dýchacích cest a plic • definuje poruchy vzdušnosti plic • vysvětlí příčiny vzniku a projevy • vyjmenuje příčiny vzniku karcinomu plic, projevy, komplikace a stanoví prevenci • uvede příčiny, druhy a podstatu základních patologických změn v organismu u poruch dýchacího systému	**9. Poruchy dýchacího systému** • selhání dýchacího systému • poruchy ventilace, difúze, perfúze • záněty dýchacích cest a plic • poruchy vzdušnosti plic • nádory
Žák: • definuje základní projevy poruch trávicího traktu a jejich následky • popíše příčiny vzniku, vysvětlí projevy a případné komplikace základních onemocnění trávicího traktu • stanoví zásady prevence nádorových onemocnění střev • uvede příčiny, druhy a podstatu základních patologických změn v organismu u poruch trávicího systému	**10. Poruchy trávicího systému** • projevy poruch • poruchy motility, sekrece trávicích šťáv, trávení a vstřebávání • nejčastější onemocnění dutiny ústní, jícnu žaludku a střev • nejčastější onemocnění jater, žlučníku a žlučových cest a pankreatu, ikterus
Žák:	**11. Poruchy tvorby a vylučování moči, choroby ledvin a**

• popíše a vysvětlí základní příčiny a projevy selhání ledvin • vysvětlí rozdíl mezi akutním a chronickým onemocněním ledvin a močových cest • popíše urémii • klasifikuje nádory ledvin • uvede příčiny, druhy a podstatu základních patologických změn v organismu u onemocnění ledvin a vývodných cest močových	**vývodných cest močových** • selhání ledvin akutní a chronické, urémie • urolitiáza, zánětlivá a nádorová • onemocnění vývodných cest močových • nádory ledvin
Žák: • vysvětlí a popíše základní příčiny vzniku a projevy hyperfunkčních a hypofunkčních syndromů endokrinních žláz • uvede příčiny, druhy a podstatu základních patologických změn v organismu u poruch endokrinního systému	**12. Poruchy endokrinního systému** • hyperfunkční a hypofunkční syndromy endokrinních žláz a jejich příčiny, (diabetes mellitus)
Žák: • popíše, čím se zabývá teratologie • rozliší pojmy variabilita, variace, malformace • vysvětlí mechanismus vzniku vrozených – vývojových vad • vysvětlí pojmy genopatie, gametopatie a blastopatie • uvede příčiny, druhy a podstatu základních patologických změn v organismu u poruch vývoje	**13. Poruchy vývoje** • teratologie • variabilita, variace, malformace • vývojové – vrozené vady, genopatie, gametopatie, blastopatie

6.1 Seminář psychologie a komunikace OSB

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	celkem za vzdělávání
počet hodin	0	1	0	0	1

.6.18.1. Pojetí vyučovacího předmětu

(1) **a) Obecný cíl předmětu**

Obecným cílem předmětu je zprostředkovat základní poznatky z oblasti osobnostního rozvoje a duševní hygienu zdravotní sestry. Cílem je seznámit žáky s principy sebepoznání, seberozvoje, zvládání stresu a preventivního syndromu vyhoření, což přispívá k psychické pohodě a profesionální stabilitě. Tímto způsobem podporujeme rozvoj schopnosti efektivní komunikace, empatie a odolnosti vůči psychické zátěži, což tvoří základ pro budoucí profesní praxi a odborné kompetence ve zdravotnictví. Získané vědomosti úzce souvisí s rozvojem odborných kompetencí.

(2) **b) Charakteristika učiva**

Učivo vychází ze vzdělávací oblasti zaměřené na osobnostní rozvoj a duševní hygienu pracovníka ve zdravotnictví . Je koncipováno s ohledem na profil absolventa. Tematická struktura učiva je rozložena tak, aby respektovala postupný rozvoj kompetencí potřebných pro zvládání stresu, prevence syndromu vyhoření a efektivní komunikace v ošetřovatelském prostředí.
Výuka se týká emocionální techniky v klíčové oblasti, jako je psychohygiena, prevence stresu, zvládání krizových situací a rozvoj inteligence. Témata jsou rozvržena v logické návaznosti – od základů osobnostního rozvoje a sebepoznání, přes techniku relaxace a stresového managementu, až po komunikaci a řešení konfliktních situací v pracovním prostředí.
Hlavním cílem předmětu je podpora odborných kompetencí zdravotních sester v oblasti duševní stability a profesní odolnosti. Předpokladem pro zvládnutí učiva jsou znalosti obecné psychologie a sociální komunikace, které umožňují hlubší pochopení souvislostí mezi osobnostním rozvojem a kvalitou poskytované péče.

(3) **c) Strategie výuky**

Předmět **Osobnostní rozvoj a duševní hygiena ve zdravotnictví** je koncipován jako teoreticko-praktický předmět s využitím metod aktivizujících, názorně demonstračních a reflektivních. Výuka se zaměřuje na propojení teorie s praktickými dovednostmi v oblasti sebepoznání, zvládání stresu a prevence syndromu vyhoření.

V hodinách se využívají interaktivní metody, jako jsou řízené diskuse, skupinová práce, kazuistiky, sebezkušenostní cvičení a modelové situace. Studenti jsou vedeni k aktivnímu zapojení do výuky prostřednictvím reflexe vlastních zkušeností, práce s odbornými texty a využití diagnostických nástrojů (např. testy stresové odolnosti, analýza copingových strategií).

Důležitou součástí výuky je využívání informačních a komunikačních technologií (IKT), jako jsou e-learningové materiály, online testy, videa s odborníky z oblasti psychologie a zdravotnictví, interaktivní tabule a digitální aplikace pro řízení stresu a duševní hygienu.

Výuka je dále doplněna praktickými nácviky relaxačních a dechových technik, mindfulness, autogenního tréninku či progresivní svalové relaxace. Žáci jsou podporováni ve sdílení zkušeností a aplikací naučených technik v rámci stáží a praxe ve zdravotnických zařízeních. Důraz je kladen na individuální i skupinovou reflexi a na podporu celoživotního učení v oblasti duševní pohody a osobního rozvoje.

(4) **d) Hodnocení výsledků žáků**

Hodnocení se řídí klasifikačním řádem, který je součástí školního řádu. Žáci jsou hodnoceni v souladu s platným klasifikačním řádem školy. Při hodnocení je kladen důraz na **aktivní zapojení do výuky, schopnost sebereflexe, dovednost pracovat s odborným textem** a **praktické uplatnění naučených techniků v oblasti osobnostního rozvoje a duševní hygieny**.

Ověřování výsledků žáků probíhá **ústním a písemným zkoušením**, hodnocením samostatných i skupinových prací, analýzou kazuistik a prezentacemi na odborná témata. Zohledňuje se schopnost aplikovat získané poznatky v praxi, např. formou **sebezkušenostních cvičení**, přípravy relaxačních technik a strategií zvládání stresu.

Při hodnocení se přihlíží ke **kreativitě v řešení úkolů, schopnosti vyjadřovat se k odborným tématům, dovednosti diskutovat a pracovat s informacemi z různých zdrojů**. Důraz je kladen na schopnost **propojovat poznatky s mezipředmětovými vztahy**, analyzovat reálné situace a navrhovat efektivní řešení v rámci prevence syndromu vyhoření a duševní hygieny zdravotní sestry.

(5) **e) Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat**

(6) **Předmět Osobnostní rozvoj a duševní hygiena zdravotní sestry, souvisí s rozvojem klíčových kompetencí, které jsou nezbytné pro profesní i osobní růst zdravotnických pracovníků. Pomáhá budovat schopnost zvládat stres, efektivně komunikovat a pečovat o vlastní duševní zdraví, což jsou klíčové faktory pro úspěšné uplatnění v praxi.**

.Rozvíjené klíčové kompetence:

- **Kompetence k učení**
  Podporuje **sebereflexi a motivaci k celoživotnímu vzdělávání**.
  Žáci se učí **využívat různé informační zdroje**, udržovat techniku hygieny a aplikovat je do profesního i osobního života.
- **Kompetence k řešení problémů**
  Zaměřuje se na **identifikaci a řešení stresových situací** v ošetřovatelské praxi.
  Učí žáky **praktické strategie prevence syndromu vyhoření a zvládání krizových situací**.
  Podporuje týmovou spolupráci při hledání řešení problémů v oblasti psychohygieny.
- **Kompetence komunikativní**
  Posiluje **efektivní schopnost komunikace** se spolupracovníky, pacienty a jejich rodinami.
  Učí žáky **formulovat a obhajovat své názory** v odborných diskusích.
  Důraz je kladen na **aktivní naslouchání, empatii a asertivní komunikaci**.
- **Kompetence personální a sociální**
  Žáci si osvojují **odpovědný vztah k vlastnímu zdraví a psychohygieně**.
  Podporuje **odolnost vůči stresu, flexibilitu a schopnost adaptace na pracovní prostředí**.
  Učí žáky **využívat relaxační a autoregulační techniky** pro udržení psychické stability.
- **Občanské kompetence a kulturní povědomí**
  Podporuje **etické vnímání hodnoty života a odpovědnost za vlastní zdraví**.
  Rozvíjí **respekt k individuálním potřebám pacientů** a schopnost vnímat sociální i kulturní rozdíly v oblasti zdraví.
- **Kompetence k pracovnímu uplatnění**
  Připravuje žáky na profesní uplatnění tím, že jim poskytuje **praktické dovednosti pro prevenci stresu a duševní hygienu v náročném zdravotnickém prostředí**.
  Učí žáky, jak **pracovat s vlastními limity a posilovat psychickou odolnost**.
- **Kompetence k využívání prostředků IKT a práci s informacemi**
  Žáci se učí **pracovat s digitálními nástroji** podporujícími duševní zdraví (např. aplikace pro řízení stresu a relaxaci).
  Rozvíjí schopnost **kritického hodnocení informací** z otevřených zdrojů a odborné literatury.

.Průřezová témata:

Předmět **Osobnostní rozvoj a duševní hygiena zdravotní sestry** rozvíjí následující průřezová témata:

- **Člověk a zdraví** – zaměřen na **péči o fyzické i psychické zdraví**, prevenci syndromu vyhoření a zvládání stresu.
- **Osobnostní a sociální výchova** – podporuje **rozvoj sebereflexe, asertivity a sociálních dovedností** v mezilidských vztazích.
- **Mediální výchova** – učí **kritickému hodnocení informací** a práci s digitálními nástroji pro podporu duševního zdraví.
- **Environmentální výchova** – zaměřena na psychiku a **vliv životního prostředí na pohodu a zdraví**.

Tento předmět tak souvisí s **komplexním rozvojem odborných a měkkých dovedností**, které jsou klíčové pro efektivní a dlouhodobé působení ve zdravotnické praxi.

Rozvíjená průřezová témata:

- **Člověk a svět práce** – žák získá znalosti a kompetence k úspěšnému uplatnění se na trhu práce, žák je veden k uvědomění si zodpovědnosti za vlastní život, žák se orientuje v možnostech kontinuálního vzdělávání v oboru, žák je motivován k aktivnímu pracovnímu životu
- **Člověk a životní prostředí** – žák si uvědomí vztah mezi životním prostředím, životním stylem a zdravím jedince a společnosti, žák si osvojí zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví
- **Občan v demokratické společnosti** – žák má vhodnou míru sebevědomí, sebe odpovědnosti a schopnosti morálního úsudku
- **Člověk a digitální svět** – viz. příloha č.14a

(1) **f) Mezipředmětové vztahy:**

V tomto předmětu se uplatňují mezipředmětové vztahy k předmětům Psychologie, Somatologie, Biologie a ekologie, Chemie, Fyzika, Klinická propedeutika, Ošetřovatelství, Ošetřování nemocných, Základy klinických oborů, Informační a komunikační technologie, Mikrobiologie, epidemiologie a hygiena.

.6.18.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: • Chápe faktory ovlivňující duševní zdraví (biologické, psychologické, sociální). • Umí vysvětlit vztah mezi tělesným a duševním zdravím. • Ovládá strategie zvládání stresu a prevence syndromu vyhoření. • Chápe význam pohybu, stravy, spánku a relaxace pro fyzické i psychické zdraví. • Umí rozpoznat příznaky akutního a chronického stresu u pacientů i sebe. • Chápe význam psychohygieny pro zdravotníky a pacienty. • Umí používat relaxační a dechovou techniku ke snížení stresu.	**1.Duševní zdraví a zdravý životní styl** • Determinanty duševního zdraví • Zásady zdravého životního stylu • Vliv stresu na duševní zdraví • Prevence duševních poruch a psychohygieny
Žák: • Rozezná hlavní stres ve zdravotnickém prostředí (časový tlak, náročná komunikace s pacienty, vysoká odpovědnost). • Chápe stresovou reakci organismu a její vliv na fyzické i psychické zdraví. • Umí efektivně pracovat se stresem v krizových situacích. • Chápe význam týmové spolupráce a sdílení zkušeností pro	**2.Stres a jeho vliv na zdravotnictví** • Příčiny a druhy stresu v ošetřovatelské praxi • Fáze stresu a jeho fyziologické dopady • Strategie zvládání stresu v práci zdravotní sestry • Relaxační techniky a metody prevence stresu

zmírnění stresu. • Ovládá praktické relaxační techniky vhodné pro zdravotníky (dechová cvičení, mindfulness, progresivní svalová relaxace). • Chápe význam pravidelného odpočinku a rovnováhy mezi prací a osobním životem.	
Žák: • Rozpoznaná definice a hlavní příznaky syndromu vyhoření. • Identifikuje rizikové faktory syndromu vyhoření v profesi zdravotní sestry. • Chápe dopady syndromu vyhoření na zdravotnický personál a kvalitu péče. • Zná metody prevence syndromu vyhoření a jejich využití v praxi. • Umí aplikovat duševní strategii psychohygieny pro prevenci a fyzického vyčerpání. • Dokáže podpořit psychickou odolnost u sebe i kolegů v týmu. • Chápe význam rovnováhy mezi pracovním a osobním životem pro prevenci vyhoření.	**3.Syndrom vyhoření a jeho prevence** • Definice a příznaky syndromu vyhoření • Rizikové faktory v povolání zdravotní sestry • Metody prevence syndromu vyhoření • Podpora psychické odolnosti zdravotníků
Žák: • Ovládá techniky sebereflexe a její využití v profesním i osobním životě. • Dokáže identifikovat své silné a slabé stránky a pracovat s nimi. • Chápu vliv osobnostních rysů na profesní výkon a komunikaci s pacienty. • Zná strategie osobního rozvoje a jejich aplikace v	**4.Sebepoznání a osobnostní rozvoj** • Techniky sebereflexe a osobnostního růstu • Práce se silnými a slabými stránkami • Vliv osobnostních rysů na profesní výkon • Celoživotní vzdělávání a seberozvoj

ošetřovatelské praxi. • Umím si stanovit profesní reálné a osobní cíle pro svůj růst. • Chápe význam celoživotního vzdělávání pro profesní uplatnění. • Dokáže efektivně využívat metody seberozvoje pro zlepšení své praxe	
• Žák: • Mimořádná efektivní komunikace s pacienty, kolegy a dalšími zdravotníky. • Zná principy asertivní komunikace a jejich využití ve zdravotnictví. • Dokáže řešit konfliktní situace v týmu profesionálním a konstruktivním způsobem. • Chápe význam aktivního naslouchání v komunikaci s pacienty a kolegy. • Uplatňuje empatii při komunikaci s pacienty a jejich rodinami. • Umí přizpůsobit způsob komunikace specifickým potřebám pacientů. • Dokáže zvládat náročné komunikační situace v krizových momentech zdravotní péče.	**5.Komunikační dovednosti zdravotní sestry** • Efektivní komunikace s pacienty a kolegy • Asertivní komunikace ve zdravotnictví • Řešení konfliktních situací v týmu • Aktivní naslouchání a empatie v ošetřovatelství
Žák: • Ovládá mindfulness a meditační techniky pro zlepšení duševní	**6.Techniky duševní hygieny v praxi** • Mindfulness a meditace pro zdravotníky

pohody. • Umí využívat dechová a relaxační cvičení ke snížení stresu. • Zná metody organizace času a strategie prevence přetížení v práci zdravotníka. • Chápe význam fyzické aktivity pro duševní zdraví a psychohygienu. • Dokáže aplikovat techniku psychohygieny v každodenní praxi. • Umím doporučit relaxační metody pacientům a dalším. • Chápe důležitost rovnováhy mezi pracovním a osobním životem pro dlouhodobé duševní zdraví.	• Dechová a relaxační cvičení • Organizace času a prevence přetížení • Péče o fyzické zdraví jako součást psychohygieny
• Žák: • Chápe význam emoční inteligence v práci zdravotní sestry a její dopad na kvalitu péče. • Umí regulovat své emoce při náročných a stresových situacích. • Uplatňuje empatii v komunikaci s pacienty, kolegy a jejich rodinami. • Dokáže rozpoznat a zvládat negativní emoce u sebe pacientů. • Chápe, jak stresové reakce ovlivňující rozhodování a profesní výkon. • Zná strategie zvládání emočně vypjatých situací ve zdravotnické praxi. • Umí pracovat s vlastními emocemi tak, aby neovlivňovaly negativně kvalitu péče.	**7.Emoční inteligence a zvládání emocí** • Význam emoční inteligence v práci zdravotní sestry • Regulace emocí při náročných situacích • Empatie a její role v komunikaci s pacienty • Práce s negativními emocemi a stresovými reakcemi
Žák: • Umí efektivně organizovat pracovní den a plánovat úkoly s	**8.Time management a rovnováha mezi prací a osobním životem** • Organizace pracovního dne a plánování úkolů

ohledem na priority. • Chápe důležitost prevence přetížení a udržování rovnováhy mezi prací a osobním životem. • Dokáže delegovat úkoly a spolupracovat v týmu pro optimalizaci pracovního výkonu. • Respektuje osobní hranice a umí komunikovat s přáteli a nadřízeným. • Ovládá technika řízení času pro zvýšení efektivity a snížení stresu. • Chápe důležitost odpočinku a regenerace pro dlouhodobou profesní udržitelnost. • Umím asertivně říkat „ne“ v situacích, kdy je to nezbytné pro vlastní duševní pohodu.	• Prevence přetížení a work-life balance • Delegování úkolů a týmové spolupráce • Osobní hranice a schopnost říkat „ne“

6.19 Psychologie a komunikace

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	celkem za vzdělávání
počet hodin	1	2	2	2	7

.6.19.1 Pojetí vyučovacího předmětu

a) Obecný cíl předmětu

Předmět psychologie a komunikace umožňuje žákům získat všeobecný přehled, vědomosti a dovednosti ze základních teoretických i aplikovaných oborů psychologie, z oblastisociálních vztahů a komunikačních dovedností. Ukazuje možnosti uplatnění těchto poznatků a dovedností zejména při výkonu zdravotnického povolání, v ošetřovatelském procesu při komplexní péči o klienta, ale i v osobním a občanském životě. Vede k osvojení zásad týmové práce, především pro uplatnění ve zdravotnickém týmu. Rozvíjí osobnost žáka, formuje jeho vztah k povolání a rozvíjí profesní kompetence, zejména vztah k pacientům/ klientům. Vede k osvojení zásad duševní hygieny a celoživotní zodpovědnosti za své biopsychosociální zdraví. Umožňuje rozlišovat a respektovat zvláštnosti jednotlivých vývojových období člověka. Umožní žákům poznávat svou osobnost, znát profil osobnosti praktické sestry.

b) Charakteristika učiva

Učivo předmětu psychologie a komunikace vychází z Rámcového vzdělávacího programu, vzdělávací oblasti Sociální vztahy a dovednosti. Svým obsahem se řadí mezi předměty odborné. Výuka předmětu je teoreticko – praktická, tj. střídání teorie a cvičení s využitím názorně demonstračních a aktivizujících metod. V předmětu se žáci seznámí se základními pojmy z obecné psychologie, vývojové psychologie, sociální a zdravotnické psychologie. Učivo umožňuje pochopit praktické využití psychologie v osobním životě, v mezilidských vztazích a pracovním prostředí. Ve výuce je kladen důraz na přípravu jedince pro život osobní i profesní.

c) Strategie výuky

Ve výuce je kladen důraz na přípravu jedince pro praktický život, osobní a profesní. Výuka předmětu je teoreticko – praktická, tj. střídání teorie a cvičení s využitím názorně demonstračních a aktivizujících metod. Učivo si žák osvojuje na základě sociálně – komunikativního učení, analýzy příkladů a modelových situací, činnostního učení a autodidaktických metod.

Při výuce je vhodné v rámci motivace: - uplatňovat individuální přístup k žákům, - využívat a porovnávat životní zkušenosti žáků a vést je k vyvozování vlastních závěrů, k diskuzi, - uvádět souvislosti mezi již získanými vědomostmi a dovednostmi, plánovaným tématem učiva a praktickým využitím, - uvádět příklady z praxe, simulovat problémové a konfliktní situace z ošetřovatelské praxe i z běžného života, vést k

prožitku, k jednoduché analýze situace a řešení, - využívat audio a video techniku k zpětné reflexi a sebereflexi, - frontální výuku doplňovat využíváním názorně demonstračních pomůcek (tabule, zpětný projektor, dataprojektor, audiovizuální technika, internet a jiné).
Metody výuky: výklad, diskuze, samostatná práce, analýza příkladů z praktické zkušenosti, simulace běžných problémových a konfliktních situací z ošetřovatelské praxe, hraní rolí, brainstorming, relaxační cvičení, prožitkové metody, sebereflexe.

d) Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení se řídí klasifikačním řádem, který je součástí školního řádu. Při hodnocení výsledků učení, vzhledem k pojetí předmětu, je kladen důraz na: hloubku porozumění učivu, schopnost využití mezipředmětových vztahů, schopnost aplikace získaných poznatků při řešení modelových situací, zpracování a prezentaci zadaných úkolů, aktivní přístup žáka k výuce, vlastní kreativitu žáka.
Metody hodnocení: písemné testy po probrání určitých tematických celků, průběžné ústní zkoušení, sebehodnocení žáka, vzájemné hodnocení při prezentaci výsledků práce, aktivita při hodině. Při hodnocení se přihlíží k aktivitě žáků při vyučování, dovednosti pracovat s informacemi a odborným textem, vyjadřovat se k dané problematice.

e) Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Rozvíjené klíčové kompetence:

- **kompetence k učení** tzn. mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání; ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky; s porozuměním naslouchat mluveným projevům (např. výklad, přednáška, proslov), pořizovat si poznámky; využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí; sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí, znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.
- **kompetence k řešení problémů** tzn. porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky, uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace; volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve, spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).
- **komunikativní kompetence** tzn. vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat, aktivně se účastnit diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje; vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.
- **personální a sociální kompetence** tzn. posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích, stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek, reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku, ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí, mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědom důsledků nezdravého životního stylu a závislostí, pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností, přijímat a odpovědně

plnit svěřené úkoly, podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých, přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

- **občanské kompetence a kulturní povědomí** tzn. jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu, dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci, jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie, uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých, uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních;
- **kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám** tzn. mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání, uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám, mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru, cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze, vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle.

Rozvíjená průřezová témata:

- **občan v demokratické společnosti** – mít vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku, být připraven si klást základní existenční otázky a hledat na ně odpovědi a řešení, učit se hledat kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a být kriticky tolerantní, umět jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení.
- **člověk a životní prostředí** – poznávat svět a lépe mu rozumět.
- **člověk a svět práce** – uvědomovat si zodpovědnost za vlastní životy, uvědomovat si význam vzdělání pro život, být motivován k aktivnímu pracovnímu životu a úspěšné kariéře, umět se písemně i verbálně prezentovat při jednání s potencionálními zaměstnavateli, formulovat svá očekávání a své priority.
- **Člověk a digitální svět-** viz. příloha č.14a

f) Mezipředmětové vztahy:

V předmětu Psychologie a komunikace se uplatňují široké mezipředmětové vztahy, především s odbornými předměty jako je Ošetřovatelství, Ošetřování nemocných, Klinická propedeutika, Somatologie, Biologie a ekologie, Základy klinických oborů. Předmět rozvijí, kromě základních znalostí žáka take osobnost žáka. Tento předmět souvisí též s Občanskou naukou, Českým jazykem a literaturou, Cizím jazykem v odborné terminologii, Tělesnou výchovou, Informační a komunikační technologií.

.6.19.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
	1. ročník
Žák: • vysvětlí pojem komunikace, funkci komunikaci • popíše rozdíl mezi verbální a neverbální komunikací • zná poruchy komunikace	**1. Komunikace** • komunikace jako pojem, funkce komunikace, druhy sociální komunikace, verbální komunikace, neverbální komunikace • poruchy komunikace
Žák: • popíše jednotlivé druhy neverbální komunikace • předvede na modelových situacích jednotlivé typy neverbální komunikace	**2. Neverbální komunikace** • mimika, komunikace očima, proxemika, posturologie, kinezika, gestika, haptika, paraverbální komunikace • hodnocení neverbální komunikace
Žák: • dodržuje zásady zdravotnické etiky a společenského chování • dodržuje práva pacientů • identifikuje direktivní a nedirektivní • způsob chování • rozliší evalvační a devalvační chování, identifikuje prvky tohoto chování v komunikaci • rozliší na příkladech projevy asertivního a neasertivního chování • předvede taktiku komunikace s agresivním nemocným • řeší vhodným způsobem modelové komunikační situace	**3. Verbální komunikace, kultura řeči, kultura chování** • druhy rozhovoru, fáze rozhovoru • navazování kontaktu (verbální, neverbální – vzhledem k věkovým a individuálním zvláštnostem), vč. procvičení na modelových situacích • kladení otázek, vč. procvičení na modelových situacích • aktivní naslouchání – umění naslouchat, vč. procvičení na modelových situacích • zaujímání a projevení postojů, vč. procvičení na modelových situacích • edukace, procvičení na modelových situacích • direktivní a nedirektivní způsoby chování, evalvace a devalvace v komunikaci, vč. procvičení na modelových

	situacích • asertivita a agresivita v komunikaci, vč. procvičení na modelových situacích • vedení rozhovoru, diskuse, argumentace, vč. procvičení na modelových situacích
Žák: • komunikuje s pacienty vhodným způsobem s ohledem na jejich věk, osobnost a zdravotní stav a s vědomím respektování národnostních, náboženských, jazykových a jiných odlišností zejména vlivu sociokulturního prostředí • vyjmenuje zásady komunikace s nemocným dítětem, dospělým a rodinnými příslušníky • volí vhodné formy komunikace a uplatňuje nedirektivní přístup k seniorům, nevyléčitelně nemocným a umírajícím • uplatňuje zásady komunikace se smyslově i tělesně handicapovanými • popíše zvláštnosti komunikace u • nemocných s psychickými obtížemi • vyjmenuje specifika komunikace s pacienty postižených autistickým spektrem a mentálním postižením • objasní zásady komunikace s pacienty cizinci	**4. Specifické komunikační dovednosti** • řešení modelových situací z běžného života z hlediska osobnosti, zdravotního stavu, sociokulturních a jiných specifik, vč. procvičení na modelových situacích • komunikace s dítětem, dospělými rodinnými příslušníky • komunikace se seniory • komunikace s nevyléčitelně nemocnými a nemocnými v terminálním stádiu, vč. procvičení na modelových situacích • komunikace s lidmi se speciálními potřebami / tělesně a smyslově postiženými • alternativní způsoby komunikace, vč. procvičení na modelových situacích • komunikace u nemocných s psychickými potížemi, s mentálním postižením a s postižením autistického centra • komunikace s lidmi různých kultur (multikulturní ošetřovatelství) • alternativní způsoby komunikace, vč. procvičení na modelových situacích
	2. ročník
Žák: • dokáže začlenit psychologii do soustavy společenských věd • definuje předmět psychologie • vymezí psychologii jako vědní obor a její přínos pro práci i osobní	**1. Psychologie jako věda** • seznámení s náplní předmětu psychologie • předmět, cíle, stručná historie psychologie • obory psychologie, vztah psychologie k jiným vědním oborům

život • popíše základní mezníky vývoje psychologie jako vědní disciplíny • používá správně odbornou terminologii, vymezí vybrané psychologické pojmy • orientuje se v základních psychologických metodách, dokáže je použít v modelových situacích • vysvětlí význam psychologie a uplatnění v různých oblastech lidské činnosti • uvědomí si a na příkladech objasní psychosomatickou jednotu lidského organismu • vysvětlí biologickou a sociální determinaci lidské psychiky • uvede vztah mezi nervovou soustavou a psychikou	• využití poznatků z psychologie v pracovním a osobním životě • metody psychologie • vědomí a nevědomí, prožívání a chování • determinace lidské psychiky (fylogeneze a ontogeneze nervové soustavy)
Žák: • charakterizuje jednotlivé psychické procesy a stavy • dokáže uvést příklady poruch psychických stavů a procesů • vysvětlí, jak probíhá proces poznávání • objasní jednotlivé fáze vnímání • charakterizuje fáze, druhy a typy paměti, její vývoj • objasní pojem imaginace • uvede rozdíly mezi představivostí a fantazií • objasní podstatu myšlení a řeči vč. myšlenkového řešení problému • objasní pojem emoce • rozliší základní druhy citů • ovládá jednoduché techniky na rozvoj a posilování psychických procesů a stavů • užívá dovednosti potřebné pro seberegulaci a sebehodnocení a zvládání náročných pracovních a životních situací	**2. Psychické procesy, stavy** • třídění psychických jevů • procesy, stavy a vlastnosti • čití a vnímání, vč. poruch vnímání • pozornost, vč. technik rozvoje pozornosti a poruch pozornosti • paměť, vč. technik rozvoje paměti a poruch paměti, • učení, imaginace • představivost, fantazie • myšlení, myšlenkové operace, poruchy • řeč, poruchy • emoce, emoční procesy, vč. poruch • volní procesy, vůle, vč. poruch • metody sebepoznávání a sebehodnocení psychických procesů a stavů – využití pro sebevýchovu, sebevzdělávání, seberealizaci, sebehodnocení • využití metody pozorování a posuzování psychických procesů a stavů druhého člověka

Žák: • objasní základní pojmy psychologie osobnosti • vymezí pojem osobnost • charakterizuje strukturu osobnosti • uvědomí si a vysvětlí bio-psycho-sociální jednotu osobností • objasní na příkladech psychosomatickou jednotu lidského organismu • analyzuje činitele podílející se na utváření osobnosti • definuje vrozené a získané vlastnosti učení • definuje vrozené a získané povahové vlastnosti osobnosti • charakterizuje motivační vlastnosti osobností • uvede jednotlivé motivační činitele (vč. postojů – popíše vznik a funkci postojů, posoudí možnost výchovného působení na změnu postojů) • charakterizuje motivované jednání • uvede příklady typologií osobnosti • užívá techniky sebepoznání, sebevýchovy a učení k rozvoji vlastní osobnosti • diskutuje o normálních a patologických rysech osobnosti, uvede některá specifika osobnosti klientů (sociálních služeb, zdravotnický služeb) • aplikuje osvojené vybrané techniky a postupy poznávání osobnosti, popíše a vytvoří na základě pozorování a rozhovoru jednoduchou charakteristiku člověka • na základě získaných vědomostí uvede příklady kladných a záporných vlastností pracovníka v pomáhajících profesích identifikuje chyby, předsudky a stereotypy v posuzování osobnosti	**3. Člověk jako osobnost** • vymezení pojmu osobnost, komplexní bio-psycho-sociální pojetí osobnosti • determinace osobnosti, biologická determinace, socializace osobnosti, • vlastnosti osobnosti – klasifikace • vlastnosti učení • vlastnosti povahové • vlastnosti motivační – potřeby a jejich členění, zájmy, postoje, hodnoty, cíle; motivované jednání; motivace k učení • typologie osobnosti • sebepoznávání, poznávání a posuzování osobnosti druhého člověka – chyby v posuzování osobnosti • změny v chování osobnosti a jejich prevence • osobnost pracovníka v pomáhajících profesích – charakteristické rysy, vztah k výkonu povolání, etika v chování pracovníka
	3. ročník
Žák: • začlení ontogenetickou psychologii do systému psychologických vědních disciplín • chápe a vlastními slovy vysvětlí základní pojmy ontogenetické	**1. Ontogenetická, vývojová psychologie** • vymezení základních pojmů ontogenetické psychologie, její začlenění do systému ostatních psychologických odvětví • charakteristika ontogenetického vývoje psychiky, faktory

psychologie a vývojové etapy člověka • specifikuje jednotlivé vývojové etapy v životě člověka • určí potřeby člověka v jednotlivých vývojových stádiích	vývoje, vývojová křivka • periodizace vývoje psychiky • charakteristika vývojových stádií • vývoj a uspokojování potřeb
Žák: • začlení sociální psychologii do systému psychologických vědních oborů • chápe a vlastními slovy objasní základní pojmy sociální psychologie • zná možnosti uplatnění znalostí o sociální • stránce psychiky člověka v pracovních i mimopracovních vztazích vysvětlí rozdíl mezi biologickou a sociální zralostí • identifikuje vztahy mezi členy skupiny	**2. Sociální psychologie** • úvod do studia sociální psychologie, její místo v systému ostatních psychologických oborů, vymezení základních pojmů • sociální podstata osobnosti, vývoj osobnosti v procesu socializace • sociální učení a zrání • sociální skupiny, druhy sociálních skupin • postavení členů ve skupině • rodina, náhradní výchovná péče • sociální percepce, chyby v sociální percepci • sociální interakce, jednotlivé typy sociálních vztahů • profesionální chování • nepřátelské chování, vyvolávání konfliktů • diskriminace, minorita, majorita • poruchy socializace
Žák: • charakterizuje obsah předmětu pedagogika • charakterizuje obsah pojmu vzdělání a výchova, • chápe význam pedagogiky pro rozvoj osobnosti • aplikuje jednotlivé metody výchovného zaměstnání včetně jejich specifik	**3. Pedagogika** • úvod do předmětu • výchova a vzdělání, historie a současnost, druhy, metody, metodika výchovného zaměstnání • výchova a vzdělávání dospělých, handicapovaných
	4. ročník
Žák: • objasní pojmy klinická psychologie, zdravotnická psychologie, psychologie zdraví	**1. Zdravotnická psychologie** • vymezení pojmu zdraví, nemoc, biopsychosociální model člověka, nemoci psychosomatické a somatopsychické, stres

• vyjmenuje a objasní faktory ovlivňující psychiku nemocného • objasní na příkladech psychosomatickou jednotu lidského organismu • popíše na příkladu individuální přístup k nemocným s respektováním jejich osobnosti, věku, potřeb, zdravotního znevýhodnění, sociokulturních a jiných zvláštností • uvede fáze prožívání nemoci v čase • popíše adaptaci nemocného na nemoc • objasní důsledky hospitalismu a navrhne preventivní opatření • vyjmenuje faktory ovlivňující subjektivní prožívání nemoci (autoplastický obraz nemoci) • vysvětlí změny chování nemocného v souvislosti s prožíváním bolesti, strachu a úzkosti • popíše, jak nemoc nebo zdravotní postižení může ovlivnit chování a jednání člověka (dítěte, dospělého a starého člověka, příbuzných nemocného) • objasní dopad hospitalizace na psychiku nemocného • specifikuje psychologickou problematiku hospitalizace dětí	jako faktor ovlivňující vznik nemoci • nemoc jako náročná životní situace, subjektivní prožívání nemoci • autoplastický obraz nemoci, ovlivnění kulturou, prožívání nemoci v čase • adaptace na nemoc, hospitalismus, odolnost k zátěži, techniky vyrovnávání se s náročnými životními situacemi, obranné mechanismy • vliv onemocnění na psychiku nemocného (specifické vlastnosti v psychice nemocných), úzkost a strach v psychice nemocného člověka • hospitalizace, reakce na hospitalizaci, vliv hospitalizace na osobnost jedince • hospitalizace dítěte
Žák: • zná vhodné psychosociální a estetické předpoklady zdravotnického pracovníka • vysvětlí pojmy a důsledky profesionální adaptace a deformace zdravotnického pracovníka • vysvětlí pojem a důsledky iatrogenie • vysvětlí pojmy empatie, altruismus a uvede příklady • vyjmenuje faktory, které mají vliv na psychický a fyzický stav zdravotnického pracovníka • objasní příznaky syndromu vyhoření a uvede účinné způsoby prevence vzniku syndromu	**2. Psychologie zdravotníka** • osobnost zdravotnického pracovníka • profesionální adaptace a deformace • problematika iatrogenie • interpersonální vztahy • zásady profesionálního chování zdravotníka • etika zdravotnického pracovníka • syndrom vyhoření u pomáhajících profesí
Žák: • určí příznaky, příčiny a možné důsledky zátěžových situací jako stres,	**3. Náročné životní situace a jejich vliv na psychiku člověka** • stres, frustrace, deprivace, strach, agrese

frustrace, deprivace, • zná obranné mechanismy a umí na ně vhodným způsobem reagovat • ovládá zásady péče o duševní zdraví • zná a využívá základní relaxační techniky	• týrání a zneužívání, domácí násilí • problematika závislostí • odolnost k zátěži, techniky vyrovnání se s náročnými životními situacemi • péče o duševní zdraví • relaxace, relaxační cvičení
Žák: • charakterizuje kategorie nemocných • vyjmenuje a vysvětlí fáze procesu umírání • charakterizuje empatický přístup zdravotnického pracovníka k umírajícímu nemocnému a pozůstalým • charakterizuje problematiku nemocných v domácí péči a problematiku pečujících • aplikuje na modelových situacích individuální přístup k nemocným s respektováním jejich osobnosti, věku, potřeb a sociokulturních a jiných zvláštností • zdůvodní specifika přístupu k nemocným se smyslovým, tělesným a mentálním postižením • definuje pojmy smrt, umírání, paliativní péči • zná základy poskytování paliativní péče o umírající • orientuje se v komunikaci s umírajícím a jeho rodinou • zná a dodržuje etické principy v péči o umírajícího	**4. Zvláštnosti v přístupu k nemocným** • kategorie nemocných (nemocný s akutním, chronickým onemocněním, nemocný s trvalým postižením smyslovým, tělesným, mentálním, nemocní nevyléčitelní a umírající x nemocné dítě, nemocný v domácí péči, nemocní cizinci a jedinci odlišných kultur) • zvláštnosti psychologického přístupu k dětem a dospívajícím • potřeby nemocných dětí, ohrožení potřeb v souvislosti s hospitalizací - deprivace potřeb - deprivační syndrom, hospitalizmus • psychologie nemocných s tělesným postižením • psychologie nemocných se smyslovým postižením (postižení zraku, sluchu) a s postižením řeči • psychologie nemocných s mentálním postižením • psychologická problematika umírání a smrti - hospicové hnutí, eutanázie/zadržovaná smrt • paliativní péče • komunikace s umírajícím, s rodinou • etické principy v péči o umírající
Žák: • vysvětlí pravidla chování a vystupování při pohovorech • demonstruje prosazení vlastních profesních kvalit při hledání	**5. Komunikace a řešení modelových situací souvisejících s hledáním zaměstnání** • reakce na inzerát, účast v konkurzu

zaměstnání	• jednání na úřadu práce • osobní prezentace

6.20 Ošetřovatelství

	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	celkem za vzdělávání
počet hodin	3	6	6	5	20

6.20.1 Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl předmětu

Obecným cílem předmětu Ošetřovatelství je vést žáky k získávání teoretických poznatků a praktických dovedností v péči o zdraví, prevenci poškození zdraví a ošetřování pacientů /klientů v nemoci. Důraz se klade na vytváření sociálních dovedností a postojů žáků vyplývajících z holistického pojetí osobnosti pacienta/klienta a z problematiky multikulturního přístupu ke klientovi. Žáci jsou vzděláváni v základech teorie ošetřovatelského procesu, který je předpokladem poskytování individualizované ošetřovatelské péče ve zdravotnických zařízeních a ústavech sociální péče. Předmět Ošetřovatelství plní důležitou roli při vytváření všeobecného charakteru oboru Praktická sestra.

Charakteristika učiva

Předmět Ošetřovatelství je zařazen do výuky 1. – 4. ročníku. Koncepce předmětu je teoreticko-praktická, svým zaměřením a obsahem se řadí mezi předměty odborné. Témata jsou do ročníku rozdělena dle náročnosti a s logickou návazností.

V průběhu prvního ročníku, časová dotace 3 hodiny týdně, se žáci seznámí s teorií oboru ošetřovatelství, s holistickou filozofií, jeho hlavními rysy, charakteristikou, systémy ošetřovatelské péče z pohledu různých kultur. S metodami, které se uplatňují v moderním ošetřovatelství, jako je ošetřovatelský proces. Seznámí se s potřebami člověka, jejich hierarchií, charakteristickými znaky. S prevencí nozokomiálních nákaz, s dietním systémem, hygienickou péčí o klienty/pacienty různých věkových kategorií. Výuka je rozdělena na teorii a cvičení.

Druhý ročník je zaměřen na teoretické základy k praktickým činnostem dle odborných kompetencí, které jsou dány vyhláškou č. 55/2011 Sb., o činnostech zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, ve znění pozdějších předpisů. Časová dotace předmětu je 6 hodin týdně. Třída je dělena do pracovních skupin.

Ve třetím a čtvrtém ročníku získávají žáci informace v oblasti klinických oborů, kde se seznamují s etiopatogenezí, diagnostikou a léčbou klinických onemocnění. Pracují metodou ošetřovatelského procesu se zaměřením na pacienta/klienta s onemocněním chirurgickým, interním, pediatrickým, gynekologickým, v péči o matku a novorozence, psychiatrickým, ORL onemocněním, oftalmologickým, stomatologickým, infekčním, dermatologickým, onkologickým a v péči o staré lidi. Žáci se během výuky účastní odborných exkurzí dle vhodnosti a ukončení jednotlivých témat do zdravotnických zařízení nebo zařízení pro primární či následnou péči.

Strategie výuky

Výuka předmětu je teoreticko-praktická, s maximálním využitím metod názorně demonstračních a aktivizujících. Při realizaci výuky je vhodné: procvičovat a doplňovat znalosti z předmětu Somatologie s využitím výukových obrazů a odborných modelů, samostatné či skupinové práce žáků; podporovat samostatnost žáků při přípravě na výuku; v rámci motivace uvádět souvislosti mezi vědomostmi a dovednostmi již získanými, plánovaným tématem učiva a zejména praktickým využitím; frontální výuku podporovat a doplňovat využíváním IKT a dalších názorně demonstračních pomůcek; při výkladu využívat a porovnávat zkušenosti žáka, výklad doplňovat příklady z praxe (slovně, audiovizuální technikou), demonstrací reálných nástrojů, přístrojů, pomůcek.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení se řídí klasifikačním řádem, který je součástí školního řádu.
Při hodnocení je kladen důraz na:

- aktivitu žáků při vyučování,
- dovednosti pracovat s odborným textem,
- schopnost řešit modelové situace,
- aplikaci osvojených poznatků při praktických cvičeních,
- schopnost vyjadřovat se souvisle a diskutovat na odborné téma,
- pečlivé a správné provádění ošetřovatelských dovedností,
- schopnost sebehodnocení.

Ověřování výsledků žáků je prováděno zkoušením: ústním, písemným, praktickým. Hodnocením samostatné práce žáků, domácí přípravy. Při hodnocení žáků je důraz kladen na hloubku porozumění učivu, schopnost aplikovat poznatky v praxi a samostatně pracovat.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Rozvíjení klíčové kompetence:

- **kompetence k učení** tzn. mít pozitivní vztah k osvojování si poznatků a motivaci k dalšímu (kontinuálnímu) vzdělávání, ovládat techniky učení a využívat různé informační zdroje
- **kompetence k řešení problémů** tzn. uplatňovat medicínské znalosti při řešení problémů v ošetřovatelské péči, spolupracovat v rámci týmového řešení problémů
- **kompetence komunikativní** tzn. komunikovat a diskutovat na odborné úrovni, formulovat a obhajovat své názory a postoje, dodržovat jazykové a stylistické normy a odbornou terminologii v písemné a ústní formě

- **kompetence personální a sociální** tzn. adaptovat se plynule na pracovní prostředí základních interních a chirurgických oborů a zařadit se do zdravotnického týmu
- **občanské kompetence a kulturní povědomí** tzn. jednat odpovědně ve vlastním a veřejném zájmu v souladu s morálními principy a respektováním práv a osobnosti člověka, uznávat hodnotu života
- **kompetence k pracovnímu uplatnění** tzn. mít odpovědný postoj ke vzdělávání a vlastní profesní budoucnosti, mít přehled o možnostech uplatnění v interních oborech
- **kompetence využívat prostředky IKT a pracovat s informacemi** tzn. vyhledávat informace, efektivně s nimi pracovat, kriticky je vyhodnocovat a odpovědně uplatňovat

Rozvíjená průřezová témata:

- **Člověk a svět práce** – žák získá znalosti a kompetence k úspěšnému uplatnění se na trhu práce, žák je veden k uvědomění si zodpovědnosti za vlastní život, žák se orientuje v možnostech kontinuálního vzdělávání v oboru, žák je motivován k aktivnímu pracovnímu životu
- **Člověk a životní prostředí** – žák si uvědomí vztah mezi životním prostředím, životním stylem a zdravím jedince a společnosti, žák si osvojí zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví
- **Občan v demokratické společnosti** – žák má vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnosti morálního úsudku
  - **Člověk a digitální svět –** žák získává poznatky ve využívání digitální technologie při poskytování ošetřovatelské péče. Žák se připravuje na efektivní využívání digitálních nástrojů v jejich budoucí praxi - viz. příloha č.14a

Mezipředmětové vztahy:

V předmětu Ošetřovatelství se uplatňují mezipředmětové vztahy k předmětům Somatologie, Klinická propedeutika, První pomoc, Biologie a ekologie, Mikrobiologie, epidemiologie a hygiena, Patologie, Psychologie a komunikace, Základy klinických oborů, Gerontologie, Informační a komunikační technologie.

6.20.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
	1. ročník
Žák: • charakterizuje ošetřovatelství jako vědní obor	**1. Úvod do předmětu ošetřovatelství**

• vyzvedne význam koncepce současného ošetřovatelství • definuje základní rysy a cíle moderního ošetřovatelství • uvede a charakterizuje specifika multikulturního ošetřovatelství • respektuje zásady multikulturního ošetřovatelství	• ošetřovatelství jako vědní obor • charakteristika oboru • základní rysy moderního ošetřovatelství s ohledem na multikulturní ošetřo-vatelství • formy ošetřovatelské péče
Žák: • charakterizuje historický vývoj světového a českého ošetřovatelství • uvede významné osobnosti českého a světového ošetřovatelství • charakterizuje vzdělávání zdravotnických pracovníků • reprodukuje požadavky kladené na osobnost praktické sestry • uvede zásady etického kodexu zdravotnických pracovníků • vysvětlí základní úkoly a povinnosti organizace při zajišťování BOZP • uvede povinnosti pracovníka i zaměstnavatele v případě pracovního úrazu • vysvětlí význam auditu ve zdravotnictví • vysvětlí význam standardů ve zdravotnictví • vysvětlí, jak je zajištěna ochrana osobních údajů ve zdravotnictví	**2. Vývoj ošetřovatelství a vzdělávání zdravotnických pracovníků** • historie ošetřovatelství a významné osobnosti • historie vzdělávání v oboru ošetřo-vatelství • osobnost praktické sestry • kodex zdravotnických pracovníků • povinnosti pracovníka i zaměstnavatele v případě pracovního úrazu • audity a standardy ve zdravotnictví • ochrana osobních údajů ve zdravotnictví (pacientů i zaměstnanců)
Žák: • definuje zdravotnický a ošetřovatelský tým • popíše způsoby řízení ošetřovatelské péče • uvede příklady organizačních forem • vybere kompetence zdravotnických pracovníků • charakterizuje náplň práce členů ošetřovatelského týmu • vysvětlí význam léčebného režimu • charakterizuje práva nemocných	**3. Organizace práce zdravotnického týmu** • zdravotnický, ošetřovatelský tým • organizační systémy ošetřovatelské péče • řízení ošetřovatelské péče • náplň práce ošetřovatelského týmu • kompetence zdravotnických pracovníků • léčebný řád • práva pacientů
Žák:	**4. Ošetřovací jednotka**

• popíše typy ošetřovacích jednotek • uvede zásady práce na ošetřovací jednotce • jmenuje základní vybavení ošetřovací jednotky • určí požadavky na hygienu prostředí • vysvětlí zásady práce na ošetřovací jednotce	• typy, stavební uspořádání, vybavení • inventář, spotřební materiál, prádlo • zásady práce na ošetřovací jednotce
Žák: • popíše postupy spojené s příjmem, překladem a propuštěním pacienta do nemocnice • zná jednotlivé složky zdravotnické dokumentace a zaznamená potřebné informace do zdravotnické dokumentace • vysvětlí jednotlivé fáze adaptace nemocného • navrhne preventivní opatření proti vzniku hospitalismu • vymezí sociokulturní specifika hospitalizace	**5. Pacient a nemocniční prostředí** • příjem, překlad, propuštění pacienta/ klienta • zdravotnická dokumentace • zvláštnosti příjmu dítěte k hospitalizaci • adaptace nemocného na hospitalizaci • sociokulturní specifika hospitalizace
Žák: • definuje pojem ošetřovatelský proces • charakterizuje jednotlivé fáze ošetřovatelského procesu • využívá vhodné metody k získávání ošetřovatelské anamnézy • uvědomuje si význam správně odebrané ošetřovatelské anamnézy pro přípravu ošetřovatelského procesu • popíše potřeby klientů • vyjmenuje zásady pozorování a rozhovoru a určí vhodné podmínky pro vedení rozhovoru • navrhne příklady otázek k rozhovoru s klientem • vyplní ošetřovatelskou anamnézu na předtištěném formuláři • používá Maslowovu pyramidu potřeb	**6. Ošetřovatelský proces** • zabezpečování bio-psycho-sociálních potřeb člověka metodou ošetřovatelského procesu • komunikativní dovednosti zaměřené na získávání informací o klientovi včetně zásad pozorování a rozhovoru • ošetřovatelský proces – charakteristika jednotlivých fází • potřeby nemocných, jejich charakteristika, dělení a zjišťování z hlediska ošetřovatelské péče s ohledem na multikulturní specifika • vyhledávání ošetřovatelských priorit u klientů
Žák: • definuje základní pojmy • charakterizuje jednotlivé nozokomiální nákazy a jejich prevenci	**7. Péče o pomůcky, dezinfekce, sterilizace** • dezinfekce, pojmy, dezinfekční přípravky, ředění dezinfekčních

• vysvětlí významy dodržování hygienickoepidemiologických zásad • charakterizuje jednotlivé způsoby hygienického zabezpečení rukou • dezinfekce – vysvětlí správné pracovní postupy při provádění dezinfekce • charakterizuje přípravu a používání dezinfekčních prostředků – připraví dezinfekční roztok k dezinfekci pomůcek z různých materiálů a provede dezinfekci • připraví pomůcky ke sterilizaci – zachází správně se sterilním materiálem • charakterizuje následky nedodržování hyg.- epidemiologických zásad	roztoků • metody, zásady při provádění dezinfekce, dezinfekční řád • hygiena rukou – způsoby mytí rukou • nozokomiální nákaza, bariérová ošetřo-vatelské péče • sterilizace – druhy, způsoby, přístroje, • příprava materiálu ke sterilizaci • zásady manipulace se sterilním materiálem
Žák: • popíše jednotlivé typy lůžek • uvede vybavení lůžek • objasní vhodné pomůcky doplňující lůžko • vyjmenuje základní polohy v lůžku • objasní důležitost polohování • demonstruje použití pomůcek doplňující lůžko • provede úpravu lůžka a použije pomůcky podle potřeb nemocných • upraví lůžko s nemocným i bez nemocného • upraví polohu nemocného • vysvětlí význam správné polohy v lůžku • aplikuje komunikativní dovednosti	**8. Lůžko a jeho úprava** • typy lůžek pro děti a dospělé • základní vybavení lůžka • pomůcky doplňující lůžko • polohování nemocných, polohy léčebně, preventivní, polohy vyšetřovací, polohy aktivní, pasivní úprava lůžka bez nemocného • změny poloh nemocného na lůžku • úprava lůžka s nemocným • procvičování komunikativních dove-dností
Žák: • vysvětlí význam hygienické péče • vyjmenuje zásady pro hygienickou péči • popíše pomůcky pro hygienickou péči • provede správně komplexní hygienickou péči nemocných s různým stupněm soběstačnosti a různého věku	**9. Hygienická péče o děti a dospělé** • význam péče o hygienu nemocných • osobní a ložní prádlo • hygiena soběstačných nemocných a nesoběstačných nemocných • komunikativní dovednosti při hygienické péči u dětí a dospělých

• aplikuje komunikativní dovednosti • respektuje přirozený stud a jeho sociokulturní specifik • zaznamenává a dokumentuje hygienickou péči • rozliší typy poškození kůže a zvolí vhodný způsob ošetření • vybere a správně použije pomůcky zabraňující vzniku opruzenin a dekubitů	• péče o nehty • hygiena nemocného na lůžku – pomůcky, postup, ranní a večerní toaleta, celková koupel, česání • péče o dutinu ústní – péče o zdravou dutinu ústní, zvláštní péče o dutinu ústní • hygienické vyprazdňování, ošetření znečištěného nemocného • péče o vlasy, odvšivování • hygienická péče u kojenců a batolat • vedení hygienických záznamů
Žák: • provádí jednoduchá dechová a kondiční cvičení, polohování nemocného • aplikuje zásady manipulace s nemocným • objasní důležitost vzhledem k BOZP • demonstruje postupy a podmínky aplikace tepla a chladu • demonstruje prvky bazální stimulace • zná druhy a zásady balneoterapie • vysvětlí prevenci vzniku imobilizačního syndromu	**10. Rehabilitační ošetřovatelství** • význam rehabilitace • metody, účinky • pasivní a aktivní RHB • aplikace tepla a chladu • bazální stimulace • balneoterapie
Žák: • charakterizuje správné složení stravy • hodnotí stav výživy a určí, zda se jedná o patologický jev • vyjmenuje a charakterizuje diety podle druhu onemocnění a věku • charakterizuje způsoby objednávání stravy • charakterizuje alternativní způsoby a vybraná kulturní specifika výživy • charakterizuje způsoby enterální výživy • jmenuje přednosti kojení a přípravky umělé výživy pro kojence • orientuje se v zásadách zdravé výživy • orientuje se v možných poruchách výživy	**11. Výživa** • základy zdravé výživy • zhodnocení stavu výživy nemocného • dietní systém, pitný režim • objednávání stravy a přeprava stravy • alternativní přístupy k výživě • vybraná kulturní specifika ve stravování • způsoby podání enterální výživy • strava kojenců a dětí • nutriční skóre, záznam

Žák: • vysvětlí význam, účel a formy vizity • popíše přípravu nemocného, dokumentace a pomůcek k vizitě • charakterizuje význam spolupráce zdravotnického týmu při vizitě	**12. Vizita** • význam, účel a formy vizity • etické aspekty vizity • povinnosti praktické sestry při vizitě
	2. ročník
Žák: • popíše význam spánku • definuje jeho fáze, základní poruchy • vysvětlí odbornou terminologii • uvede příklady prevence a léčby poruch spánku • charakterizuje podmínky pro zajištění dostatečného spánku	**1. Péče o odpočinek a spánek** • význam spánku, základní poruchy • péče o spánek a odpočinek nemocných vybraných věkových skupin • příprava nemocného ke spánku
Žák: • vysvětlí fyziologii vzniku bolesti • popíše typy bolesti a projevy • vysvětlí způsoby hodnocení bolesti a záznam do dokumentace • uvede postupy a prostředky pro mírnění a prevenci bolesti v rámci své kompetence • demonstruje postupy a prostředky pro monitoraci bolesti, mírnění a prevenci • užívá zásady péče o nemocného s bolestí • uvede měřící techniky	**2. Ošetřování nemocného s bolestí** • význam, charakteristika, hodnocení a záznam bolesti • péče o nemocného s bolestí
Žák: • charakterizuje fyziologické a patologické hodnoty FF • provádí měření fyziologických funkcí (dodržuje standardní postupy a dbá na přesnost měření) • sleduje, změří a zaznamenává FF do zdravotnické dokumentace • vysvětlí odbornou terminologii • vyjmenuje zásady péče o pacienta s horečkou	**3. Sledování fyziologických funkcí** • TT, P, TK, D, vědomí: fyziologie, patologie, terminologie • sledování fyziologických funkcí • měření a vážení nemocných • měření TT, P, D, TK, vědomí • záznam naměřených hodnot do dokumentace • specifika ošetřovatelské péče u pacienta s horečkou

Žák: • hodnotí a zaznamenává stav vyprazdňování močového měchýře • připraví pomůcky k cévkování • vysvětlí přípravu nemocného před výkonem a sledování po výkonu • dodržuje zásady péče o vyprazdňování • hodnotí a zaznamenává stav vyprazdňování tlustého střeva • připraví pomůcky ke klyzmatu • vhodně komunikuje s nemocným a respektuje jeho stud a sociokulturní specifika • určí vhodné pomůcky pro inkontinentní nemocné a vysvětlí jejich používání	**4. Péče o vyprazdňování močového měchýře (MM) a tlustého střeva (TS)** **vyprazdňování močového měchýře:** • anatomie, fyziologie, patologie, • terminologie • cévkování: příprava a péče o pacienta • příprava a péče o pomůcky, • péče o permanentní močový katétr **vyprazdňování tlustého střeva:** • anatomie, fyziologie, patologie, terminologie • klyzma: druhy a účel klyzma • příprava a péče o pomůcky • specifika ošetřovatelské péče o pacienta s průjmem, zácpou • problematika inkontinence a specifika ošetřovatelské péče
Žák: • charakterizuje jednotlivé formy léků • charakterizuje rozdíl mezi generickým, firemním a chemickým názvem léčiv • charakterizuje účinky léků • vysvětlí informace uvedené na obalu • vyjmenuje základní způsoby aplikace léků • popíše požadavky na uložení a manipulaci léků a opiátů • vysvětlí právní odpovědnost při nedodržování provozních a bezpečnostních předpisů a při zneužití léku • popíše formy a postupy podávání léků • aplikace léků, požadavky na bezpečnost práce a případná rizika; uvede, které způsoby podávání léčivých látek nemůže praktická sestra podle vyhlášky č. 55/2011 Sb. provádět	**5. Podávání a aplikace léků** • obecná farmakologie: názvy léčiv, ovlivnění účinků léčiv, nežádoucí účinky • vybraných lékových skupin • účinky léčiv při opakovaném podání • vylučování léčiv z organismu • formy léků, jejich označení a uložení • objednávání léků, hospodaření s léky a opiáty • způsoby aplikace léků • aplikace léků per os (zásady, dokumentace, komunikace) • místní aplikace: konečníkem, kůží, do spojivkového vaku, ucha, nosu (zásady, dokumentace, komunikace) • problematika podávání léků dětem

• vyjmenuje a charakterizuje druhy infuzních roztoků a transfúzních přípravků • charakterizuje komplikace při podávání léků, infúzí a transfúzí • ošetřuje periferní žilní vstupy • zavádí a udržuje inhalační a kyslíkovou terapii • demonstruje jednotlivé způsoby podávání léků • dodržuje zásady bezpečnosti práce a vysvětlí rizika vyplývající z nedodržování správných postupů • provádí odsávání sekretů z horních cest dýchacích u nemocných při vědomí starších 10 let • připraví nemocného a pomůcky pro aplikaci infúzí a asistuje při jejich aplikaci • komunikuje profesionálně s nemocným při podávání a aplikaci léků	• podávání léků do dýchacích cest: inhalace, aplikace kyslíku (zásady, BOZP, dokumentace, komunikace) • aplikace injekce • příprava léků k aplikaci injekcí (zásady, dokumentace, komunikace) • aplikace léků: do kůže, pod kůži, do svalu • příprava léku k aplikaci do žíly • infuzní terapie: účel, způsob podání, druhy, komplikace • transfúzní terapie: účel, druhy přípravků, potransfúzní reakce • povinnosti praktické sestry při podávání infúze a transfúze: vyšetření, příprava nemocného, dokumentace
Žák: • definuje pojem biologický materiál a vysvětlí účel jeho odběru • popíše přípravu nemocného k odběru • definuje a zdůvodní hygienické zásady a BOZ při odběru a manipulaci s biologickým materiálem • zná postupy odběrů jednotlivých druhů biologického materiálu • odebírá žilní krev a jiný biologický materiál • zajišťuje odběr biologického materiálu získaného neinvazivní cestou a kapilární krve • provádí odsávání sekretů z horních cest dýchacích u nemocných při vědomí starších 10 let • objasní specifika odběru biologického materiálu u dětí • demonstruje přípravu nemocného k odběru • připraví pomůcky pro odběr biologického materiálu • provede odběr biologického materiálu správným postupem dle odpovídajících kompetencí • používá dokumentaci • vysvětlí pravidla pro transport biolo-gického materiálu	**6. Odběry biologického materiálu** • biologický materiál, obecné zásady pro odběr, získávání výsledků • odběr krve: příprava k odběru krve, odběr krve uzavřeným způsobem, nácvik techniky odběru krve venózní, kapilární • jednotlivé druhy odběru krve (sedimentace, hematologie) • jednotlivé druhy odběru krve (hemokoagulace, imunologie) • odběr krve u dětí – asistence • jednotlivé druhy odběru krve (biochemie, mikrobiologie) • odběr sputa, zvratků, stěry, výtěry • **odběr moči:** způsob získávání, přehled vyšetření • odesílání vzorku • **odběry cytologické, bioptické** • **odběr stolice:** způsob získávání, přehled vyšetření • odesílání vzorku • **odběr žaludečního a duodenálního obsahu**: získání žaludečního obsahu, výplach žaludku, • asistence při zavedení nasogastrické sondy ústy, nosem

• provede orientační vyšetření moči a glykémie • posoudí výsledky vyšetření • aplikuje komunikativní dovednosti při komunikaci s nemocným • respektuje zásady pro dodržení intimity, sociokulturních specifik • demonstruje asistenci při odběru biologického materiálu u dětí	• péče o nemocného se sondou
Žák: • orientuje se v základní odborné terminologii užívané v chirurgii • zná druhy punkcí, umí připravit klienta a pomůcky k punkci • prokáže dovednost asistence při punkci • připraví pomůcky k převazu • používá vybavení převazového vozíku • demonstruje asistenci při převazech • aplikuje zásady asepse při převazech • ošetření aseptických a septických ran • rozlišuje typy šicích materiálů • pojmenuje základní chirurgické nástroje • vysvětlí účel, princip a péči o rány • drény a drenáže, imobilizační obvazy, • rozpozná druh stomie a umí vhodně použít pomůcky při ošetření stomie • popíše přípravu sterilního stolku • uvede zásady zacházení se sterilním materiálem • specifikuje druhy imobilizačních obvazů • navrhne péči o pacienta s imobilizačním obvazem • charakterizuje dekubity a opruzeniny podle doporučených hodnoticích škál • používá vhodné postupy, zdravotnické prostředky a pomůcky při prevenci dekubitů a opruzenin	**7. Asistence při převazech ran včetně drénů, drenáží, imobilizačních obvazů** • odborná terminologie užívaná v chirurgii • punkce – definice, druhy, charakteristika • převaz – definice, účel, druhy ran • drény a drenáže • převazový vozík a jeho vybavení, příprava pomůcek k převazu • základní chirurgické nástroje, šicí materiál • asistence při převazu, zásady BOZP, asepse • převaz aseptické a septické rány • ošetřování chronických ran • stomie, ošetřování nemocného se stomií • menší chirurgické zákroky: mytí a oblékání k operaci, příprava sterilního stolku • vlhké hojení ran • imobilizační obvazy: účel, druhy, zásady péče o nemocné, přikládání imobilizačních obvazů

	3. ročník
Žák: • charakterizuje ošetřovatelskou péči na interním oddělení • orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice, farmakoterapii a léčbě interních onemocnění • specifikuje zvláštnosti ošetřovatelského procesu a postupů ošetřovatelské péče na interním oddělení • popíše jednotlivé vyšetřovací metody na interním oddělení • popíše pracovní postupy při příjmu, překladu a propuštění pacienta • charakterizuje vliv hospitalizace na psychiku nemocného • prokazuje rozdílnost potřeb u zdravého a u nemocného člověka • specifikuje dg. postupy, léčbu, prevenci, ošetřovatelskou péči	**1. Specifika ošetřovatelské péče na interním, chirurgickém a dětském oddělení** **Ošetřovatelská péče o pacienta /klienta s interním onemocněním** • úseky práce, vybavení, režim, vyšetřovací metody, diferenciace ošetřovatelské péče, farmakoterapie • etiopatogeneze onemocnění, dg., léčba a prevence, specifika ošetřovatelské péče na jednotlivých odděleních • terénní ošetřovatelská péče u dospělých • práce praktické sestry v komunitních centrech, v léčebných ústavech a v sociálních službách
• uvede specifika práce na chirurgickém oddělení • popíše režim chirurgického oddělení • definuje etiopatogenezi, dg., terapii a prevenci nemocí v chirurgii • určí základní postupy ošetřovatelské péče v chirurgických oborech • specifikuje zvláštnosti ošetřovatelského procesu a postupů ošetřovatelské péče na chirurgickém oddělení	**Ošetřovatelská péče o klienta/pacienta s chirurgickým onemocněním** • úseky práce, vybavení, režim, diferenciace péče • etiopatogeneze, diagnostika, léčba, prevence, odborná terminologie • předoperační a pooperační ošetřovatelská péče • specifická ošetřovatelská péče u nemo-cného s chirurgickým onemocněním • transplantace
• orientuje se v psychosomatickém vývoji zdravého dítěte • uvede zásady péče o dítě • vyjmenuje práva dítěte • rozpozná hlavní známky ohroženého a zanedbaného dítěte • popíše projevy zánětu • určí zásady odběru biologického materiálu a aplikace léků do dýchacích cest u dětí • orientuje se v možnostech rehabilitace a lázeňské léčbě u dětí	**Ošetřovatelská péče o pacienta/klienta na pediatrii** • úseky práce, vybavení, režim, diferenciace péče etiopatogeneze, diagnostika, léčba, prevence, zvláštnosti ošetřovatelské péče, základní odborná terminologie

Žák:
• používá znalosti o srdečně-cévním ústrojí
• charakterizuje vybraná onemocnění srdce a cév
• pojmenuje klinické příznaky jednotlivých onemocnění
• vyjmenuje možné komplikace onemocnění a jejich řešeních
• popíše přípravu pacienta/klienta na vyšetřovací metody u onemocnění srdce a cév
• charakterizuje léčebné kroky u onemocnění srdce a cév
• reprodukuje příčiny vrozených vad a ostatních onemocnění srdce
• popíše možnosti přispívající k prevenci vzniku onem. srdce
• vyjmenuje zásady resuscitace u dospělého, dítěte
	2. Ošetřovatelská péče u klientů s onemocněním srdečně-cévního ústrojí
	
	• součásti a fungování srdečního systému, příznaky, vyšetřovací metody, léčba
	• ošetřovatelská péče u pacienta/klienta s ischemickou chorobou srdeční
	• ošetřovatelská péče u pacienta/klienta s infarktem myokardu
	• ošetřovatelská péče u pacienta/klienta s hypertenzí
	• ošetřovatelská péče u pacienta/klienta s akutním a chronickým srdečním selháním
	• ošetřovatelská péče u pacienta/klienta s onemocněním periferních tepen
	• ošetřovatelská péče u pacienta/klienta s onemocnění periferních žil
	• ošetřovatelská péče u pacienta/klienta se zánětlivým onemocněním srdce, chlopenními vadami a poruchou srdečního rytmu
	• onemocnění oběhového systému u dětí:
	  • získané a vrozené vady srdce
	  • zánětlivá onemocnění srdce
	  • revmatická horečka

Žák: • využívá znalosti o dýchacím systému z předmětu somatologie • charakterizuje vybraná onemocněn DC • vysvětlí klinické příznaky jednotlivých onemocnění DC • vyjmenuje možné komplikace onemocnění DC • uvede vhodné postupy pro vyšetření u jednotlivých onemocnění DC • charakterizuje léčebné kroky u onemocnění DC • popíše postupy snižující riziko přenosu a šíření onemocnění • určí specifika ošetřovatelské péče u jednotlivých onemocnění s	**3. Ošetřovatelská péče u dětských a dospělých pacientů/ klientů s chorobami dýchacího ústrojí** • součásti a fungování systému, příznaky, vyšetřovací metody, léčba • ošetřovatelská péče u P/K se zánětlivým onemocněním horních cest dýchacích • ošetřovatelská péče u P/K se zánětlivým onemocněním dolních cest dýchacích • ošetřovatelská péče u P/K s chronickou obstrukční pulmonální nemocí

ohledem na věk dětí • pojmenuje zvláštnosti ošetřovatelské péče u chorob dýchacích cest u dětí • popíše možná rizika péče o dítě s chorobami dýchacích cest • vybere příklady moderní léčby onemocnění DC	• ošetřovatelská péče u P/K s astma bronchiale • ošetřovatelská péče u P/K s tuberkulózou • ošetřovatelská péče u P/K s nádorovým onemocněním dýchacího systému • ošetřovatelská péče u P/K s dechovou nedostatečností • ošetřovatelská péče u P/K s plicní embolií • ošetřovatelská péče u dětí s onemocněním dýchacích cest se zaměřením na tato nemocnění: zánětlivá onemocnění dýchacích cest, cystická fibróza, astma bronchiale

Žák:
• využívá znalosti o trávicím ústrojí
• charakterizuje vybraná onemocnění trávicího ústrojí
• pojmenuje klinické příznaky jednotlivých onemocnění trávicího ústrojí
• vyjmenuje možné komplikace onemocnění trávicího ústrojí
• popíše vyšetřovací metody u onemocnění trávicího ústrojí, fáze přípravy na jednotlivá vyšetření
• uvede léčebné kroky u onemocnění trávicího ústrojí
• určí specifika ošetřovatelské péče u jednotlivých onemocnění
• charakterizuje náhlé příhody břišní (dále jen NPB)
• vybere postupy pro předoperační přípravu P/K v břišní chirurgii
• uvede rozdíly v přípravě k operaci a v pooperační péči u výkonů na žaludku a střev
• popíše hlavní znaky pooperační péče v břišní chirurgii
• definuje pojem stomie a orientuje se v nabídce potřebných stomických pomůcek
• objasní psychologické zvláštnosti nemocných se stomií
• vyjmenuje příznaky nemocí žlučníku a jejich rizika
• pojmenuje změny stolic u dětí
• rozpozná hlavní znaky prospívání dítěte
	4. Ošetřovatelská péče u dětských a dospělých klientů/ pacientů s onemocněním trávicího ústrojí
	
	• součásti a fungování systému, vyšetřovací metody, léčba
	• charakteristika onemocnění příčiny, klinické příznaky, vyšetřovací metody, léčba
	• ošetřovatelská péče u P/K s vředovou chorobou žaludku a duodena
	• ošetřovatelská péče u P/K s jaterní cirhózou a selháváním jater
	• ošetřovatelská péče u P/K s onemocněním žlučníku a žlučových cest
	• ošetřovatelská péče u P/K s onemocněním pankreatu (zánět)
	• ošetřovatelská péče u P/K s onemocněním střev (Morbus Crohn, colitis ulceroza, průjem, zácpa)
	• **ošetřování nemocných před a po operaci trávicího ústrojí:**
	  • NPB
	  • operace žaludku
	  • nádorové onemocnění tlustého střeva, péče o stomii
	  • onemocnění žlučníku, biliární kolika
	  • kýly
	• **onemocnění trávicího traktu u dětí:**
	  • zvláštnosti výživy zdravého a nemocného dítěte

• interpretuje psychosomatický původ onemocnění zažívacího systému • popíše základní ošetřovatelskou péči s ohledem na věk dítěte	• průjmová onemocnění, obstipace • malabsorbční syndrom • vředová choroba gastroduodena
Žák: • využívá znalosti o močovém ústrojí z ostatních odborných předmětů • popíše klinické příznaky jednotlivých onem. močového ústrojí • vyjmenuje možné komplikace onem. močového ústrojí • charakterizuje vyšetřovací metody u onemocnění močového ústrojí • charakterizuje léčbu onem. močového ústrojí • popíše principy, specifika ošetřovatelské péče u P/K s onem. moč. systému • pojmenuje zvláštnosti chorob vylučovacího ústrojí u dětí • popíše možná rizika péče o dítě s chorobami vylučovacího ústrojí	**5. Ošetřovatelská péče u dětských a dospělých pacientů/klientů s onemocnění ledvin a močových cest** • součásti a fungování systému, vyšetřovací metody, léčba • charakteristika onemocnění, příčiny, klinické příznaky, vyšetřovací metody, léčba • ošetřovatelská péče u těchto onemocnění: zánětlivá onem. ledvin, zánětlivá onem. močových cest, selhávání ledvin, renální kolikou, urolitiasou, nefrektomií, prostaty • ošetřovatelská péče u dětí s onemocněním močových cest a ledvin u dětí se zaměřením a tato onemocnění: zánětlivá onemocnění (pyelonefritis, glomerulonefritis), nefrotický syndrom, vrozené vývojové vady
Žák: • reprodukuje potřebné znalosti o žlázách s vnitřní sekrecí • charakterizuje vybraná onemocnění žláz s vnitřní sekrecí • vyjmenuje klinické příznaky jednotlivých onemocnění žláz s vnitřní sekrecí • uvede komplikace onemocnění žláz s vnitřní sekrecí • charakterizuje vyšetřovací metody u onemocnění žláz s vnitřní sekrecí • charakterizuje léčbu u onemocnění žláz s vnitřní sekrecí • popíše ošetřovatelskou péči u klientů s onemocnění žláz s vnitřní sekrecí • vyjmenuje specifika ošetřovatelské péče u pacienta/klienta s jednotlivými druhy onemocnění • vysvětlí zvláštnosti metabolických chorob u dětí a specifika	**6. Ošetřovatelská péče u dětských a dospělých pacientů/klientů s onemocněním žláz s vnitřní sekrecí** • součásti a fungování systému, vyšetřovací metody, léčba • charakteristika onemocnění příčiny, klinické příznaky, vyšetřovací metody, léčba, ošetřovatelská péče • ošetřovatelská péče u pacienta/klienta s onemocněním: pankreatu (diabetes mellitus), štítné žlázy, • ošetřovatelská péče u pacienta/klienta před a po operaci štítné žlázy • ošetřovatelská péče u pacienta/klienta s onemocněním nadledvin • ošetřovatelská péče u pacienta/klienta s hyperlipidemií • ošetřovatelská péče u dětí s onemocněním žláz s vnitřní sekrecí se zaměřením na tato onemocnění: zvláštnosti ošetřovatelské péče při onemocnění štítné žlázy, diabetes mellitus I. typu

ošetřovatelské péči • uvede postupy před a pooperační péče u klienta, specifika ošetřovatelské péče před a po operaci	
Žák: • využívá znalosti o krevním systému ze somatologie, z klinické propedeutiky • charakterizuje vybraná onemocnění krve, vyjmenuje klinické příznaky jednotlivých onemocnění • orientuje se v možných komplikacích onemocnění krve • popíše vyšetřovací metody u onemocnění krve • charakterizuje léčbu onemocnění krve • popíše ošetřovatelskou péči u pacientů s onemocnění krve • vyjmenuje specifika ošetřovatelské péče u pacienta/klienta s jednotlivými druhy onemocnění	**7. Ošetřovatelská péče u dětských a dospělých pacientů/klientů s onemocněním krve** • součásti a fungování systému, vyšetřovací metody, léčba • charakteristika onemocnění, příčiny, klinické příznaky, vyšetřovací metody, léčba • ošetřovatelská péče u pacienta/klienta s anémií • ošetřovatelská péče u pacienta/klienta s leukémií • ošetřovatelská péče u pacienta/klienta s krvácivými stavy
Žák: • charakterizuje ortopedickou problematiku • vyjmenuje nejčastější onemocnění kostí a kloubů a popíše jejich charakteristické známky • charakterizuje vyšetřovací metody • charakterizuje předoperační přípravu a pooperační péči u klienta • vyjmenuje specifika ošetřovatelské péče • charakterizuje základní rehabilitační techniky užívané v ortopedii	**8. Ošetřovatelská péče u dětských a dospělých pacientů/klientů s onemocněním pohybového systému** • součásti a fungování systému, vyšetřovací metody, léčba • charakteristika onemocnění, příčiny, klinické příznaky, vyšetřovací metody, léčba • ošetřovatelská péče u pacienta/klienta s artrózou • ošetřovatelská péče u pacienta/klienta před a po výměně kolenního a kyčelního kloubu • ošetřovatelská péče u pacienta/klienta s degenerativním a zánětlivým onemocněním kostí a kloubů • ošetřovatelská péče u pacienta/klienta před a po artroskopii • ošetřovatelská péče u pacienta/klienta s osteoporozou • ošetřovatelská péče u pacienta/klienta revmatoidní artritidou
Žák:	**9. Ošetřovatelská péče u dětských a dospělých pacientů/klientů**

• využívá znalosti o nervovém systému ze somatologie, z klinické propedeutiky • charakterizuje vybraná onemocnění nervového systému • popíše klinické příznaky jednotlivých • nervových onemocnění • orientuje se v možných komplikacích onemocnění mozku • vyjmenuje a popíše vyš. metody u onemocnění mozku • charakterizuje léčebné kroky u onemocnění mozku • objasní základní principy ošetřovatelské péče	**s onemocněním neurologickým** • součásti a fungování systému, vyšetřovací metody, léčba • charakteristika onemocnění, příčiny, klinické příznaky, vyšetřovací metody, léčba • ošetřovatelská péče u těchto onemocnění: epilepsie, roztroušená skleróza mozkomíšní, demence, cévní mozková příhoda • ošetřovatelská péče u dětí s onemocněním centrální nervové soustavy u dětí se zaměřením na tato onemocnění: meningitis, febrilní křeče, epilepsie
Žák: • reprodukuje znalosti z oblasti somatologie a dalších odborných předmětů • charakterizuje chirurgické nástroje a chirurgický materiál • popíše zásady zacházení se sterilní materiálem a pomůckami • používá terminologii z oblasti traumatologie • vyjmenuje poruchy vědomí • uvede příklady empatického přístupu při ošetřování klienta • orientuje se v hlavních skupinách traumatologických diagnóz • vyjmenuje hlavní příznaky	**10. Ošetřovatelská péče u dětských a dospělých pacientů/klientů na traumatologii** • ošetřovatelská péče u pacienta/klienta s úrazy, zlomeninami (extenze, sádrové obvazy, amputace) • ošetřovatelská péče u pacienta/klienta s poraněním hrudníku a páteře • ošetřovatelská péče u pacienta/klienta s poraněním lebky, kontuzí, komocí, kompresí, poruchami vědomí
Žák: • reprodukuje specifika ošetřovatelské péče v terénu • popíše činnost zdravotnického asistenta v ordinaci praktického lékaře • analyzuje a demonstruje činnost praktické sestry v ordinaci praktického lékaře	**11. Zvláštnosti terénní ošetřovatelské péče** • terénní ošetřovatelská péče o dospělé a děti v domácnosti • práce praktické sestry v podmínkách ordinace praktického lékaře

	4. ročník
Žák: • uvede základní úseky, vybavení • popíše režim a diferenciaci péče • pojmenuje základní instrumentárium • vyjmenuje vyšetřovací metody v gynekologii • orientuje se v základní farmakoterapii, etiopatogenezi onemocnění • teoreticky popíše zásady péče o ženu v době operace • vysvětlí péči o klientku s nádorovým a zánětlivým onemocněním • popíše zásady péče o rodičku při porodu • vysvětlí principy edukačního programu	**1. Ošetřovatelská péče u pacientek/ klientek na gynekologicko – porodnickém oddělení** • úseky práce, vybavení, režim, diferenciace ošetřovatelské péče • vyšetřovací metody, základní farmakoterapie • etiopatogeneze jednotlivých onemocnění: diagnostika, terapie, prevence, ošetřovatelská péče • ošetřovatelská péče u ženy před a po gynekologických operacích • ošetřovatelská péče u ženy se zánětlivým onemocněním • ošetřovatelská péče s nádorovým onemocněním • ošetřovatelská péče u ženy v těhotenství, před, během a po porodu • ošetření novorozence • edukační program pro rodičky
Žák: • vysvětlí organizaci práce daného oboru • provede rozbor jeho specifik • zdůvodní režim onkologického oddělení • navrhne příklady prevence nádorového onemocnění • roztřídí znalosti z oblasti somatologie a dalších odborných předmětů • rozliší etiopatogenezi, dg., terapii a prevenci nemocí onkologii • identifikuje a dokumentuje odchylky v somatickém, psychickém a sociálním stavu klienta • navrhne nejmodernější dostupné diagnostické možnosti • demonstruje schopnost empatie, vnímat a formulovat problémy klienta • aplikuje postupy řešení při vzniklých komplikacích • používá zásady pro efektivní komunikaci s klientem v náročných životních situacích • obhájí základy holistických postojů ke klientovi	**2. Ošetřovatelská péče u pacientů/klientů na onkologickém oddělení** • úseky práce, vybavení, režim, vyšetřovací metody, diferenciace ošetřovatelské péče • etiopatogeneze jednotlivých onemocnění • klasifikace, diagnostika, terapie, podpůrná léčba, prevence, ošetřovatelská péče • RTG – pracoviště – současné diagnostické možnosti • paliativní ošetřovatelská péče v onkologii • ošetřovatelská péče u nemocného s nádorovým onemocněním plic • ošetřovatelská péče o pacientky s nádorovým onemocněním prsu, před a po mastektomii • ošetřovatelská péče u pacienta s kolorektálním karcinomem • ošetřovatelská péče u pacienta s onkologickým onemocněním kůže

• rozebere nutnost prevence nádorových onemocnění • analyzuje rizikové faktory vzniku nádorového onemocnění • navrhne vhodné kompenzační pomůcky • demonstruje základní ošetřovatelskou péči o onkologicky nemocné • zhodnotí význam psychosomatických vztahů • posoudí psychický stav klienta	
Žák: • uspořádá organizaci práce daného oboru, jeho specifika, léčebný režim • provede rozbor principů péče o kůži • navrhne příklady prevence • specifikuje diagnostiku, léčbu u vybraných dermatologických onemocnění • analyzuje důvody aktivního vyhledávání informací • demonstruje základní léčebné postupy • obhájí léčbu u jednotlivých kožních a venerologických onemocnění • navrhne jednoduchý edukační program pacienta/klienta v péči o kůži a prevenci chorob • roztřídí rizika kožních a venerologických onemocnění • zdůvodní preventivní doporučení	**3. Ošetřovatelská péče u pacientů/klientů na dermatovenerologic – kém oddělení** • specifika organizace práce na dermatovenerologickém oddělení • úseky a charakter práce, vybavení, léčebný režim, diferenciace ošetřovatelská péče, základní odborná terminologie • diagnostika, vyšetřovací metody, léčba, farmakoterapie v dermatovenerologii • ošetřovatelská péče u nemocných se zánětlivým onemocněním kůže • ošetřovatelská péče u nemocných s alergickým onemocněním kůže – atopie, ekzém • ošetřovatelská péče u nemocných s mykotickým a parazitárním onemocněním kůže – plísně, svrab, vši • ošetřovatelská péče u nemocných s onkologickým onemocněním kůže – névy, cysty, nádory • ošetřovatelská péče u nemocných s chorobami nejasného původu – lupénka • ošetřovatelská péče u nemocných s onemocněním kožních adnex – mazové žlázy, potní žlázy, vlasy, nehty • ošetřovatelská péče u nemocných s venerologickými chorobami – prevence, zásady hygienické péče, péče o tělo, kůži, prevence venerologických onemocnění
Žák:	**4. Ošetřovatelská péče u pacientů/klientů na infekčním oddělení**

• popíše organizaci práce daného oboru, jeho specifika, režim infekčního oddělení • využívá znalosti z oblasti somatologie a dalších odborných předmětů • orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě infekčních choro • specifikuje zvláštnosti ošetřovatelského procesu a postupů ošetřovatelské péče na infekčním oddělení • reprodukuje příklady možného negativního vlivu na psychický stav klienta • vyjmenuje protiepidemiologická opatření • uvede základní body edukace pacienta /klienta • orientuje se v problematice infekčních chorob • vysvětlí význam prevence • vyjádří vlastními slovy principy bariérové ošetřovatelské péče • orientuje se ve způsobech přenosu jednotlivých infekčních chorob • charakterizuje základní ošetřovatelskou péči u jednotlivých typů infekčního onemocnění	• úseky práce, vybavení, režim, • vyšetřovací metody, diferenciace • ošetřovatelská péče, specifika • infekčního oddělení základy farmakoterapie • etiopatogeneze jednotlivých onemocnění, diagnostika, terapie, • prevence, ošetřovatelská péče • ošetřovatelská péče o klienta s hepatitidou • ošetřovatelská péče u klienta s neuroinfekcí • ošetřovatelská péče u klienta s lymeskou boreliózou • ošetřovatelská péče u klienta s průjmovým onemocněním • ošetřovatelská péče u klienta s infekčnímononukleózou • ošetřovatelská péče u klienta s infekčním exantémovým • onemocněním ošetřovatelská péče u klienta s AIDS
Žák: • načrtne schéma členění oboru ORL • charakterizuje základní instrumentárium • navrhne odpovídající vyšetřovací metody • obhájí základní farmakoterapii • roztřídí etiopatogenezi onemocnění • demonstruje ošetřovatelskou péči o klienta se zánětlivým onemocněním mandlí, ucha, s tracheotomií • naplánuje ošetřovatelskou péči u nemo-cných po úrazech, s poruchou hlasu, sluchu • analyzuje přístupy ke sluchově postiženým • demonstruje základy péče o sluchově a hlasově postiženého	**5. Ošetřovatelská péče u pacientů/klientů na Otorinolaryngologic – kém oddělení (zkratkou ORL) oddělení** • úseky práce, vybavení, režim, diferenciace ošetřovatelské péče vyšetřovací metody, základní farmakoterapie v ORL, základní odborná terminologie • etiopatogeneze jednotlivých onemocnění, diagnostika, terapie, prevence, ošetřo-vatelská péče • ošetřovatelská péče u pacienta s akutním zánětem mandlí • ošetřovatelská péče u pacienta se zbytnělou nosohltanovou mandlí • ošetřovatelská péče u pacienta s akutním zánětem středního ucha • ošetřovatelská péče u pacienta s tracheostomií • ošetřovatelská péče u pacienta s úrazy v ORL

	• ošetřovatelská péče u pacienta s poruchami hlasu • ošetřovatelská péče u pacienta s poruchami sluchu • zásady přístupu ke sluchově postiženým
Žák: • popíše organizaci práce daného oboru, jeho specifika, léčebné režimy • charakterizuje ošetřovatelskou péči na očním oddělení • orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě očních chorob • specifikuje zvláštnosti ošetřovatelského procesu a postupů ošetřovatelské péče na očním oddělení • pojmenuje základní instrumentárium • uvede vyšetřovací metody v oftalmologii • orientuje se v základní farmakoterapii a operační léčbě • charakterizuje vybraná oční onemocnění • definuje kroky k optimální péči v předoperačním a pooperačním období • reprodukuje zásady přístupu ke zrakově postiženým • vyjmenuje základní kompenzační pomůcky • popíše specifika ošetřovatelské péče u pacienta s onemocněním oka	**6. Ošetřovatelská péče u pacientů/klientů na očním oddělení** • úseky práce, vybavení, režim, diferenciace ošetřovatelské péče • vyšetřovací metody, základní farmakoterapie • etiopatogeneze jednotlivých onemocnění, diagnostika, terapie, prevence, ošetřovatelská péče • zvláštnosti předoperační a pooperační péče v oftalmologii • ošetřovatelská péče u klienta se šedým zákalem • ošetřovatelská péče u klienta s glaukomem • zásady přístupu ke zrakově postiženým, kompenzační pomůcky
Žák: • znázorní organizaci práce daného oboru a doloží jeho specifika • uspořádá léčebné režimy psychiatrického oboru dle náročnosti na ošetřovatelskou péči • posoudí změny chování a dokumentuje je, rozebere akutní stavy • demonstruje příklady technik aktivizace klienta • aplikuje zásady bezpečnosti • interpretuje příznaky vybraných psychiatrických onemocnění	**7. Ošetřovatelská péče u klientů/ pacientů na psychiatrickém oddělení** • historie oboru, práva duševně nemocných, člověk a duševní choroba • specifika organizace práce na psychiatrickém oddělení • úseky a charakter práce, vybavení, léčebný režim, diferenciace ošetřovatelské péče • právní problematika, základní odborná terminologie

• navrhne diagnostiku a léčbu vybraných psychiatrických onemocnění • roztřídí práva duševně nemocných • aplikuje pravidla komunikace s duševně nemocnými • demonstruje zásady chování a přístupu k duševně nemocným	• diagnostika, vyšetřovací metody, v psychiatrii, zásady chování k duševně nemocným • prevence vzniku psychiatrických onemocnění, léčba a farmakoterapie • ošetřovatelská péče u nemocných s afektivními poruchami – mánie, deprese • ošetřovatelská péče u nemocných s duševními poruchami vyvolanými účinky psychoaktivních látek – alkoholismus, drogy • ošetřovatelská péče u nemocných s neurózou, schizofrenií • ošetřovatelská péče u nemocných poruchou příjmu potravy – bulimie, anorexie, obezita • ošetřovatelská péče o mentálně postižené, dětská psychiatrie
Žák: • popíše organizaci práce daného oboru, jeho specifika • vyjmenuje zásady prevence • uvede hlavní body k edukaci v prevenci v péči o chrup • charakterizuje ošetřovatelskou péči na stomatologii • orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě stomatologických onemocnění • specifikuje zvláštnosti ošetřovatelského procesu a postupů ošetřovatelské péče na stomatologickém oddělení • vysvětlí ošetřovatelskou péči u nemocných se stomatologickým onemocněním • reprodukuje postupy oš. péče u nemocných po úrazech, se zánětlivým onemocněním, s onkologickým onemocněním • popíše možné komplikace nedostatečné prevence neodpovídající ošetřovatelské péče	**8. Ošetřovatelská péče u pacientů/klientů na stomatologickém oddělení** • ošetřování klientů/pacientů se stomatologickým onemocněním • specifika organizace práce na stomatologickém oddělení – úseky a charakter práce, vybavení, léčebný • režim, diferenciace ošetřovatelské péče • anatomicko – fyziologické poznatky, diagnostika, vyšetřovací metody, léčba a farmakoterapie ve stomatologii • prevence a péče o chrup, zubní kaz, náhrady • ošetřování nemocných po úrazech v dutině ústní, se zánětlivým onemocněním, s onkologickým onemocněním

6.21 Ošetřování nemocných

	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	celkem za vzdělávání
počet hodin	0	4	12	12	28

6.21.1 Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl předmětu

Obecným cílem předmětu Ošetřování nemocných je zprostředkovat žákům praktickou výuku v prostředí nemocnice, ambulance, sociálních zařízení a připravit je tak na práci v prostředí se zvýšenými nároky na dodržování hygienických předpisů, prevenci infekčních onemocnění, na spolupráci se zdravotnickým týmem. Dále je zaměření na profesní přípravu žáků k poskytování komplexní ošetřovatelské péče o děti, mládež a dospělé v rozsahu náplně práce praktické sestry. Cílem výuky předmětu je naučit žáky aplikovat ve zdravotnických zařízeních praktické dovednosti a teoretické poznatky, které získali v předmětech odborných i všeobecně vzdělávacích, vést žáky k uspokojování biologických, psychických, sociálních a spirituálních potřeb nemocných na podkladě individualizované ošetřovatelské péče, prohlubovat komunikativní dovednosti, pěstovat schopnost a dovednost žáků navazovat sociální vztahy, formovat profesionální vlastnosti a podílet se na vedení ošetřovatelské dokumentace.

Charakteristika učiva

Výuka předmětu ošetřování nemocných je organizována v podmínkách zdravotnických a sociálních zařízení. Žáci jsou rozděleni do skupin dle základních klinických pracovišť, kde rotují dle časového rozpisu. Na základních klinických pracovištích výuka probíhá pod vedením odborných vyučujících nebo pověřeného zdravotnického pracovníka. V rámci skupin žáci podle časového rozpisu docházejí i na externí pracoviště, kde pracují pod vedením zdravotnických pracovníků. Výuku tématicky doplňují exkurze na specializovaných pracovištích. Předmět je zařazen ve 2. ročníku 4 hodiny, ve 3. ročníku v rozsahu 12 hodin týdně a ve 4. ročníku v rozsahu 14 hodin týdně. V průběhu třetího ročníku žáci absolvují odbornou praxi v rozsahu čtyř týdnů. V době odborné praxe je výuka realizována pod vedením zdravotnických pracovníků dle vypracovaného časového rozpisu ranních a odpoledních směn. Ošetřování nemocných je praktický předmět. Osvojení dovedností v rámci předmětu je předpokladem pro výkon povolání praktické sestry. Hlavním průpravným předmětem pro ošetřování nemocných je ošetřovatelství. Péči poskytují nemocným, kteří jsou hospitalizováni nebo jsou klienty daných zařízení.

Strategie výuky

V hodinách ošetřování nemocných jsou využívány následující metody a formy výuky: výklad učitele, dialog a řízený dialog, diskuse, samostatná práce individuální a skupinová v rámci ošetřovatelského procesu, skupinové vyučování, aktivizující metody – instruktáž, napodobování, manipulace, exkurze.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení se řídí klasifikačním řádem, který je součástí školního řádu. Je zaměřeno na schopnost aplikovat teoretické poznatky v praxi, včetně komunikačních dovedností, na správnost, pečlivost a zručnost při výkonech ošetřovatelské péče, na orientaci v zařízení poskytovatelů zdravotnických a sociálních služeb, na vztah k nemocným, na ochotu a taktnost, empatii a respektování práv nemocných, na dodržování BOZP, hygienického režimu, pracovní kázně, osobní úpravy a vedení příslušné studijní dokumentace. Hodnocení žáků je prováděno na základě kombinace ústního zkoušení teoretických znalostí a hodnocení praktických ošetřovatelských výkonů, dále různými formami písemného testování.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Výukový předmět ošetřování nemocných rozvíjí tyto klíčové kompetence:

- **Kompetence k učení** – mít pozitivní vztah k osvojování poznatků, k celoživotnímu vzdělávání pro výkon praktické sestry
- **Kompetence k řešení problémů** – umět získat potřebné informace k řešení problémů, navrhnout a zdůvodnit postup řešení problémů, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažených výsledků, spolupracovat při řešení problémů v ošetřovatelské péči v rámci zdravotnického týmu
- **Kompetence komunikativní** – vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v mluvených projevech a vhodně se prezentovat, formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, s vhodným využitím odborné terminologie
- **Kompetence sociální a personální** – posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích, užívat metody vedoucí k sebepoznání a sebehodnocení, reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobů jednání ze strany členů spolupracujícího ošetřovatelského týmu, přijímat rady i kritiku, mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí, zejména ve vztahu k pracovním kompetencím, pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních (ošetřovatelských) jiných činností, přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly
- **Kompetence k pracovnímu uplatnění –** definují vzdělávání a vlastní profesní budoucnost. Mají přehled o možnostech uplatnění v ošetřovatelských oborech. Získávají a vyhodnocují informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech
- **Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi –** vyhledávají informace, efektivně s nimi pracují, kriticky je vyhodnocují a odpovědně uplatňují. Používají počítačový program ve zdravotnických zařízeních

- **Občanské kompetence a kulturní povědomí -** jednají odpovědně v souladu s morálními principy. Poskytují ošetřovatelskou péči v souladu s respektováním práv pacientů a osobnosti člověka. Definují tradice a hodnoty jednotlivých národních kultur a v souladu s nimi poskytují ošetřovatelskou péči. Ochraňují život a zdraví svůj a ostatních osob.

Realizace průřezových témat

- **Člověk a svět práce:** Žák získá znalosti a kompetence k úspěšnému uplatnění se na trhu práce. Je veden k uvědomění si zodpovědnosti za vlastní život. Orientuje se v možnostech celoživotního vzdělávání v oboru, je motivován k aktivnímu pracovnímu životu.
- **Člověk a životní prostředí:** Žák si osvojí zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví. Aktivně používá zásady třídění odpadu ve zdravotnických zařízeních a v soukromí. Uvědomí si vztah mezi životním prostředím, životním stylem a zdravím jedince a společnosti.
- **Občan v demokratické společnosti:** Žák má vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnosti morálního úsudku. Dovede jednat s lidmi a diskutovat o intimních otázkách, chrání materiální hodnoty.
- **Člověk a digitální svět –** žák se seznámí se s využitím moderních digitálních technologií v diagnostice a péči o pacienty - viz. příloha č.14a

Mezipředmětové vztahy

V předmětu Ošetřování nemocných se uplatňují mezipředmětové vztahy k předmětům Somatologie, Klinická propedeutika, Ošetřovatelství, První pomoc, Patologie, Mikrobiologie, epidemiologie a hygiena, Psychologie a komunikace, Základy klinických oborů, Gerontologie, Biologie a ekologie, Matematika, Chemie, Fyzika, Informační a komunikační technologie.

6.21.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
	2. ročník
Žák: • seznámení s areálem nemocnice • zná a dodržuje zákon o zachování mlčenlivosti • zná a dodržuje zákon o nezneužívání osobních dat, léků, zdravotnického materiálu, tiskopisů a dokumentace • dokáže poskytnout první pomoc při úrazu na pracovišti • orientuje se v protiepidemiologických opatřeních • používá osobní ochranné prostředky	**1. Úvod do předmětu OSN** • BOZP – dodržování zásad při práci, poučení o zásadách týkajících se zachování • mlčenlivosti, dodržování zákona o nezneužívání osobních dat, zneužívání léků, zdravotnického materiálu, zdravo-tnických tiskopisů a dokumentace • první pomoc při úrazech • protiepidemiologická opatření

• respektuje práva nemocných • orientuje se v areálu nemocnice	• zdůraznění nutnosti respektovat práva nemocných • seznámení s areálem nemocnice
Žák: • popíše organizaci a harmonogram práce na ošetřovací jednotce • orientuje se na oddělení • objasní léčebný a organizační řád ošetřovací jednotky • objasní a dodržuje práva pacientů/klientů • používá zdravotnickou dokumentaci • dodržuje zásady BOZP a PO • popíše evakuační plán oddělení	2. **Management ošetřovatelské péče** • specifika vybavení, léčebných a ošetřovatelských postupů • harmonogram práce zdravotnického týmu • léčebný a organizační řád ošetřovací jednotky • práva pacientů/klientů • specifika ošetřování cizinců • zdravotnická dokumentace • BOZP a PO, evakuační plán
Žák: • popíše hygienický režim oddělení • pojmenuje preventivní postupy, prevence nozokomiálních nákaz • dodržuje režimová opatření dle metodických pokynů • používá ochranné pomůcky • manipuluje s dezinfekčními prostředky, ředí příslušnou koncentraci dezinfekčního roztoku • připravuje pomůcky a materiál ke sterilizaci • dodržuje zásady dezinfekce a sterilizace • zvládá manipulaci se sterilním	**3. Péče o prostředí klienta, prevence nozokomiálních nákaz, péče o pomůcky, dezinfekce, sterilizace** • hygienické a estetické požadavky na nemocniční prostředí • péče o mikroklima na ošetřovací jednotce • aktuální dezinfekční prostředky užívané na ošetřovací jednotce zásady manipulace s dezinfekčními přípravky • skladování dezinfekčních přípravků • typy sterilizace, příprava materiálu ke sterilizaci • nozokomiální nákazy a jejich prevence
Žák: • pečuje o lůžko u chodících a ležících nemocných • provede úpravu lůžka správným způsobem bez P/K, s P/K, bez výměny prádla, s výměnou prádla • respektuje zásady správné manipulace s čistým a použitým prádlem na ošetřovací jednotce • respektuje individuální potřeby v používání pomůcek a vybavení • správně provádí dekontaminaci a úklid pomůcek	**4. Péče o lůžko** • manipulace s čistým • a použitým prádlem, skladování prádla • péče o lůžko po propuštění nemocného • zásady BOZP při manipulaci s lůžkem a pomůckami doplňující lůžko
Žák:	**5. Hygienická péče, prevence opruzenin**

• dodržuje ošetřovatelské standardy a zásady hygieny, antisepse a asepse při poskytování základní ošetřovatelské péče • respektuje individuální potřeby v používání pomůcek a vybavení • provádí hygienickou péči u nemocných dle stupně jejich sebepéče • provádí péči o dutinu ústní s ohledem na zdravotní stav • zkontroluje stav kůže, rozezná příznaky opruzenin a proleženin, ošetřuje opruzeniny a proleženiny, provádí prevenci opruzenin a proleženin, vyjmenuje a používá antidekubitární pomůcky, polohuje P/K • používá ochranné pomůcky • zaznamenává údaje o provedené činnosti do ošetřovatelské dokumentace	**a dekubitů** • zajištění a kontrola hygienické péče u soběstačných nemocných • hygienická péče u nesoběstačných nemocných • zajištění hygienické péče u nemocných s poruchou soběstačnosti – na lůžku, v koupelně • hygienická péče u ležících nemocných, mytí vlasů • zvláštní péče o dutinu ústní • specifika hygienické péče u znečistěného nemocného • záznam do ošetřovatelské dokumentace; • etické a bezpečnostní aspekty • prevence, léčba a ošetřování opruzenin • a proleženin, antidekubitární pomůcky • polohování P/K
Žák: • popíše postup objednávání stravy • rozděluje stravu dle dietního systému a sleduje dodržování dietního režimu P/K dle jednotlivých onemocnění • připraví prostředí a pomůcky k podání stravy • dodržuje hygienické zásady při podávání stravy P/K a manipulaci s jídlem • krmí nesoběstačné P/K • sleduje a zaznamenává příjem potravy do dokumentace • krmí P/K nasogastrickou sondou • sleduje a zaznamenává bilanci tekutin • zvládá přípravu léčebných čajů	**6. Péče o výživu a hydrataci nemocných** • dietní systém, objednávání stravy • krmení P/K, záznam příjmu stravy • enterální výživa, krmení sondou • hydratace P/K, sledování a záznam bilance tekutin • měření tělesné hmotnosti, tělesné výšky, tělesných obvodů, stanovení Body mass indexu • zásady manipulace se stravou na ošetřovací jednotce
Žák: • pojmenuje, popíše a provádí základní rehabilitační metody, spolupracuje s fyzioterapeuty • aplikuje P/K teplo, chlad • dodržuje zásady bezpečnosti práce	**7. Rehabilitace a aktivizace P/K** • význam rehabilitace, metody, účinky, pasivní a aktivní rehabilitace • aplikace tepla a chladu – způsoby, zásady

• pečuje o psychickou pohodu P/K • používá techniky pro aktivizaci P/K • zhodnotí a provede rozbor své činnosti	
Žák: • vysvětlí účel a vyjmenuje druhy vizity • připraví P/K, pomůcky a dokumentaci na vizitu • asistuje při vizitě, analyzuje a předává informace o P/K • plní a zaznamenává do dokumentace ordinace lékaře • zhodnotí a provede rozbor své činnosti	**8. Vizita** • účel, druhy vizity, povinnosti praktické sestry při vizitě • příprava P/K na vizitu • předávání informací o P/K • aktivní účast na plnění ordinací z vizity
Žák: • vyjmenuje a popíše fyziologické funkce, postup, zásady a pomůcky k měření • provádí měření fyziologických funkcí • dodržuje standardní postupy a dbá na přesnost měření • hodnotí výsledky měření a zaznamenává je do zdravotnické dokumentace • používá odbornou terminologii • popíše souvislosti mezi naměřenými hodnotami FF a onemocněním klienta • definuje a vyjmenuje spánkové fáze • uvede postupy vedoucí k navození klidného usínání a spánku	**9. Sledování fyziologických funkcí** • měření tělesné teploty, výšky, hmotnosti • měření a hodnocení pulsu, krevního tlaku, dechu, vědomí – fyziologie a patologie, terminologie, pomůcky, zásady, postupy • záznam do zdravotnické dokumentace • péče o spánek a odpočinek
Žák: • sleduje a zaznamenává vyprazdňování moče a stolice do dokumentace • připraví pomůcky a zajistí hygienické a intimní vyprazdňování dle soběstačnosti P/K • připraví P/K, pomůcky a prostředí pro cévkování a klyzma • provede klyzma, asistuje při cévkování, zajistí péči o P/K po výkonu • provede záznam výkonu do dokumentace	**10. Péče o vyprazdňování** • sledování a zajištění vyprazdňování moče, záznam diurézy • cévkování – účel, pomůcky, zásady, postup, asistence • sledování a zajištění odchodu plynů a vyprazdňování stolice, záznam do dokumentace • klyzma – účel, druhy, pomůcky, zásady, postup aplikace • inkontinence, příčiny, příznaky, léčba, pomůcky pro inkontinenci moči a stolice u ženy a muže, péče o inkontinentní P/K

• vyjmenuje a používá pomůcky pro inkontinentní P/K • pečuje o psychický stav inkontinentních P/K zhodnotí a provede rozbor své činnosti	• nácvik vyprazdňování moče a stolice, stimulace vyprazdňování
	3. ročník
Výsledky vzdělávání	**Rozpis učiva**
Žák: • vymezí oblasti práce, ve kterých je nezbytné dodržovat zásady BOZP • vyjmenuje místa, kde hrozí úraz personálu a nemocných • popíše zásady požární prevence a vysvětlí postup hlášení pracovních úrazu • při ošetřování nemocných, při komunikaci s personálem komunikuje dle zásad slušného chování	**1. Přípravné dny odborné praxe – organizační a metodické pokyny** • BOZP a PO před nástupem na odbornou praxi • pravidla chování, pokyny k praktickému vyučování • příprava dokumentace k výuce
Žák: • zopakuje probraná a realizovaná témata z minulého ročníku, aby mohl navázat na další ošetřovatelskou problematiku • předvede dovednosti prokazující schopnost realizovat dané ošetřovatelské činnosti – péče o lůžko, hygienická péče, podávání stravy, prevence dekubitů a opruzenin, sledování FF, péče o vyprazdňování, asistence u vizity, rehabilitace a aktivizace nemocných	**2. Management ošetřovatelské péče na příslušném zdravotnickém nebo v sociálním zařízení** • péče o prostředí klienta, prevence nozokomiálních nákaz, péče o pomůcky, dezinfekce, sterilizace • péče o lůžko • hygienická péče, prevence opruzenin a dekubitů • péče o výživu a hydrataci nemocných • rehabilitace a aktivizace P/K • vizita • sledování fyziologických funkcí • péče o vyprazdňování
Žák: • popíše jednotlivé odběry, vysvětlí zásady odběru BM • uvede fyziologické hodnoty základních parametrů • připraví žádanky, pomůcky a P/K k odběru biologického materiálu • provede odběr BM dle zásad • dodržuje hygienické zásady a BOZP při odběru a manipulaci	**3. Odběry biologického materiálu (BM)** • druhy biologického materiálu, obecné zásady pro odběry BM • odběr krve, moči, stolice, sputa, zvratků, stěry a výtěry • transport biologického materiálu do laboratoře • příprava P/K a pomůcek k odběru biologického materiálu

s biologickým materiálem	
Žák: • popíše jednotlivé způsoby podávání léků • vysvětlí a dodržuje zásady podávání léků • připraví P/K a pomůcky k podávání léků • podává léky ústy, místně, do dýchacích cest • aplikuje injekce pod kůži, do svalu, asistuje při aplikaci léků i.v. • připravuje infuzní roztoky k aplikaci • připravuje transfuzní přípravky k aplikaci • dodržuje zásady bezpečnosti práce a • sistuje při aplikaci infuzí a transfuzí • pečuje o P/K v průběhu aplikace infuze a transfuze • provádí záznam o podání léku do zdravotnické dokumentace • sleduje účinky léků	**4. Podávání léků** • způsoby, zásady a dokumentace podávání léků • účinky léků • základní lékové skupiny • aplikace léků per os • místní aplikace léků – konečníkem, kůží, do spojivkového vaku, ucha, nosu • aplikace léků a kyslíku do dýchacích cest • aplikace léků injekcemi – pod kůži, do svalu, příprava léku k aplikaci do žíly, asistence při aplikaci • příprava infúze, transfúze, asistence při aplikaci, péče o P/K
Žák: • připravuje a udržuje převazový vozík v čistotě, doplněný materiálem • asepticky manipuluje se sterilním materiálem a chirurgickými nástroji • asistuje při převazech • připraví sterilní stolek • připraví P/K a pomůcky k malým chirurgickým výkonům • zná druhy stomií a péči o ně	**5. Převazy ran, péče o rány, péče o stomie** • vybavení a péče o převazový vozík • manipulace se sterilním materiálem, zásady asepse • základní instrumentárium • převazy – účel, zásady, asistence • obvazová technika, moderní obvazový materiál • asistence u menších chirurgických výkonů • asistence při ošetření stomie
Žák: • vyjmenuje druhy a vysvětlí účel punkcí • připraví P/K a pomůcky k punkci • asistuje při punkci • pečuje o P/K po punkci • identifikuje příznaky komplikací	**6. Punkce** • punkce sternální, hrudní, lumbální, břišní, venepunkce • psychická a tělesná příprava P/K, péče o P/K po výkonu • příprava a péče o pomůcky

Žák: • vyjmenuje druhy a vysvětlí účel endoskopických vyšetřovacích metod • připraví P/K k endoskopii • asistuje při endoskopii • pečuje o P/K po endoskopii • identifikuje příznaky komplikací	**7. Endoskopické vyšetřovací metody** • druhy endoskopických vyš. metod • psychická a tělesná příprava P/K, péče o P/K po výkonu • speciální péče o endoskopické pomůcky
Žák: • popíše jednotlivé etapy předoperační přípravy a zajistí činnosti v rámci svých kompetencí • sleduje P/K po výkonu, provádí záznam do dokumentace • rozliší druhy a příznaky pooperačních komplikací • pečuje o potřeby P/K	**8. Předoperační příprava a pooperační péče** • předoperační příprava dlouhodobá, krátkodobá, bezprostřední, urgentní • sledování P/K po operaci, péče o bio-psychosociální potřeby • prevence pooperačních komplikací • drény a drenáže
Žák: • spolupracuje při příjmu P/K na oddělení a podílí se na získávání informací od nemocného • zaznamenává zjištěné informace do dokumentace • podílí se na realizaci ošetřovatelského procesu • spolupracuje při překladu a propuštění P/K • pečuje o lůžko a prostředí po propuštění P/K	**9. Příjem, překlad, propuštění P/K** • příjem P/K na oddělení, první kontakt s P/K, zásady komunikace • ošetřovatelský proces, potřeby P/K a jejich hodnocení • překlad a propuštění P/K • dokumentace • péče o lůžko a prostředí po propuštění P/K
Žák: • specifikuje a dodržuje zásady péče o seniory a chronicky nemocné • pečuje o odpočinek a spánek P/K • monitoruje a podílí se na léčbě bolesti	**10. Péče o seniory a chronicky nemocné P/K** • zásady péče o seniory a chronicky nemocné • péče o hydrataci

• pečuje o psychickou pohodu P/K • nacvičuje s P/K základní prvky sebeobsluhy, soběstačnosti • spolupracuje s rodinou a sociální pracovnicí • podílí se na přípravě propuštění P/K do domácího ošetřování	• péče o odpočinek a spánek • prevence, sledování a odstraňování bolesti • péče o psychickou pohodu • nácvik soběstačnosti • spolupráce s rodinou a sociální pracovnicí
Žák: • podílí se na ošetřování umírajícího • dodržuje etické zásady • popíše a provede ošetření zemřelého • zaznamená úmrtí a pozůstalost do dokumentace	**11. Péče o P/K v terminálním stadiu** • zásady ošetřování K/P v terminálním stavu • ošetření zemřelého • dokumentace o úmrtí
	4. ročník
Žák: • vymezí oblasti práce, ve kterých je nezbytné dodržovat zásady BOZP • vyjmenuje místa, kde hrozí úraz personálu a nemocných • popíše zásady požární prevence a vysvětlí postup hlášení pracovních úrazu • při ošetřování nemocných, při komunikaci s personálem komunikuje dle zásad slušného chování	**1. Přípravné dny odborné praxe – organizační a metodické pokyny** • BOZP a PO před nástupem na odbornou praxi • pravidla chování, pokyny k praktickému vyučování • příprava dokumentace k výuce
	Specifika ošetřovatelské péče o nemocné na vybraných klinických pracovištích
Žák: • popíše organizaci a harmonogram práce na chirurgickém oddělení • orientuje se na chirurgickém oddělení • objasní léčebný a organizační řád oddělení • používá zdravotnickou dokumentaci • dodržuje zásady BOZP a PO, popíše evakuační plán oddělení • definuje a objasní chirurgická onemocnění břicha	**2. Ošetřovatelská péče v chirurgických oborech** • specifika vybavení chirurgického oddělení, • specifika léčebných a ošetřovatelských postupů • harmonogram práce zdravotnického týmu • léčebný a organizační řád • zdravotnická dokumentace • BOZP a PO, evakuační plán ➢ **Ošetřovatelská péče u P/K s chirurgickým onemocněním**

• specifikuje ošetřovatelskou péči na chirurgickém oddělení • realizuje plán ošetřovatelské péče u P/K s chirurgickým onemocněním břicha • provádí předoperační přípravu, pooperační péči a prevenci vzniku pooperačních komplikací • podílí se na péči o P/K se spádovou a podtlakovou drenáží a se stomií	**břicha** • péče o P/K před a po operaci žaludku, střev, kýly, s náhlou příhodou břišní – zánět slepého střeva, akutní zánět slinivky břišní, žlučová kolika • péče o P/K s nasogastrickou sondou • dreny a drenáže • stomie
• definuje a objasní jednotlivá onemocnění krku a hrudníku • realizuje plán ošetřovatelské péče u P/K s chirurgickým onemocněním krku a hrudníku • provádí předoperační přípravu, pooperační péči a prevenci vzniku pooperačních komplikací u onem. krku a hrudníku • zajišťuje péči o P/K s hrudní drenáží	➢ **Ošetřovatelská péče u P/K s chirurgickým onemocněním krku a hrudníku** • péče o P/K před a po operaci štítné žlázy, plic, prsu • hrudní drenáž
• definuje a objasní jednotlivá cévní onemocnění • specifikuje ošetřovatelskou péči u P/K s chirurgickým onemocněním cév • realizuje plán ošetřovatelské péče u P/K s chirurgickým onemocněním cév • provádí předoperační přípravu, pooperační péči a prevenci vzniku pooperačních komplikací	➢ **Ošetřovatelská péče u P/K s chirurgickým onemocněním cév** • péče o P/K před a po operaci tepen, varixů • bandáž dolních končetin
• definuje a objasní jednotlivá onemocnění ledvin, močových cest a prostaty • specifikuje ošetřovatelskou péči s chirurgickým onemocněním ledvin, močových cest a prostaty • realizuje plán ošetřovatelské péče u P/K s chirurgickým onemocněním ledvin, močových cest a prostaty • provádí předoperační přípravu, pooperační péči a prevenci vzniku pooperačních komplikací, sleduje jejich výskyt a podílí se na jejich	➢ **Ošetřovatelská péče u P/K s chirurgickým onemocněním ledvin, močových cest a prostaty** • péče o P/K před a po operaci ledvin, vývodných cest močových, prostaty

léčbě • definuje a objasní jednotlivá onemocnění na traumatologickém oddělení • specifikuje ošetřovatelskou péči na traumatologickém oddělení • realizuje plán ošetřovatelské péče u P/K s traumatologickým onemocněním • provádí předoperační přípravu, pooperační péči a prevenci vzniku pooperačních komplikací, sleduje jejich výskyt a podílí se na jejich léčbě • aplikuje zásady péče o P/K se sádrovým obvazem, extenzí, osteosyntézou, endoprotézou, tracheostomií, amputací, popáleninami	➢ **Ošetřovatelská péče u P/K s traumatologickým onemocněním** • poranění hlavy a mozku • poruchy vědomí • poranění páteře a míchy • poranění hrudníku • poranění kostí, kloubů, měkkých tkání • amputace • popáleniny
Žák: • popíše organizaci a harmonogram práce na oddělení • orientuje se na oddělení • objasní léčebný a organizační řád oddělení • používá zdravotnickou dokumentaci • dodržuje zásady BOZP a PO, popíše evakuační plán oddělen	**3. Ošetřovatelská péče se specifiky interních oborů** • specifika vybavení oddělení, léčebných a ošetřovatelských postupů • harmonogram práce zdravotnického týmu • léčebný a organizační řád • zdravotnická dokumentace • BOZP a PO, evakuační plán
• definuje a objasní jednotlivá onemocnění dýchacích cest a plic • specifikuje ošetřovatelskou péči • realizuje plán ošetřovatelské péče u K/P s chorobami dýchacích cest a plic	➢ **Ošetřovatelská péče u P/K s chorobami dýchacích cest a plic** • akutní záněty dýchacích cest, chronická bronchopulmonální nemoc, astma bronchiale, tuberkulóza, dechová nedostatečnost, plicní embolie • zásady ošetřovatelské péče, zvláštnosti, podávání léků, léčebné polohy, dechová rehabilitace
• definuje a objasní jednotlivá endokrinní a metabolická onemocnění • specifikuje ošetřovatelskou péči • realizuje plán ošetřovatelské péče u P/K s endokrinním a	➢ **Ošetřovatelská péče u K/P s endokrinním a metabolickým onemocněním** • hypofunkce a hyperfunkce štítné žlázy, diabetes mellitus

metabolickým onemocněním	• zásady ošetřovatelské péče, zvláštnosti podávání léků - aplikace inzulinu
• definuje a objasní jednotlivá onemocnění srdce a cév • specifikuje ošetřovatelskou péči • realizuje plán ošetřovatelské péče u P/K s chorobami srdce a cév	➢ **Ošetřovatelská péče u P/K s chorobami srdce a cév** • ischemická choroba srdeční, hypertenze, srdeční selhání, záněty povrchového a hlubokého žilního systému, ischemická choroba dolních končetin • zásady ošetřovatelské péče, zvláštnosti • podávání léků, elektrokardiografie, léčebné polohy
• definuje a objasní jednotlivá onemocnění trávicího traktu • specifikuje ošetřovatelskou péči • realizuje plán ošetřovatelské péče u P/K s chorobami trávicího traktu	➢ **Ošetřovatelská péče u P/K s chorobami trávicího traktu** • vředová choroba gastroduodena, zánět slinivky břišní, zánět žlučníku a žlučových cest, kameny ve žlučníku a žlučových cestách, záněty střev, jaterní cirhóza • zásady ošetřovatelské péče, zvláštnosti podávání léků, enterální výživa
• definuje a objasní jednotlivá onemocnění ledvin a močových cest • specifikuje ošetřovatelskou péči • realizuje plán ošetřovatelské péče u P/K s chorobami ledvin a močových cest	➢ **Ošetřovatelská péče u P/K s chorobami ledvin a močových cest** • záněty ledvin a vývodných močových cest, selhávání ledvin • zásady ošetřovatelské péče, zvláštnosti podávání léků, hemodialýza
• definuje a objasní jednotlivá onemocnění krve • specifikuje ošetřovatelskou péči • realizuje plán ošetřovatelské péče u P/K s chorobami krve	➢ **Ošetřovatelská péče u P/K s chorobami krve** • anémie, leukémie, krvácivé choroby • zásady ošetřovatelské péče, zvláštnosti podávání léků
• definuje a objasní jednotlivá onemocnění nervového systému • specifikuje ošetřovatelskou péči • realizuje plán ošetřovatelské péče u P/K s chorobami nervového systému	➢ **Ošetřovatelská péče u P/K s chorobami nervového systému** • epilepsie, cévní mozková příhoda, demence • zásady ošetřovatelské péče, zvláštnosti podávání léků, elektroencefalografie a další přístrojová vyšetření, léčebné polohy

• definuje a objasní jednotlivá onkologická onemocnění • specifikuje ošetřovatelskou péči • realizuje plán ošetřovatelské péče u P/K s onkologickým onemocněním • definuje a objasní jednotlivá postižení • specifikuje ošetřovatelskou péči • realizuje plán ošetřovatelské péče u P/K s tělesným a mentálním postižením • specifikuje ošetřovatelskou péči • podílí se na realizaci plánu ošetřovatelské péče u P/K • orientuje se v problematice primární péče	➢ **Ošetřovatelská péče u P/K s onkologickým onemocněním** • nádory dýchacího systému, trávicího traktu, vylučovacího systému, krve • zásady ošetřovatelské péče, zvláštnosti podávání léků (chemoterapie, radioterapie, léčba bolesti) ➢ **Ošetřovatelská péče u tělesně a mentálně hendikepovaných jedinců** • zásady ošetřovatelské péče • zvláštnosti podávání léků ➢ **Ošetřování K/P v primární a následné péči** • zásady ošetřovatelské péče, zvláštnosti ošetřovatelských postupů, náplň práce, návštěvní služba, preventivní péče, komplexní domácí péče, specifika dokumentace
Žák: • definuje a objasní jednotlivá gynekologická onemocnění • specifikuje ošetřovatelskou péči • realizuje plán ošetřovatelské péče u P/K s gynekologickými chorobami • provádí předoperační přípravu, pooperační péči a prevenci vzniku pooperačních komplikací • sleduje jejich výskyt a podílí se na jejich léčbě • podílí se na péči o ženu před a po porodu, v šestinedělí • podílí se na prvním ošetření novorozence • provádí denní péči o novorozence	**4. Ošetřovatelská péče u žen na gynekologicko – porodnickém oddělení** • péče u P/K před a po malém gynekologickém zákroku, před a po velké gynekologické operaci, s nádorovým onemocněním, s gynekologickými záněty, s pohlavní chorobou • péče u ženy před a po porodu • ošetření novorozence • výživa novorozence, kojení, denní péče o novorozence • zásady péče o ženu v šestinedělí, systém rooming in • nové trendy v porodnictví • antikoncepce, plánované rodičovství • význam genetiky a dalších vyšetřovacích metod

Žák: • popíše organizaci a harmonogram práce na oddělení, orientuje se na pediatrickém oddělení • objasní léčebný a organizační řád oddělení • zajistí bezpečí dítěte • specifikuje ošetřovatelskou péči o potřeby dětských P/K • podílí se na realizaci ošetřovatelského procesu u dětských P/K v rámci kompetencí praktické sestry • spolupracuje a komunikuje s rodiči • komunikuje s dítětem s ohledem na věk a stupeň psychického vývoje • podílí se na výchovném zaměstnávání a hře s dítětem • specifikuje diagnosticko-terapeutické činnosti v péči o dítě	**5. Ošetřovatelská péče se specifiky pediatrických oborů** • specifika vybavení oddělení, léčebných a ošetřovatelských postupů • léčebný a organizační řád ➢ **Ošetřovatelská péče o potřeby dětských P/K** • zajištění bezpečí dětí, denní péče o dítě • péče o lůžko a hygienu – koupání, oblékání, přebalování, prevence opruzenin • péče o výživu – mléčná kuchyňka, kojenecká strava, krmení • příjem, překlad, propuštění, prevence hospitalismu • komunikace s dítětem • péče o psychiku a výchovné zaměstnávání dle věku a zdravotního stavu, hra ➢ **Diagnosticko-terapeutické činnosti na u dětského P/K** • vážení a měření • sledování fyziologických funkcí • odběry biologického materiálu • zvláštnosti podávání léků • asistence při vizitě • rehabilitace
Žák: • definuje a objasní jednotlivá onemocnění • specifikuje ošetřovatelskou péči • realizuje plán ošetřovatelské péče u P/K • provádí předoperační přípravu, pooperační péči a prevenci vzniku pooperačních komplikací	**6. Ošetřovatelská péče P/K ve vybraných specializovaných oborech** ➢ **Otorhinolaryngologie, oftalmologie** • péče o P/K s adenotomií, tonsilektomií, laryngektomií • péče o P/K s s kataraktou a glaukomem

• sleduje jejich výskyt a podílí se na jejich léčbě	
Žák: • popíše organizaci a harmonogram práce na stomatologickém oddělení/ambulanci • orientuje se na oddělení/ambulanci • objasní léčebný a organizační řád oddělení/ambulance • vysvětlí a dodržuje práva P/K • používá zdravotnickou dokumentaci • samostatně pracuje s nástroji a přístrojovým vybavením v zubní laboratoři • zpracovává dentální materiály • ovládá technologické postupy při instrumentování • vyvolává RTG snímky • aplikuje získané teoretické znalosti do své praktické činnosti	**7. Ošetřovatelská péče se specifiky stomatologických oborů (Stomatologie, Stomatologická protetika)** • organizace a harmonogram práce na oddělení/ambulanci • léčebný a organizační řád oddělení/ambulance • specifika zdravotnické dokumentace • práce s nástroji a přístrojovým vybavením v zubní laboratoři/ordinaci • druhy dentálních materiálů • technologické postupy při instrumentování • problematika RTG

7. Personální a materiální zabezpečení oboru

Pro uskutečňování školního vzdělávacího programu je nutné vytvořit vhodné realizační podmínky v oblasti materiální, personální, organizační a bezpečnosti práce.

Materiální podmínky pro všeobecné vzdělávání v oboru ošetřovatel
V teoretické výuce jsou učebny vybaveny výškově nastavitelnými lavicemi a židlemi. V učebnách je k dispozici moderní audiovizuální technika – zpětný projektor, dataprojektor, počítač. Všechny tyto přístroje a učební pomůcky využívají vyučující při realizaci cílů a obsahů vzdělávání stanovených ve ŠVP. Snahou je v maximální možné míře žákům zabezpečit názornost výuky.

Žáci mají na naší škole k dispozici dvě učebny výpočetní techniky. Tyto učebny jsou zasíťovány, připojeny na Internet, Intranet, a kromě zajištění základních znalostí z předmětu ICT mohou žáci tyto učebny využívat i pro práci se speciálními programy v odborných předmětech, při výuce cizích jazyků i při výuce všeobecně vzdělávacích předmětů. Dalším velmi významným posunem v materiálních podmínkách pro zabezpečení výuky je realizace sítě výpočetní techniky do všech kabinetů učitelů teoretické výuky i odborného výcviku a připojení na Internet, Intranet.

Předmět tělesná výchova je vyučován v prostorách školy. K dispozici jsou pro všechny žáky zařízení pro tělovýchovnou aktivitu: sportovní hala, sportovní areál s travnatým fotbalovým hřištěm. Škola využívá kromě svých sportovišť také hřiště ZŠ Doksy a sportoviště TJ Doksy.

Materiální podmínky pro odborné vzdělávání v oboru ošetřovatel
Odborné vzdělávání má teoreticko-praktický charakter a jeho výuka je realizována jednak v odborných učebnách pro výuku ošetřovatelství ve škole, jednak formou praktického vyučování na smluvních pracovištích zdravotnických zařízení Výuka teoreticko-praktických předmětů je ve škole realizována v odborných učebnách, které jsou vybaveny pomůckami pro nácvik konkrétních ošetřovatelských činností v modelových situacích vycházejících z odborných kompetencí Praktické sestry. Odborné učebny jsou zařízeny tak, aby jejich vybavení připomínalo reálné prostředí lůžkového oddělení nemocnice. Učebny jsou vybaveny multimediální technikou, tj. počítačem, dataprojektorem, reproduktory a pomůckami v souladu s požadavky BOZ, které umožňují realizaci skupinové výuky i individuální práce žáků při nácviku odborných ošetřovatelských činností. Učebny doplňují sklad učebních pomůcek.

Personální zabezpečení výuky
Pedagogičtí pracovníci školy jsou vedeni k důslednému splnění kvalifikačních předpokladů pro výkon činnosti pedagogických pracovníků. Dle aktuální potřeby výchovy a vzdělávání ve škole se uplatňují tyto aktivity vedoucí k udržování, obnovování a doplnění kvalifikace pedagogického pracovníka.

Aktivity: vysokoškolské studium, e-learningové studium, samostudium, studium v oblasti pedagogických věd, studium pro výchovné poradce, krátkodobé studium nabízených kurzů a seminářů.

Výuka základních předmětů, předmětů odborných a odborného výcviku je zajištěna pedagogy, kteří úzce spolupracují v předmětových komisích. Jejich odborná a pedagogická způsobilost (kvalifikovanost) je uvedena v příloze ŠVP č.9. K výuce se využívají učebny vybavené audiovizuální technikou, výpočetní technikou a učebny odborného výcviku, příloha ŠVP č.10. Materiální vybavení učeben se postupně doplňuje a obnovuje.

8. Charakteristika spolupráce se sociálními partnery

V této oblasti škola aktivně využívá potenciál na několika stupních. Především udržuje a rozvíjí pravidelné kontakty s těmito subjekty:

RODINNÉ ZÁZEMÍ

Je rozhodující sociální a kulturní prostředí, ve kterém se formují povahové rysy a kompetence dítěte a následně žáka školy, až do pozice zaměstnance firmy. Škola klade důraz na pravidelný kontakt ještě dříve, než je žák na školu přijat. Účastí na třídních schůzkách žáků 9. tříd a jednáním s výchovnými poradci základních škol působí na rozhodnutí o budoucím povolání. Důraz je kladen na konkrétní akce, jako jsou opakované Dny otevřených dveří, určené jak pro žáky základních škol, tak pro jejich rodiče. V momentě, kdy se zájemce o studium stane žákem školy, nastupuje pravidelná spolupráce třídního učitele formou osobního jednání s rodiči, zápisů v žákovských knížkách, informování o prospěchu a chování prostřednictvím dopisů, nechybí ani kontakt výchovného poradce a v neposlední řadě také koordinátora protidrogové prevence. Spolupráci s rodiči považuje škola za základ úspěšného absolvování studia, neboť rodinné zázemí je stěžejním prvkem, který působí na chování a jednání žáka v prostředí školy i mimo něj. Pravidelný kontakt s rodiči a vzájemnou informovanost považuje škola za nezbytnou a věnuje jim maximální pozornost. Stěžejní důraz klade na tzv. měkké kompetence, jejichž absenci pociťují až zaměstnavatelé. Jedná se např. o odpovědnost za svěřené úkoly, vztah k práci a pracovnímu kolektivu, k plnění povinností, schopnosti řešit úkoly, problémy, umět se orientovat v pracovním prostředí a v novém kolektivu.

SOCIÁLNÍ PARTNEŘI ŠKOLY

Hlavním sociálním partnerem zdravotnických oborů na SZŠ a SOŠ Česká Lípa patří Nemocnice s poliklinikou Česká Lípa a.s. Zde probíhá praktická výuka a odborná praxe našich žáků. Žáci jsou pod vedením odborných vyučujících zapojeni do aktivní ošetřovatelské péče.